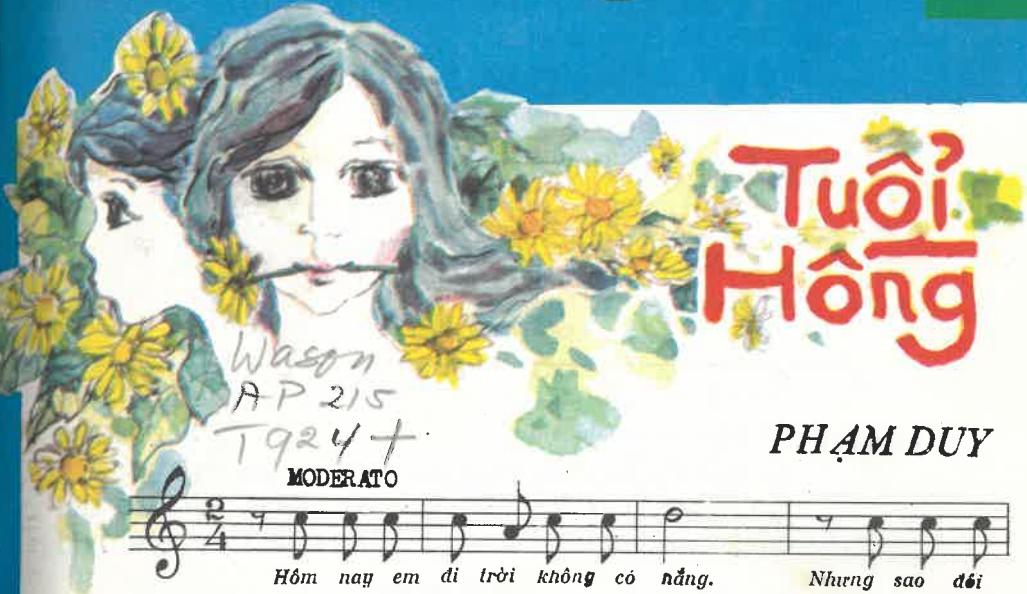

tuổi ngọc

102

Tuổi Hồng

PHẠM DUY

Hôm nay em đi trời không có nắng. Nhưng sao đôi
hoa chửa ra hoa ướt hoa chửa hé. Nhưng em thơm
mà em lại bừng bừng. Nơi em đi qua lùa không bốc cháy.
ngát hương mà chiều hè. Thơm như bông lau dồi non xanh lá.
Nhưng sao đôi mà em như người say. Em không hung
Thơm như hơi ẩm miếng trầu đờ hoe. Sao em thơm
hăng giòn hay tức tối. Em không biết uống lý rượu người mèo.
như sầu riêng quê cũ. Sao em man mác như ruộng ngập mưa.
Đôi khi em đi hạt mưa giảng lời. Nhưng sao đôi mắt em như mắt
Thơm như tay ôm của cha yêu quý. Thơm như mái tóc női mẹ hiền
trời. Tuổi hồng soi (ý ý). Tuổi hồng soi (ý ý).
Tuổi hồng đang (ý ý). Tuổi hồng đang (ý ý).

XEM BÀI 3 LỜI 3 VÀ 4

CHỦ NHIỆM CHỦ BÚT : VŨ MỘNG LONG
 QUAN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN
 THƯ KÝ : ĐINH TIẾN LUYỆN
 PHÁI VIÊN : PHẠM ĐÌNH THỐNG

TUẦN BÁO RÀ NGÀY THỨ NĂM

Tòa soạn, trị sự : 286 Công Lý Saigon III
 Nhà in, địa chỉ liên lạc : 9B/15 Thành Mẫu, Chí Hòa
 Hộp thư : 1146 — Điện thoại : 40822

VĂN

đi vòng quá khứ
 rời bỗng dung, đá khóc
 sợi khói đầu mùa trên sông ngàn
 cơn mưa muộn màng
 trong nỗi nhớ mong

ĐAN HOÀNG
 NGỌC MINH
 THẠCH LỤU HIỀN
 PHAN NGŨ THUYỀN
 NGUYỄN THỊ TƯỞNG PHỐ

THƠ

vũ hoàng, ngô cang, tạ văn sĩ, ngữ luân, đinh thị, tưởng hạ,
 nguyễn thương hoài, trần anh, ngọc thùy khanh, nguyễn thi
 vồng vang, tạ nghi lễ, tôn nữ thu dung

TRUYỆN DÀI

anh chi yêu dấu
 mưa nguyệt cầm
 một chút mưa thơm
 người con gái mắt nai

ĐINH TIẾN LUYỆN
 TÙ KẾ TƯỜNG
 MUỒNG MÁN
 KIẾN VÀNG

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhin xuống cuộc đời
 bạn ngọc và tuổi ngọc
 giới thiệu những cây bút tuổi ngọc
 biết một biết mười
 bệnh mới lớn
 chạp phô
 tuổi ngọc và bạn ngọc

TÒA SOẠN VÀ BẠN NGỌC
 BẠN NGỌC
 TUỔI NGỌC
 NGUYỄN THẾ
 NGUYỄN TUẤN ANH
 TỔ HỢP KIẾN
 TÒA SOẠN

BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

tuần lẻ từ 17-5-73 | số 102 | năm thứ hai | giá 80đ.

BẠN NGỌC

và

tuổi ngọc

Lần đầu Hạ Tiên đặt bút viết gửi đến Tuổi Ngọc là một sự can đảm đối với Hạ Tiên (trong lớp Tiên nhất nhì đó!) Hạ Tiên là bạn của Tuổi Ngọc lâu lăm rồi, có thể nói là chung tình với Tuổi Ngọc nhất trong số bạn của Tuổi Ngọc. Chợt một hôm nhìn thấy Tòa soạn viết lên những lời than vẫn làm Hạ Tiên này buồn quá. Tuổi Ngọc của Tiênơi! dừng gục ngã nhá người bạn nhỏ dễ thương. Chúc an lành cho Tuổi Ngọc.

HẠ TIÊN (Saigon)

... Mỗi ngày một lớn để tháng vừa qua thời mười lăm ngọn nến hồng sinh nhật, cháu cảm thấy gần gũi Tuổi Ngọc hơn, mặc dù cháu quen Tuổi Ngọc từ số 13 có hoa cúc vàng to tướng, và thỉnh thoảng coi nhở nhá bạn vì... hết tiền mua. Từ số Tuổi Ngọc 100, cháu tuyên bố bạn bè không « coi ké » nữa! Cháu trả nên ích kỷ rồi đó, vì cháu bắt đầu có sự mong đợi...

NHỮ HẠT CÁT (Nha Trang)

Xem « thư tòa soạn » số 98 cháu buồn quá đi. Tuổi Ngọc khổ quá. Nhưng Tuổi Ngọc sẽ chẳng bao giờ chết nghe chú... Tuổi Ngọc đối với cháu là một cái gì... gì ấy, cháu không thể ghét được và không thể giải thích tại sao...

NGUYỄN BẢO KHÁNH (Saigon)

Mình đang bệnh nhưng dù thế nào cũng vẫn yêu Tuổi Ngọc. Chỉ sợ... không còn gặp Tuổi Ngọc nữa thôi. Vì lời chúc thân ái nhất cho Tuổi Ngọc.

NGHÈ TIỀU VÂN (Tây Ninh)

Hôm nay, chủ nhật Đinh Huyền nắm nhà đọc TN đây. Mãi tới nay mới lật lại trang đầu mà đọc thì hỏi ơi cho TN tuần qua, thật là buồn tênh chủ nhỉ? Đinh Huyền xin chia buồn với TN và tất cả những ai có cảm tình với TN vậy.

Nghe đâu báo bị trả về vì bán không hết lại đem bán ký lô, thì uổng quá đi. Sau đó không bàn với ban trị sự đem đóng bộ (10 cuốn bán hạ hơn một tí phải đỡ hơn không, cháu tìm mua các bộ của TN mà không có. Trong khi đó Tuổi hoa có hàng mười mấy bộ, lại không mua, trung thành với TN nhà ta quá chủ hỉ?

Thôi cầu chúc cho TN được sống đẹp và mạnh hơn.

ĐINH HUYỀN (Nha Trang)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đắng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Mỗi thu hanh đến chau mong Tuổi Ngọc Ký mong người ta mua Huỳnh Chiêu Đắng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
chau vay, chau dřing cời chau về điều này nhé, có lê chau đã ghiền Tuổi
Ngọc thật sự rồi đó . . .

PHẠM HOÀNG NAM

Cháu là một độc giả Tuổi Ngọc từ số 95, trong một lúc vô tình ngồi trong tiệm sách cháu buồn buồn đem ra xem, thấy Tuổi Ngọc hay chỉ lợ, chán mua luôn đem về nhà xem hết trọn một lần, Tuổi Ngọc đã làm say mê ; hấp dẫn cháu, đọc xong cháu cho mấy bạn cùng lớp đọc, đứa nào cũng kêu hay cả, và đã có thêm năm độc giả Tuổi Ngọc do cháu giới thiệu vào. Chú thấy chưa, không riêng gì cháu mà nhiều học sinh khác cũng thích Tuổi Ngọc lắm chứ.

Cháu có một đề nghị nhỏ này :

— Báo Tuổi Ngọc mỗi kỳ in 10.000 ngàn số mỗi số bán 80đ, mà chi tiêu thu khoảng 4.500—5.000 số.

— Sao Tuổi Ngọc không hạ giá bán là 60đ, để tiêu thụ cả 8.000—9.000 quyển trong một kỳ in ?

Cháu có một tại bạn, khá đồng, thích Tuổi Ngọc lắm, nhưng vẫn đề tài chánh không cho phép nên chả mua Tuổi Ngọc, chỉ xem « ké » thôi, nếu Tuổi Ngọc hạ giá thì chúng sẽ vào liền . . .

LÊ TẤN HÒA (Đà Nẵng)

Đọc Tuổi Ngọc lâu rồi nhưng không ngờ T.N đến tình trạng bi đát như vậy. Sao T.N lại ít người đọc đến thế ? Cháu thấy tại bạn cháu đọc nhiều lắm cơ (có cháu nữa nhé) ? Chú có thể tưởng tượng rằng là tại bạn cháu xem T.N đến nỗi đem vào lớp để dưới hộc bàn xem nữa, đó cháu. Thấy chưa người ta « mê » Tuổi Ngọc thì mồ mà chú dọa « đóng cửa đep tiệm » thì buồn quá. T.N là nguồn vui và hơi thở của tuổi cháu mờ chả dành « đep tiệm » sao ? Thôi để cháu cố động giúp chú nhé, chú chịu không ? Cháu mong rằng lá thơ Tòa soạn kỳ sau của chú đừng thở dài nữa, chú cứ tin rằng dân « kep tóc » của thị xã Cần Thơ ngày ủng hộ chú « hết mình » và sẽ còn nhiều nữa cơ ! Nha chú . . .

CÔ BÉ V.H. (Cần Thơ)

... Cháu cũng mong chú tăng thêm 1 trang mỗi truyện dài, thay đổi tác giả của những bìa Tuổi Ngọc, vì chỉ có 1 nét vẽ nên xem cuốn nào cũng hao giống. Đề nghị những bìa Tuổi Ngọc nên chọn xen kẽ những cảnh đẹp của quê hương thay vì cứ vẽ mãi những bóng dáng thường tha.

Cháu xin dừng bút, hy vọng Tuổi Ngọc sẽ không vắng mặt mỗi chiều thứ năm trên những sạp báo.

NGUYỄN THỊ THANH (Gia Định)

TÒA SOẠN VÀ BẠN NGỌC

những ngày dài của tòa soạn

Phát hành xong số báo này là tòa soạn bắt tay làm song song hai số 103 thường và 104 đặc biệt đệ nhị chu niên 100 trang. Hai số rồi, tòa soạn « không dám » thu tòa soạn mà thay vào đó bằng « Bạn Ngọc và Tuổi Ngọc » với những cảm tình, những ý nghĩ khen, chê của bạn ngọc đối với Tuổi Ngọc. Như thế cho có vẻ yêu đời một chút vì, với niềm an ủi là, còn những yêu thương ấm áp đó dành cho tờ báo nên tờ báo của chúng ta bắt buộc phải đi tiếp con đường yêu thương vạch sẵn đầu với nhiều gập ghềnh chông gai. Những chông gai đó hẳn bạn ngọc đã biết là già giầy lạng vùn vụt, trong khi số báo cũ trả về lên đến con số đáng ngại. Tuy nhiên, như trong « thư tòa soạn » Tuổi Ngọc 100, số khởi sắc, chúng ta đang chào mừng những con số 100 với niềm lạc quan. Và với niềm lạc quan này, Tòa soạn mong mỏi bạn ngọc là một cổ động viên cho Tuổi Ngọc để tự

đó, nó đi tiếp con đường mở rộng phía trước. Về số 104, đệ nhị chu niên, bạn ngọc sẽ thấy đó là một cổ gắng tối đa của anh em tòa soạn trong cổ gắng chung để tờ báo ngày càng khởi sắc và mới lạ hơn. Số 104 gồm những bài « tâm tình » rất ư là lâm ly của anh em tòa soạn, và bài « bàn tròn » của tòa soạn cũng ra rít không kém. Ngoài ra còn có loạt bài ký sự nhân vật do chủ tịch Tổ hợp Kiến biên soạn rất công phu về các nhân vật tòa soạn và các cộng tác viên. Sau đó là những thơ truyện đặc sắc cùm mang các cày bút tên tuổi từ hai tháng trước, cũng như bài vở đóng góp của bạn ngọc dành cho ngày ăn mừng Tuổi Ngọc lần hai. (T.N)

triển lãm hội họa

sinh viên vạn hạnh

Trong vài năm gần đây, các sinh hoạt của sinh viên học sinh có phần lắng đọng, về nhiều phương diện. Các vụ bầu bán ban chấp hành này nọ tuy có nhưng âm thầm và có vẻ như « gọi là ». Đó là tình trạng chung của

sinh hoạt học đường. Tuy nhiên có một vài trường còn cố gắng giữ được những sinh hoạt bình thường, trong đó phải kể đến Đại học Vạn Hạnh. Đặc biệt mùa Phật Đản là mùa của những hoạt động sinh viên trường này rộn hẳn lên. Ngoài việc tổ chức các giải thể thao giao hữu giữa các phân khoa Đại học ở Saigon, tổ chức trình diễn văn nghệ ở rạp Thống Nhất gây quỹ từ thiện ; tổ chức diễn thuyết, chiếu phim đặc biệt về Phật Giáo, Viện còn tổ chức triển lãm các họa phẩm Sinh viên Vạn Hạnh tại Trung tâm Sinh hoạt Sinh viên của Viện. Đây là những họa phẩm của sinh viên lớp hội họa thuộc Trung tâm Sinh hoạt Sinh viên Vạn Hạnh do Họa sĩ Hồ Thành Đức hướng dẫn (cũng vậy, lớp hòa âm và sáng tác do Phạm Thế Mỹ trông coi). Phòng triển lãm gồm 82 bức tranh của 28 tác giả sinh viên. Đa số là khổ trung và nhỏ, được vẽ trên giấy với màu nước và sơn dầu. Nhìn chung, tranh vẽ không đều tay, chênh lệch nhau khá xa và rõ ràng. Tuy nhiên đó không phải là điều đáng trách vì đây chỉ là những tác phẩm đầu tay của các họa sĩ tài tử. Có nhiều bức vẽ công phu và cũng lắm bức vẽ vội vàng. Nếu gạn lọc, chúng ta sẽ thấy có nhiều tài năng hứa hẹn như Đỗ Thành Chung (các bức *Thiếu nữ và trăng*, *Buổi chiều và thiếu nữ*, *Cát bụi*, *Tình nhân...*), Đỗ Duy Ngọc (các bức *Trên đồi*, *Vách đá rêu xanh...*) và Đinh Thị Thu Cúc với bức *Vào Thu*. Trong những điều kiện sinh hoạt chật vật và không khí mệt mỏi của những người trẻ bây giờ, phòng tranh và các hoạt động trẻ của Trung

CHÚC
Chú rẽ
« giáo sư » **NGUYỄN VŨ HẢI**
Cô dâu
LƯƠNG THỊ MỸ HIỆP
đi chuyển xe đò về bến hạnh phúc muôn thuở.
Ý ĐỨC

tâm Sinh hoạt Sinh viên Đại học Vạn Hạnh là một cố gắng đáng khuyến khích. (*LÊ VĨNH NGỌC*)

mùa hè 1973 và đất thiêng

Đất Thiêng là tên một đặc san mùa hè vừa được phát hành. Trong cái sinh hoạt văn học nghệ thuật thưa thớt và rời rạc ở đây, sự ra mắt của một đặc san văn học nghệ thuật xã hội như *Đất Thiêng* là một cố gắng đóng góp đáng kể. Lâm Vị Thủy, Tường Linh và Tường Phương chủ trương. Đặc biệt, tuy là một « đặc san mùa hè » nhưng hình thức trình bày rất đẹp và bài vở rất phong phú. Bìa offset 4 màu với tranh của họa sĩ Nguyễn Trung. Bài của các cây bút tên tuổi : Nguyễn Đăng Thực, Bùi Giáng, Duyên Anh, Lê Văn Khoa, Dương Tử Lê, Vũ Hạnh, Kiên Giang, Tô Thùy Yên, Tạ Ký, Viên Linh, Nguyễn Đình Toàn, Từ Kế Tường, Lâm Vị Thủy, Tường Linh v.v... Đây là số đặc biệt viết về miền Nam. Hy vọng với đà cố gắng này, *Đất Thiêng* sẽ còn trinh làng các số mùa thu, mùa đông... tiếp theo nữa. (P.B.T.)

mùa thi sắp đến em thơ

Làm học trò hè thấy ngày thi cứ lùi đến là phát rầu trong ruột. Nhưng không làm sao tránh khỏi. Nhất là thời buổi này qui vị sĩ tử cần dủ mài kinh sử kỹ lưỡng hơn bao giờ. Không còn có cái tình trạng « tấp tênh người đi tờ cung đi » hay một chữ cũng thi, hai chữ cũng thi. Dĩ nhiên cái này là nói riêng cho qui vị sĩ tử thuần túy (tức xin hoãn dịch học vấn). Năm nay, vì thời gian học hành đều đặn nên kỳ thi được tổ chức sớm hơn mọi năm, cho các vị sinh viên. (Việc sinh trung học chỉ còn mỗi kỳ thi Tú tài II. THĐC cấp nghe nói thi nhưng vẫn chưa thấy tổ chức gì cả). Đã lo lại lo hơn khi những ngày gần đây có tin là chỉ có một kỳ thi duy nhất trong niên khóa này. Chuyện này gây xôn xao hoang mang trong giới sinh viên ghê quá, không biết phát xuất từ đâu. Trong khi giới sinh viên xôn xao chuyện này thì

một giới chức cao cấp Bộ Giáo dục nói là ông cũng chỉ nghe nói vậy thôi. Nên không biết đâu mà tin. Vì thật sự nếu chỉ có một kỳ thi sẽ gây trở ngại không ít cho việc trả nợ bút nghiên, nhất là đối với qui vị từ đầu niên khóa cứ ngắt chừng vào kỳ thi II. Bởi, đó có thể là qui vị công, tư chức học thêm (Luật, Văn Khoa) hoặc nhiều vị ghi 2 chứng chỉ, chia ra kỳ đầu thi một cái kỳ sau thi một cái... Thiết nghĩ Bộ Giáo Dục nên ra thông cáo rõ ràng về việc này để cho đám sĩ tử đỡ lo tội nghiệp. Nhất lại là đám sĩ tử này đa số nghèo, xa nhà trọ học, phải đi dạy kèm hay đi làm thêm để sống lây lắt qua ngày lo đủ mài kinh sử. Đầu còn thời mà vừa học hành vừa yêu đương thánh thoi nữa « *mùa thi sắp đến em thơ, cái hồn du yểm để chờ năm sau* ». Với những điều kiện vật chất như vậy lại thêm các lo âu khác bủa vây không trách sao nền giáo dục ở đây chưa có gì để được lạc quan và những người trẻ thụ động, thiếu sáng kiến. (PHẠM ĐỊNH)

HÃY TÌM ĐỌC :

CỬA TRƯỜNG, PHÍA BÊN NGOÀI

truyện dài của MAI THẢO

- Phía bên ngoài cửa trường là một thế giới kỳ ảo hay chỉ là cạm bẫy của học trò ?
- Phía bên ngoài cửa trường có học trò tìm đến tại sao lại tìm về ?

ĐỒNG NAI XUẤT BẢN VÀ PHÁT HÀNH

ĐÃ BÁY BÁN KHẮP NOI

tình như chút hương bay

Một mai tình bỗn xa người
Còn giăng mắc những đắng cay rồi không em

Anh qua ngõ tối không đèn
Ôm tình yêu đó ủ lên hình hài
Mưa con đường nhỏ phố dài
Rồi năm tháng phủ mộng cài trâm xa
Ngày yêu tiếng hát học trò
Trông em với nết buồn qua dấu hòng
Chùi trâm ước vọng về không
Buồn anh nghe lại tiếng lòng thủa xưa
TẠ NGHĨ LỄ

như loài sao núi

Bay đi theo bóng tà huynh
Xoải đôi cánh rộng thiên di ngút ngàn
Tháng giêng mây nụ hoa vàng
Rơi trên tóc cỏ trải đường chim bay
TÔN NỮ THU DUNG

công viên buồn

ta đi qua mảng nhịp cầu
vô tình ta dẫm niềm đau ta rời
năm xưa em vẫn còn ngồi
năm nay em đã làm người sang sông
tháng giêng tin em lấy chồng
ta về ngồi lại thấy công viên buồn
NGÔ CĂNG

hoa dâm bụt

đường vô nhà Yến hoa dâm bụt

nở ngập tràn trên lối cỏ ngoan
anh hái ngậm và vui miệng hát
em giật mình buông nhẹ tay dan
em dan áo lạnh mùa đông lạnh
búp len hồng mướt ngón tay xinh
hoa dâm bụt run run từng nhánh
khoe sắc mùa rực rỡ tay em
anh đi về đường hoa dâm bụt
hái một cành ép chặt trong tim
hoa mới nở từng chùm thương nhớ
anh đi về vui hát như chim.

NGŨ LUÂN

xanh ngát hồn nhau

bỗng trở thành huyền thoại
một ước mơ ban đầu
lòng sao còn ngang trái
cũng xanh ngát hồn nhau

nhớ mong

em mơ đến với chàng
đi qua đồi núi thăm
lòng vương nỗi sầu hoang
nhìn ai hồn trời dãm

mòn mỏi

một buổi trôi rất tối
em bước vội qua đường
oi dõi chân có mỏi
hồn đau những vết thương
ĐINH THỊ TRƯỜNG HẠ

thơ mùa áo trắng

em đi áo mỏng vai gầy
chiều thu, bóng nhỏ đồ dài lối quen
tóc bay, mắt nhói, buồn riêng
có tôi cuối nẻo nghiêng tim dừng chờ
mộng đợi chớm nụ tình mơ
chân thơ dài bước, chiều thơ dài sầu
bóng khuất giữa bến tình dẫu
niềm thương nhớ lạc giữa mầu mắt mơ
em đi, bóng dáng học trò
dẫu mùa kỷ niệm hẹn hò thương yêu...

ngợi ca mười bảy

(Tặng em Tạ Thị Tố Tâm)
và em mười bảy tuổi rồi
mắt mơ đã thấy mộng đời trên cao
đêm nằm rộn giấc chiêm bao
ngày soi bóng la hú hao dáng gầy
trót mơ theo tháng năm đầy
nỗi buồn tuổi biết yêu mây tim chiều
nhìn người, ánh mắt trông theo
thư tình e ấp lời yêu thương nồng
ri em mười bảy tuổi hòng
hồn thơm giãy mồi, tình buồn trót mơ...

TẠ VĂN SĨ

gửi hoàng lan và chim

buồn đọng vũng xuống thành ao nhỏ
ao chẳng sâu buồn chưa không cùng
ngày cũng tựa như con tàu cũ
nên nghiêng lòng buồn nở nghìn bông
chân nghiêng lòng mưa reo quấn quýt
tóc hoa cài nụ tim gió bay
tình lưỡng tượng theo vào cõng trờ
nhớ ngõ sau quay quắt lòng mày

bóng con chim đầu ngày vâng cánh
nỗi mừng theo ra ngõ mơ hồ
trời vọng tưởng nào xưa chẳng biết
buồn trãm năm mang lúc tình cờ

sợi tơ nắm sân quen nắng nhẹ
ngăn làm sao nhẹ bước chân người
chút gì reo giùm tôi san sẻ
sầu muỗi giăng một lớp quanh môi

dã chiều chua buồn về lá rụng
sớm còn trắng đường mơ phũ phàng
vết chân sao mờ ơi con sóng
nằm yên nghe / mây rất thênh thang

nhớ giùm tôi tag héo tình hồng
sớm chờ em gió thoảng ngọt cây
thở thè lời dồn ngày nắng nhẹ
tưởng như rằng muôn thoáng rượu say

TRẦN ANH

tình khúc mùa hạ

có thật mùa hạ đã bắt đầu trở về trên
môi má bé
khi những cành hoa phượng đỏ nở
rung rưng
khi những góp chân ngoan dìu dắt
từng nỗi buồn
để tôi xin được làm một cành hoa
phượng
trong mùa hạ của tuổi học trò
nếu mùa hạ có buồn xin bé đừng thồn
để cỏ dại thơm nồng sê chảng túi thân
để tôi sê van lơn những con chim họa
mi hãi bay về
kết những vòng hoa ca ngợi lên mái
tóc hiền của bé
nếu mùa hạ có buồn xin bé đừng bật
khóc
đừng để sầu cả khung trời ước mơ
tôi sê dâng cho bé những dóa hoa
hồng
và sê xin mây trời cài vương miện
lên bờ môi của bé
có thật mùa hạ đã bắt đầu trở lại
khi những buổi chiều buông nắng vo
khi những cơn mưa thương nhớ cũng
bay về
giữa ngày tháng học trò hoa mộng
có thật mùa hạ là mùa xuân dam mê
tôi xin trao cho bé tất cả yêu thương
của một đời người

NGUYỄN THƯƠNG HOÀI

ra về

Chào đồi cát trắng phượng Đông
Trả cây liễu đứng với dòng nước xanh
Ta theo núi thấp xây thành
Cùng trong hạnh phúc cũng dành hìn
vinh
Cám ơn trời đất lặng thinh
Soi hồn thấy mộng diệu linh một thời
Ta về nghe dạ chơi voi
Tự nhiên cô độc gọi mời dâm say
NGỌC THÙ Y KHANH

NỖI NGHẸN NGÀO • QUỲNH LAN

Không biết từ bao giờ, cái mặc cảm bệnh hoạn lớn lên trong em và như một nỗi ám ảnh kinh hoàng nó đeo đẳng và trở nên nhiều màu sắc trùm kín cuộc đời. Có ai hiểu được sự tủi thân chua xót của em khi đứng nhìn từng đoàn nữ sinh áo trắng tan trường? Và làm sao diễn tả nỗi tuyệt vọng ngậm ngùi của em khi nhìn các bạn đồng lớp nôn nòng lo sao giấy tờ để nộp đơn thi vào các phòn khoa? Có ai hiểu được nỗi xót xa bàng hoàng của một người khi biết được mình mắc bệnh lao? Mày xám cuộc đời che lấp những mộng ước của em bắt ngờ như cơn giông chiều mùa hạ. Đột ngột và phủ phàng không kịp để em tạo cho mình một lớp vỏ cô đơn và cách biệt.

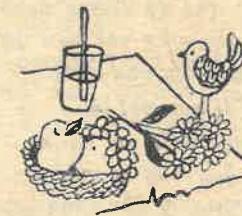
Mắt hút trong nhịp quay của cuộc sống, bạn bè dần dần xa. Và cả Phương nữa. Tại em tất cả phải không Phương? Tâm hồn thì vẫn như ngày nào nhưng em buộc lòng phải thay đổi các cư xử với Phương để chúng ta có cớ mà xa nhau. Vì em không muốn để ai thương hại em cả, cho dù kẻ đó là Phương đi nữa, Phương có biết không?

Buổi chiều cuối cùng khi Phương đưa em về, em chỉ muốn khóc, nước mắt căng đầy hai mí mẩy lần chực trào ra, em đã chớp mau để giữ cho mình vẻ dũng dung lạnh lùng. Hôm sau là Phương đi trình diện, già từ những ngày tháng làm sinh viên nhà trợ cơm tháng, với nỗi nhớ kết tủa thành sự đợi chờ những lá thư bì trắng chữ xanh mỗi tuần hai cái. Việc nhập ngũ của Phương đến đồng thời với sự quay lưng của em đã tạo thành trong Phương nhiều ý nghĩ không đẹp về em. Nhưng thôi kệ! Em đã gục đầu khóc trên lá thư từ quân trường gửi về, cũng nét chữ ngày xưa, cũng chữ ký giống cây thông độc đáo như bao giờ những lời lẽ xa xôi, dè dặt hơn. Phương ơi, giữa hai đứa mình ai buồn hơn?

Em rán hết sức để nuốt trôi hai viên Baebuton còn lại. Mẹ nhìn em lo lắng: « Thuốc khó uống lắm hở? Sao con không bẻ đôi cho dễ nuốt? » Em nhìn mẹ lắc đầu. Nước mắt cứng bờ mi, thì thầm: « Làm sao con chia đôi được nỗi nghẹn ngào hở Mẹ? »

QUỲNH LAN

nһῡng
bài thơ
hay
phô' nhạc

NGƯỜI
ĐI QUA
ĐỜI TÔI

PHẠM CHU SA

Tặng Ng.

Cơn mưa đầu mùa trở lại mang theo nỗi buồn tưởng đã lãng quên. Nỗi buồn âm ỉ luân lưu trong máu, chậm chậm len vào tim phổi thoát từ tốn lên môi thành hơi thở nóng hòa nhịp trong tiếng mưa: Tiếng hát bất chợt dội lại những hình bóng kỷ niệm nhòa nhão. Những hò hẹn xưa. Những sớm đón chiều đưa. Ngày mưa tháng nắng theo nhau qua những hàng cây xanh lá mới đến khi lá buôn bã lia cành. Từ đó hai người quen nhau, yêu nhau. Xa nhau một ngày tưởng chừng năm dài hiu hắt. Vắng nhau một buổi ngõ suối mùa đêm lá vàng rơi... Có bao giờ ngõ sẽ xa nhau. Thế mà đã xa nhau thật. Bất chợt rơi hẳng vào hố thẳm cô đơn, nỗi nhớ dâng tràn lên mắt môi. Hơi thở người xưa tưởng chừng như còn đọng lại quanh quắt đâu đó. Và, *bàn tay mềm khói sương*. Năm chặt bàn tay thi, « bàn tay lại nắm phải bàn tay » mà thôi. Phải, Nguyễn Bình hay Trần Dạ Từ hay anh hay tôi cũng đã yêu. Cũng những gấp gối đầu tiên ngượng ngập cuống quýt. Những mộng mơ đầu đời về một tình yêu thánh hóa. Và cuộc tình đầu qua đi. (Người tình bỏ đi, làm ngơ kỷ niệm để ta lơ ngơ giữa trán gian buôn bã này với *bàn tay mềm khói sương*. Hay người tình – trong mộng ước của chàng tuổi trẻ Nguyễn Bình chưa dám tỏ – chết đi, chàng lơ ngơ đếm từng tiếng gót giày nện bên bờ hồ vắng một đèm kia với *bàn tay lại nắm phải bàn tay*.)

Cơn mưa, dù là mưa đầu mùa, khi lòng anh hiu hắt, vẫn mang hình ảnh một mùa đông sầu của quá khứ.

*Người đi qua đời tôi
Trong những chiều đông sầu
Mưa mù lên mẩy vai
Gió mù lên mẩy trời*

Chiều đông sầu. Mưa mù. Gió lặng. Năm co ro nghe từng giọt mưa buôn bã giăng kín không gian. Mưa trỗi nhả sầu như nhịp chân xa hút của người tình đã bỏ quên sau lưng kỷ niệm. Tiếng hát Anh Ngọc trầm trầm ngân dài lời tình buồn của Trần Dạ Từ kia trong âm điệu cuốn hút hồn người lên chót vót «sầu âm Đô thứ» của Phạm đình Chương. Bài hát như tiếng thở dài

Do Võ Phi Hùng Cưu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đắng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
của gió đông nào nuột. Một nuối tiếc khôn nguôi, hờn trách, kẽm lè. Người đi qua đời tôi, trong những chiều đông sầu. Tiếng dội tê buốt còn vọng lại ngập hồn. Và đất trời cũng đồng lõa mang mưa về vây bùa. Mưa mù lèn mây vai. Gió mù lèn mây trời. Đi qua và không ngoái nhìn lại. Hình bóng người nhè nhẹt trong mưa mù lèn mây vai. Sau đó tôi còn lại gì ngoài nỗi lòng rét mướt? Ngoài *Thơ cũ của nàng*, của người.

Người đi qua đời tôi
Hồn lung miền rét mùt
Đường bay đầy lá mù
Vàng xưa đầy dấu chân
Lòng vắng như ngày tháng
Đen tối vùng lăng quên

Lăng quên được chăng? Hay vẫn còn âm vang ngàn sóng thành khúc bài ca. Chiều đông sầu anh nằm nghe mưa hòa lẫn tiếng hát. Tiếng hát đem kỷ niệm về trái khớp không gian. Ai không qua một lần yêu, không qua thời tuổi trẻ coi đời như bóng mây. «Đó là tuổi của những cơn điên dại đầu đời, những thành phố xa lạ, những tháng ngày vô danh, những dừng chân không hẹn trước».

Chiều đông sầu hay thu vàng dấu chân vẫn là hình ảnh của quá khứ, của kỷ niệm. Không gian êm đềm của thu vàng dấu chân hò hẹn và thời gian rét buốt của đông sầu chia cách. Cuộc tình đẹp là cuộc tình chia xa, có phải? Và bây giờ tiếng hát như sợi khói muộn phiền bay tản mạn trong hồn chết lịm: Ôi «những mélodies đau đớn».

Người đi qua đời tôi
Chiều ấm vang tiếng sóng
Bàn tay mềm khói sương
Tiếng hát nào hờ nóng

Bàn tay mềm khói sương. Tôi nghĩ khó tìm một câu thơ hay hơn, khi tiếng hát trầm ấm người ca sĩ của thời gian kia cũng làm mềm tim người nghe như sương khói. Lời ca đầy ta rơi hăng hảng lơ giữa một vùng khói sương rét mướt. Tiếng hát nào hờ nóng. Hờ nóng một cuộc tình đã xa như đỗ vắng nhưng gần gũi như hơi thở (khói sương). Một bức tranh mờ ảo dưới làn sương chiều đông sầu. Dấu chân người chỉ còn là tiếng dội thảng thốt buốt nhức bất ngờ khơi động.

Vàng xưa đầy dấu chân
Đen tối vùng lăng quên.

Tình yêu trở thành cái bóng chập chờn bao quanh người đứng nhìn lại kỷ niệm. Thơ Trần Dạ Từ đã là một tiếng thở dài bi thiết. Nhạc sầu của Phạm Đình Chương đầy tiếng vọng đó vượt lên thành tiếng xoáy lốc giữa chín tầng cao ngất mây đùn gió tạt. Không bao giờ là một dứt từ thơ thót của Vương-Duy-bằng-hữu thuở xa xưa:

Trong núi vừa đưa tiễn
Chiều tà đóng cổng tre

Cô xuân sang năm biếc
Vương tôn biết có về
hoặc:
Bi rời không hỏi nữa
Mãi mãi trăng ngàn mây
Không. Không là chiều tà đóng cổng tre mà là chiều đông sầu mưa mù lèn mây vai, không là mây trăng bay mà mây mù lèn mây biển. Và linh hồn dài tiếng ru của phi lao, của đường về nghĩa trang buồn thảm, của mộ phần tôi đen:

Người đi qua đời tôi
Nghe những lời linh hồn
Phi lao dài tiếng ru
Em ái lòng hối tiếc
Trên lối về nghĩa trang
Trên mộ phần tối đen

Còn lại gì? Câu hỏi chợt đánh thức người tình ở lại như tiếng sấm vang dội đất trời giữa một đêm đông mù mịt.

Nghe những lời linh hồn
...Trên lối về nghĩa trang

Đó có phải là tiếng gọi từ cõi ngoài nào xa lắc. Chạy vòng về quá khứ tôi bắt gặp tôi năm mươi chín tuổi, ngày lủi thủi đi về căn phòng quạnh quẽ bên những ngôi mộ cỏ hoang phế. Những chiều mưa, nước ngập quá gối, bị bồm trả về nghe như có tiếng thở dài trong mưa gió vọng từ những ngôi mộ kia (mà tôi vẫn nghĩ, một cách lảng mạn, là những bờ đi để đến cái cõi ngoài đó từ nguyên nhân cuộc tình đó vỡ.) Nghe những lời linh hồn... Trên mộ phần tối đen. Đó có phải là nỗi chết êm đềm. Chết là một biểu tượng thiết tha của rời bỏ, chia lìa từ một thân yêu. Em ái lòng hối tiếc. Thơ Trần Dạ Từ của *Thuở làm thơ yêu em* nói chung và *Thơ cũ của nàng* (tức Người đi qua đời tôi) nói riêng đã là một nhắc nhở êm ái cái thuở ban đầu mệt mỏi; thuở biết buồn khi nghe một nốt nhạc trầm, khi đọc một câu thơ uất... và với nhạc Phạm Đình Chương âm thanh bật lên rướm máu. (Ôi trái tim trong đã khô như lá chết nhưng thật ra vẫn ấm i nhụa sống của sương đêm và trăng lạnh).

Người tình đã quay mặt, anh còn hỏi có nhớ gì không. Ôi hàng muôn ngàn cuộc tình đỗ vỡ vẫn mang dáng dấp và âm điệu ấy nhưng là những-lập-lại-mới-mẻ. Rất mới.

Người đi qua đời tôi
Không nhớ gì sao người

Hỏi, với một hòn lẫy (hòn lẫy của tuyệt vọng, của bám víu vào hư không) không cần (hay biết chắc không) được trả lời. Vì còn đâu nữa, nụ cười, tiếng nói, dáng hình vừa thoảng qua mắt hút vào sương khói phũ phàng.

Biết, nhưng vẫn cứ muốn nhắc lời một lời vô vọng, cũ càng. Người đi qua đời tôi, không nhớ gì sao người. Đường xưa đầy lá úa, vàng xưa đầy dấu chân. Đó là thảng thốt cuối cùng. Đề rồi sau đó im lặng. Tiếng gọi thảng thốt cuối cùng bao giờ cũng chán thành muôn khóc, hòn giận vu vơ hay tràn đầy bao nhiêu cũng bay đi. Còn lại là thiết tha cuối cùng và đầu tiên.

*Em đi qua đời anh
Không nhớ gì sao em*

Tiếng hát mở ra một cánh đồng bát ngát kỷ niệm, những hạnh phúc và đơn đau đầu đời, những chân trời mộng mơ dựa nèn một thuở. Tiếng hát cũng bùa xuống những đám sương mù che khuất dáng người tình và khép kín lại bằng nghẹn ngào ập tới.

*Người đi qua đời tôi
Không nhớ gì sao người*

Đời sống thở bằng hương thơm của mưa bụi và hương lá úa ngày ngặt ban đầu êm á; và đời sống một lần nữa lập lại bằng nước mắt.

*Em đi qua đời anh
Không nhớ gì sao anh*

Nhớ.. Nhớ.. Tiếng hát mang «nỗi buồn nineur» đậm suốt qua trái tim tôi. Chỉ một mélody này, Phạm Đình Chương đã đầy thơ Trần Dạ Từ lên tới tuyệt đỉnh rung cảm người thưởng ngoạn và cũng chỉ hai câu thơ cuối bài «Người đi qua đời tôi», đã đủ khiến những trái tim tưởng khóc héo vui hồi sinh như những giọt mưa đầu mùa đã làm những hàng cây xanh lá mới. Riêng tôi, từ tiếng hát Thái Thanh mở ra và phóng vút lời ca Đặng Thế Phong trong Giọt mưa thu: «Đến bao năm nữa trời, vợ chồng Ngâu thôi khóc vì thu». Nhất là âm khóc. Anh Ngọc đã cho tôi cái rung động kỳ diệu buốt nhức lúc uốn cong vút âm nhớ trong «không nhớ gì sao em».

Cám ơn Trần Dạ Từ. Cám ơn Phạm Đình Chương. Cám ơn Anh Ngọc.

PHẠM CHU SA

ĐÃ PHÁT HÀNH KHẮP NƯỚC

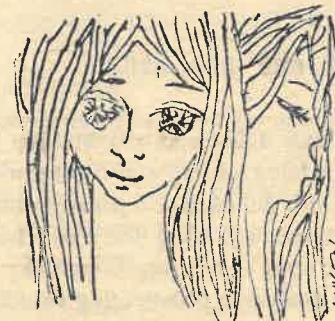
HỒ MỘNG TƯỞNG

truyện dài mới nhất của
TỬ KẾ TƯỞNG

- Tác phẩm viết về tình yêu ngày ngắt còn lại trong trận chiến đã tàn.
- Bông hoa rực rỡ thắp sáng ngày về mang theo thương nhớ và kỷ niệm.
- Một mùa hạ óng ả, thơm hương, và một chút mưa ngậm ngùi rơi đầy trên những trang sách,

KIỀN VÀNG

NGƯỜI CON GÁI MẮT NAI

PHÓNG SỰ ● TRUYỆN

lời dạo phố

Saigon đang cưa minh đợi mùa mưa. Nóng dữ. *Nắng Saigon anh đi mà chợt mát*. Mát là vì mồ hôi vã như tắm ở lưng áo, chứ không phải vì em mặc áo lụa Hà Đông như trong thơ của người thi sĩ Saigon. Nắng Saigon bây giờ là thử nắng quái, dễ sợ. Áo dài em qua công trường chả còn tha thoát khép nép, chả còn ngượng ngáp cúi đầu của thuở nào. Bởi thế kẻ ngô nghênh đã sủa thơ của người Saigon rằng: *Nắng Saigon anh đi mà chợt rét*. Bởi vì em mặc áo xẻ eo cao. Lịch sử chiếc áo dài dân tộc ta qua các thời đại, hôm nay có lẽ được ghi như thế này: Năm 1973, năm của tự túc tự cường, người phụ nữ Việt Nam muốn chứng tỏ mình no đầy nên xẻ áo đưa eo cao lên, khoe hai miếng «phô mai» bên mình. Thời trang và thời tiết, thời trang và thời thế là như thế. Saigon sụt sùi muôn mưa mà mưa chưa được, càng ngày càng nóng dữ. Khối cậu hip-PI đã vô tiệm hớt tóc cao (có khi là tiệm hớt tóc miễn phí của quân trường). Saigon thở khói xe, hit bụi no nê hai buồng phoi rồi bày giờ thèm đi xe đạp. Chiếc xe đạp đã bị bỏ quên 10 năm nay ào ào xuống đường, với hình dáng thu nhỏ lại. Saigon bây giờ đang có «mốt» ca-rô, petit-pois. Con gái mặc áo sơ mi hoa bó sát người phóng xe như điên. Saigon, con gái con trai chở nhau đi dạo, đưa nhau vào quán cà-phê nghe nhạc tinh tú và ngồi uống mắt nhau. Saigon, bây giờ con gái lăng mạn dữ dội. Yêu đến chết người... Và Saigon đang ôn ào với mốt trượt «patin». Thiên hạ choai choai nở ra như... chim cút, nắm tay nhau mà té, đua nhau mà tắm bằng mồ hôi.

Bởi thế, Saigon, tháng năm, đang tương tư nặng những cơn mưa của mùa trước.

chương một ● thời nhỏ của nàng

Nhà nàng ở trong cư xá. Lối cư xá xây biệt lập từng khu, cất riêng từng căn một, chia ô diện tích bằng những con đường nhỏ có viền cây tươi mát. Cư xá ở sát nách thành phố, chỉ cách con đường chính chật ních xe cộ bằng một hàng rào cao và một cái cổng lớn luôn bỗng ngỏ. Ba nàng là công chức, thích hồi hưu sớm — bởi ông bỗng thấy tóc mình trắng xóa và thèm nghỉ ngơi. Khi gia đình dọn nhà tới đây thì nàng vẫn còn nằm trong bụng mẹ. Ba nàng nói như vậy, với nụ cười làm như có vẻ ngưỡng ngurg của ông. Một tuần lễ sau đó thì sinh nàng. Thoạt tiên, tiếng nàng khóc lảnh vang vọng khắp phòng, đồ đạc cồn ngõa ngang chưa được đặt để vào đúng chỗ, ban đêm làm thức giấc cả gia đình. Dám anh chị cắn nhăn, con nhỏ mới bằng chai sữa mà cái miệng đã oang oang cửa nhà. Ba nàng từ từ, con út này rồi làm phiền mọi người đây. Nàng không cần biết đã làm ho minh mọi người và cứ tiếp tục hét to, khóc lớn. Ra chuyện ta đây có trong nhà. Ra chuyện ta đây con út.

Nguyễn thị Quyên Quyên. Ba nàng đã ghi trong giấy khai sinh lập ở quán trước khi tuyên bố trong bữa cơm với cả nhà như thế. Dám anh chị đưa nhau phụ đẻ, tranh nhau... tỏ thái độ.

— Sao ba đặt tên cho nó dài ngoằng thế, khi viết tên trong sổ điểm dễ bị thầy giáo chú ý kêu lên trả bài, tội nghiệp nó.

- Nguyễn cái tên nó cũng có vẻ lấn lướt các anh chị nó rồi.
- Quyên Quyên là chim Quyên ấy hở ba?
- Đáng lẽ ba phải đặt tên nó là «Quên Quên» mới đúng. Vì tí nữa mẹ... quên đẻ nó.

— Thế là thằng Hải văng mất chức út rồi.

Ba nàng chỉ cười cười. Người đàn bà da còn căng, mịn màng, phúc hậu là mẹ nàng ngồi gần đó, bên chiếc nôi, cũng chỉ tẩm tẩm cười.

Anh chị chuyền tay nhau bế. Mỗi ông anh bà chị lại tuyên bố một câu

- Mẹ mình không ngờ lại còn thích chơi búp bê.
- Con nhỏ coi bộ xinh nhất nhà.
- Cái trán này rồi bướng lắm đây.
- Sao chẳng thấy nó mở mắt gi cả. Bộ con nít mới sinh phải mấy sau mới mở mắt hở mẹ?

Cả nhà phá lên cười, Mày tưởng như chó con hồn. Học hành chí mà thông minh dữ.

Đề cảnh cáo các ông anh bà chị tra ôn ào, út Quyên Quyên tuần tự, tuần tự vãi tặng mỗi anh chị một lần. Khi kiểm điểm lại thì rõ ràng là như thế. Ông anh thứ nhì là kẻ khám phá ra, kêu lên :

— Con nhỏ hồn quá.

Dám anh chị họp lại :

— Đúng là nó hồn quá.

— Böyle giờ nó còn dám hồn vậy, mai mốt lớn lên nó không coi mình ra cái gì cả.

— Phải có biện pháp.

— Đề nghị không đứa nào thèm bế nó, suốt một tuần.

— Đồng ý.

Nhưng ông anh hai lại khám phá ra rằng :

— Chị cả đã lén hôn nó, khi nó ngủ.

— Nhưng vẫn không bế nó.

— Như thế cũng không được. Hôn nó khi ngủ lớn lên nó sẽ quen thói hay làm nũng.

— Mi khó quá.

— Chị tính về phe nó hả?

— Ủ đây,

Ba nàng xuất hiện, ấm nàng trên tay. Ông chợt thú vị với đám con lớn của mình. Chúng đã lớn cả mà vẫn còn có những lúc chuyện trò với nhau như trẻ nit. Ông nựng nựng con :

— Tôi út ít mà các anh các chị bắt nạt tôi quá.

Chị cả đưa tay ấm lấy út Quyên Quyên, phản bội trắng trợn lời giao ước. Ngay khi con nhỏ được ấm lấy, nó liền té ra đầy lòng chị nó. Dám con trai thích thú cười to. Chị cả hậm hực đi thay áo, ta về phe mi mà mi không biết điều chút nào hết, làm bẽ mặt ta ghê.

Sự có mặt muộn màng của Quyên Quyên làm không khí gia đình ấm áp lại, trẻ trung lại. Thay vì trong gia đình khi con cái lớn lên chia mỗi người một ô, sống với đời sống riêng, ít khi chụm đầu lại, ít khi có dịp chung sống với nhau, với những nụ cười dễ dãi, thoải mái. Tuần lễ đầu sự có mặt của Quyên Quyên đã làm xáo trộn mọi chuyện trong nhà, nhưng hầu như không ai chú ý thế, vì họ cũng đang bận bịu với sự thay đổi mới, của một cuộc dọn nhà. Hai sự thay đổi cùng lượt. Một là sự thay đổi đời bể ngoài, một là sự đổi đời nội tâm, với riêng mỗi người.

Đó là Quyên Quyên, ngày nàng sinh ra. Nàng thở trong không khí hăng nồng mùi vôi mới của căn nhà đang được sơn phết, sửa sang lại. Có lẽ lúc bấy giờ bắt đầu vào mùa hạ. Người ta nhận ra được chu kỳ thời tiết ấy trở lại bằng dấu hiệu của những cơn mưa. Và chỉ có mùa hạ mới có sự trở minh rõ rệt như vậy. Ở một góc bé mọn của thành phố ôn ào này, nơi nàng sinh ra, nàng còn được thở trong hương thơm dịu dàng của ngọc lan bắt đầu nở thật nhiều vào những cơn mưa đầu mùa, đâu đó trên những con đường trong cư xá. Bắt đầu cho một đời sống.

Đời sống của một tâm hồn lảng漫 có thể được kề bắc đầu như thế. Nàng được bốn tháng thì người chị cả nàng vừa ăn mừng sinh nhật hai mươi mốt tuổi. Sinh-nhật-chia-khóa-vàng của người con gái để bắt đầu có những khung cửa mới, mở rộng về những phía nào đó của đời sống. Như là tương lai. Hài, chị cả nàng, người có thể có một đời sống thật trầm lặng, bình dị. Người con gái có thể không thích học nhiều, chỉ ham quanh quẩn bên mẹ, trong bếp hay bận rộn ở một xó xỉnh bừa bộn nào đó trong nhà.

Quyên Quyên bốn tháng nằm trong xe lăn để chị Hài đầy đi chơi, những buổi chiều vòng quanh các con đường hẹp trong cư xá.

— Cái con bé khó tính tệ, lúc nào cũng đòi ām. Không ām nó, để đặt nằm xuống là nó khóc thét lên làm như có ai cấu véo nó không bằng.

— Nó út ít mà.

— Nó cậy nó út ít nên làm tàng ghê nỗi.

— Nó biết gì mà gán ghép cho nó như thế nhỉ.

— Nó còn ham đi chơi nữa đó mẹ. Hễ được nằm trên xe đầy đi chơi là nó nín khe hè. Con tức ghê nỗi.

Có thể đó cũng là câu nói làm cớ để mỗi buổi chiều Hài đầy xe đưa em đi vòng cư xá. Để ngang qua một công nhà nào đó, có đôi mắt nhìn ra, có khói thuốc chờ đợi và để minh cúi nhìn chân mình cuống quýt.

Có thể một lần nào đó nàng đụng đầu một người bạn gái trong cư xá, nàng cũng đầy xe có đứa em mình nằm ôm bình sữa trong đó đi dạo. Họ chuyện trò huyên thuyên với nhau khi đầy hai chiếc xe nằm sát nhau.

— Em mi con trai hay con gái?

— Con trai.

— Tên gì?

— Thuận. Còn em bé mi?

— Tên Quyên. Quyên Quyên.

— Con gái hở?

— Ủa.

— Ta đề nghị nhà ta với nhà mi «xui gia» với nhau đi. Chúng nó cùng tuổi, tình duyên coi bộ hợp.

— Con trai con gái bằng tuổi, con gái là chị.

— Em mi sinh tháng mấy?

— Tháng năm.

— Thế thì kém em ta một tháng. Đẹp lắm. Thằng nhỏ này hiền khô hè. Cam đoan lớn lên chỉ biết chăm chỉ làm ăn.

— Còn con nhỏ em ta dữ lắm mi ơi. Nó đã từng đạp vỡ một bình sữa và một cái chén sứ. Nó mà hé lén thì cả nhà thức giấc. Coi bộ lớn lên nó sẽ lấn lướt chồng quá.

(còn tiếp)

1972
*

DẠN HOÀNG ● ĐI VÒNG QUÁ KHỨ

Huy, đối với một người như An, chỉ sống với quá khứ nhiều hơn hiện tại và tương lai thì câu nói của Huy mãi mãi có một giá trị bền vững với cuộc đời. Có kỷ niệm để mà nhớ, dù buồn, còn hơn là không có kỷ niệm nào. Giữa chúng ta có thật nhiều kỷ niệm, buồn, vui, dễ thương hay khó thương đều đủ cả. Huy ạ, nhiều khi An ngạc nhiên không biết cái móc nối nào đã nối liền Huy và An cho đến bây giờ, chúng ta cứ đánh lừa nhau đó là tình bạn, nhưng làm gì có một thứ tình bạn kỳ quặc như thế, hở Huy? Có lẽ chúng ta đều ngầm hiểu rằng, một chút tình nhen nhúm giữa hai đứa chúng ta phải là một thứ tình khác hẳn, mà Huy đã một lần duy nhất biểu lộ cho An qua một câu nói — Huy giữ món quà của An để nhớ nhiều về những kỷ niệm thật đẹp và êm đềm của tình yêu — Như thế là chúng ta đã mặc nhiên chấp nhận sự kiện đó, dù chúng ta không bao giờ nói yêu nhau. Không, chứ không phải là chưa. Bởi chúng ta suốt đời sẽ không bao giờ có dịp và cũng không bao giờ cần nói yêu nhau cả. An cũng như Huy, chúng ta biết rằng không đi đến đâu cả nhưng cũng vẫn cứ chấp nhận, vì không cưỡng lại được ý muốn của trái tim. Nhưng với An, đôi khi bộ óc nghĩ ngợi của An lại đặt ra một câu hỏi quái ác. Có phải chẳng đây chỉ là một trò đùa? Bi thảm, phải không Huy? Trái tim nhỏ nhoi của An ít khi chịu được những sự xúc động, dù nhỏ hay lớn. Lúc nào nó cũng chỉ chực làm làm khổ An và ngạo nghê tuyên bố ai bảo cô giữ tôi trong lòng ngực làm gì. Như Huy đã nói, trái tim chỉ giữ hạnh phúc và nó có lý lẽ của nó thì trái tim của An quả là một ngoại lệ. Hạnh phúc là cái thứ gì?

An, nhiều lúc An hối hận đã trót có dây dưa tình cảm với Huy. An buồn, An bị dằn vặt. Rồi lại một lúc nào đó lý lẽ của An kêu lên, biện luận. Ủ, có sao ta còn trẻ mà ta sống không hết tuổi trẻ, cho cái ngông nghênh tội nghiệp và đáng yêu của ta. Tôi git ta cứ lo âu như một mụ già để mai mối qua tuổi thiếu niên ta lại tiếc những gì ta chưa hành động. Huy ạ, có phải nếu cần hối tiếc thì ta nên hối tiếc những gì đã làm hơn là những gì chưa làm phải không Huy? Chưa làm mà phải hối tiếc thì quả là chuyện lỗ lâ vô cùng.

Cứ thế, với những lý luận của riêng An, An tiếp tục đi sâu vào con đường tình cảm. Ngay từ ngày đầu lý trí của An gào lên, hét lên, dừng lại An, hối hận bảy giờ. Và tình cảm của An nó cũng phản đối lại chẳng kém. Hãy sống như những người trẻ tuổi, hãy sống. Tình cảm An đã thắng lý trí. Như thế, có thể kết tội An là ngu không hổ Huy? Đến bảy giờ lý trí An cũng còn van xin dọa dẫm An, nhưng nó làm gì được trước sự đã rồi, muộn màng quá, cái lý trí bé nhỏ tội nghiệp của ta ơi.

Huy sống thật là mạnh bạo và đầy lý trí khác hẳn An, Huy với An là hai thái cực, là hai màu sắc, là hai quan niệm đối nghịch hẳn nhau. Và vẫn yêu nhau, phải không Huy, vẫn yêu nhau như thường. Cái tình yêu nhẹ nhàng như sương khói, êm ái như gió chiều. Cái tình yêu thanh khiết từ lời nói, từ mắt nhìn. Tay chưa bao giờ nắm, lời chưa bao giờ ngọt. Cứ lắng lắng mà yêu, âm thầm mà yêu với một chút chối bỏ ngại ngần. Chúng ta còn trẻ quá kia mà. Và cũng chính vì tình yêu mong manh như thế, dịu dàng như thế cho nên chúng ta yêu chỉ để mà yêu. Yêu để trang điểm cho cuộc đời nhau thêm một chút thi vị. Chẳng bao giờ chúng ta nghĩ đến tương lai, nghĩ đến việc kết hợp hai cuộc đời làm một. Vì, ô kia, tuổi chúng ta còn trẻ kia mà.

Huy yêu mến, chúng ta biết nhau chưa lâu cho nên những ngày sống gần nhau cũng ngắn ngủi, thật ngắn ngủi và quá ngắn ngủi cho một cuộc tình. Nhưng An, An nhớ tất cả những gì vội vàng trôi qua, dịu dàng và thân ái đó. Giữa chúng ta không có một từ ngữ danh chánh ngôn thuận nào để gọi cả, chỉ có những kỷ niệm, như những mảnh xích nối liền. Không dung mà một chiều An nghe nhớ nhung rủ nhau về một loạt nhảy múa trong tâm thức. Những cánh thư đều đặn hàng tuần của Huy gửi về không đủ tạo một niềm vui. Thư của chúng ta gửi cho nhau không phải là những lá thư tình. Chúng ta là những đứa bé con còn thập thò chưa muốn bước vào địa hạt của người lớn nên thư cũng chỉ ngày ngô như bài luận học trò, có thăm có hỏi, có chúc tụng và buồn cười đến ngờ ngẩn.

Mùa thu chưa thật sự mất hút nhưng những bước chân của mùa đông đã chậm chậm kéo về. Những buổi sáng lười biếng ngủ nán trong chăn ấm. Những buổi chiều hoay hoay bên bàn viết lách vẫn vơ. An chỉ mường tượng về Huy, đầy ắp trong đầu óc. Một lối nhớ rất bình thường như một thói quen, không xôn xao không réo gọi. Nhớ, để mà nhớ. Huy có biết những gì êm ái là những gì bền vững nhất không Huy? Buổi tối vào giường, khó mà không nghĩ đến Huy trước khi nhắm mắt, và là bắt đầu cho cả dọc trí nhớ kéo nhau chạy dài đến mệt mỏi. Với chúng nó, đôi khi An mỉm cười và đôi khi An muốn khóc. Cả những quyển sách An đọc trước khi ngủ nữa. Một câu văn nhẹ, một địa danh quen, một thói quen địa phương nào đó cũng làm An xúc động. Thế là lại nghĩ đến Huy, khổn khổ cho cái đầu An. An cũng chẳng ngờ An có thể yêu dấu miền Nam như thế, miền Nam hiền hòa của Huy. Buổi sáng mở mắt ra An thường nằm yên giày lát nhìn qua khung cửa sổ nhỏ sát ngay giường. Vu vơ, An thầm nhớ lại một vài kỷ niệm nhỏ ngày xưa rồi tự hỏi hôm nay mình có thư không nhỉ? Nhưng thư Huy một tuần có một lá mà thôi thế nên An có mong hoài cũng vô ích. Có những ngày An giận Huy, giận không lý do, không cần biết lý do và buồn vô kể.

Những ngày An nghĩ về kỷ niệm đấy Huy. Những kỷ niệm, dù buồn, còn hơn là không có, như Huy đã nói.

An vẫn thường tự hỏi vì sao An lại có thể để cho quá khứ chi phối An dữ dội như thế. Nhưng không làm sao quên được những ngày ngắn ngủi bên Huy. Chúng ta đã mấy lần đưa nhau xa thành phố hổ Huy? Mắt An như còn thấy những hàng dừa cao nghiêm minh trong gió, những đồng lúa xanh ngát dưới nắng vàng, những bờ cỏ chạy dài không biết mỏi. Bên nhau và yên lặng, chúng ta chầm chậm nuốt từng chặng đường dài, nhưng hình như chẳng bao giờ dài cả, Huy có lái xe chậm đến đâu cũng về thành phố, chỉ có hai chiếc kim đồng hồ quái ác là chẳng kể số gì đến chúng ta mà thôi. Chúng nó quay nhanh đến xót xa, đến se thắt. An có lần ngạc nhiên nghĩ thế sao có những lúc đường như chúng lại đứng lại hay nhích như rùa bò được nữa. Những con đường chúng ta đi thật đẹp, An trưởng có thể không bao giờ chán nhìn hàng cây xanh thật xa cùng với những đồng lúa và cỏ tiếp nối nhau hàng loạt tuyệt vời, vài khoảnh rừng bất chợt hay một vườn săn xanh tươi cũng làm đề tài suốt buổi. Khi đê gió lùa qua khung kính lộng vào mái tóc, An thở không khí thơm phảng phất mùi cây cỏ với tất cả hồn nhiên sung sướng. An muốn hát thật to, muốn reo vui cùng trời đất. Huy, cuộc đời thật là hạnh phúc nếu lúc nào chúng ta cũng vỗ tay như thế. Nhưng với Huy hạnh phúc là một hiền nhiên rồi, chỉ có An, ao ước hạnh phúc như một loại xì phẩm mà thôi.

Rất nhiều lần nhau vẻ Huy mặt An nghĩ Huy không yêu mình tí nào cả. Vắng An trong cuộc đời Huy cũng thế thôi, An chợt nhớ đến câu thơ nào thật lâu mà An đã quên mất tên tác giả. *Sách vở từng trang chất chồng lên đó. Không em trong đời anh chả buồn sao.* Tư tưởng An là tư tưởng bi quan, mồi mệt. Bên cạnh Huy đầy cao ngạo và tự tin, đầy mạnh mẽ và sung sướng. Nhiều lúc An tủi thân và mặc cảm vô ngàn. Tại sao chúng ta lại gặp gỡ và liên kết dưới một hình thức quái đản thế. Rõ ràng là chúng ta yêu nhau, song hình như nó không có nghĩa gì cả. Buồn lòng, An nghĩ là An đang chơi trò cút bắt dày, biết thế nào được trong trò cút bắt ai là kẻ thắng cuộc bây giờ?

Từ quân trưởng Huy đang thụ huấn, cái quân trưởng như Huy nói, chỉ có nắng, gió và cát biển, những lá thư ngắn mỗi ngày mang đến cho An thêm một chút buồn phiền không phải ai cũng sôi động như An, Huy trầm tĩnh thản nhiên và bất cần mọi thứ. Đường như đời sống mỗi lúc một cách biệt hai đứa họ. Một đôi lần cầm bút rất lâu trước phong bì mang tên Huy. An lặng lẽ gạch nát mảnh giấy trắng viết thư. Biết viết quái gì khi tất cả không có nghĩa gì nữa hết.

Huy, và nghĩ đến một ngày mai buồn tênh như thế thì An thích sống với quá khứ nhiều hơn. Cùng với trí nhớ An cười với nụ cười của Huy, theo Huy đi trên những con đường dịu dàng ngày xưa, vui đùa với Huy bằng những niềm vui bé nhỏ. Tưởng như một ngày sánh vai cùng Huy đi dưới hàng cây xanh, nhìn những bụi ô rô mọc dài ven bờ nước, ngắm những trái bần xanh ngô nghĩnh trên cành, tò mò với khóm dừa nước trầm mình trong vũng nước đỏ bùn. Tưởng như đôi mắt Huy nhìn chế nhạo trên con đò buồm trưa chói nắng cùng mặt nước đục phè sa. Những sáng cùng lang thang trên hè phố

buồn không chuyện nói cùng nhau, những chiều lặng im trong quán nhạc với hai tách cà phê sữa ngọt đậm. Nhìn và nói chuyện bằng mắt nhiều hơn lời nói. Chiếc khăn tay của Huy với những giọt nước mắt xuất hiện bất ngờ của An.

Nhớ về một buổi chiều cuối cùng ở Saigon, trời mưa như trút, hai đứa đưa nhau đi vòng phố, cho xe bò trên những vùng lội, rủ nhau chui vào một quán nhạc đông nghẹt người đến không chỗ ngồi phải trở ra xe. Uớt đầm, lạnh run, nhìn nhau mà bật cười cho cái bốc đồng của mình rồi lại tiếp tục lái xe trong cơn mưa lũ. Chia tay nhất định không khóc, chỉ buồn thôi. Đã có ông trời khóc giùm hàng mấy giờ liền cho cành lá cũng rơi xuống mặt đường phụ họa. Và như thế rất đẹp, đẹp cho những kẻ yêu nhau, cho cả những lúc xa nhau ngậm ngùi tiếc nhớ.

Huy, chỉ có những người yêu nhau mới có thể hiểu được hành động của mình. An không hiểu được lòng Huy như Huy chẳng hiểu được An. An chẳng muốn xem cái móc nối giữa Huy và An như một lời giải thích. Như thế tình yêu gần giống như một món đồ trang sức. Mà An, An không ưa trang sức ấy chút nào.

Luôn luôn quay về với quá khứ, An nhìn thấy An thật rõ, nhìn thấy Huy cũng thật rõ. Huy của những lần bên nhau và Huy của những lá thư từ quán trường dường như không là một. Có phải đó là câu trả lời vì sao An chỉ thích nhìn về quá khứ không hở Huy? Hay có phải Huy vẫn chỉ là Huy mà An lại là một An nào khác?

DAN HOÀNG

GỬI NGƯỜI TIẾNG HÁT

nguyễn thi
võng vang

là những ngó ngắn ngắn đợi in trên mắt môi
là những rung động ngọt ngào một đời hẳn
trong tim
em nhớ không là gì trong trái tim người
em nhớ trong trái tim kiêu bức chân này
làm sao tôi được
tất cả rồi như mây thoảng che ngang khuôn
bằng
tất cả rồi như gió bay lao xao cành lá
em nhớ nắm niêm vui trong bàn tay mình
lạnh
em nhớ ép thương đau trong nỗi mỉng
gương nở trên môi
tình yêu là bông hồng tuyệt diệu, sớm mai
nở trong vườn
em nhớ dão hồng nằm trên cành đầy gai
tình yêu là hương thơm nồng, đêm thanh
tỏa ngát thinh không
em nhớ áu sầu lắn trong hơi thở ngọt
nên bắt đầu cho những buổi đợi chờ
mà mỗi phút giây ngọt dài như thế kỷ

NGUYỄN TUẤN ANH

HƯƠNG CẦN (Đà Nẵng)

1— Con gái 17 tuổi cao 1m 53
tương đối là vừa đầy cháu ạ. Nên
uống thêm chút thuốc vôi Calcigénol.

2— Chỉ trừ khi kinh ra quá nhiều
mới kiêng tập thể dục.

3— Trong những ngày kinh nếu
có nhấm nháp vài quả cúc, ổi... cũng
chả sao cả.

NGUYỄN HỮU PHÚC (Phước Tuy)

1— Tôi chưa học đã buồn ngủ,
trưa đánh một giấc xong vẫn thấy mỏi
mệt, không buồn mơ đến sách sở, vậy
chỉ có hai giả thuyết: hoặc cháu mắc
bệnh lười quá nặng, hoặc cơ thể đang
hồi suy nhược trầm trọng. Tạm uống
Strongénol hay Activarol và Campho-
phyline.

2— Cháu lại hay thủng thủng ho,
càng cần cần thận hơn. Tốt nhất là
chụp hình tim phổi, thử đờm và máu
ngay. Thử dùng Calcium Corbière
(chích mạch máu) và Sirop Bénadryl
(uống).

3— Mới 16 tuổi thì chiều cao 1m55
không phải là con số khiến cháu lo
buồn. Nên ăn nhiều thịt, cá, uống
nhiều sữa. Năng hơi lội, đá bóng leo
dày v.v.... rất tốt.

PHẠM THẾ NGHĨA (KBC 4.311)

1— Cà phê, thuốc lá, rượu (ngay
cả lade) đều có hại cho cơ thể trẻ
cũng như già. Vì cuộc sống xô bồ,
xa nhà, vì chiến tranh, vì các thuyết
hiện sinh thời đại... nên thanh niên
ngày nay adua nhau mắc nghiền những
thú này. Đừng vì những lời khuyến
khích hay chế giễu của bạn bè mà
cháu buông thả. Nhất là nên tránh
những đam mê nhục dục không làm
hạnh diện gì cho người thanh niên
tự trọng.

2— Bữa cơm tối, cháu nên kiêng
các đồ mặn để tránh khát nước. Mỗi
tối, trước khi lên giường nên uống
một viên an thần như Miltown cháu sẽ
tìm được một giấc ngủ thoải mái. Các
chuyện buồn phiền lo nghĩ đều làm
cho giấc ngủ chập chờn, cháu ạ! Điều
đó chẳng có gì trái với hoạt
động sinh lý bình thường của cơ thể.

NGUYỄN THỊ HẢO (Đà Lạt)

Ít ăn lót dạ mà gần trưa bụng vẫn
nặng và đầy chỉ chứng tỏ bộ máy tiêu
hóa hoạt động quá yếu kém. Cháu có

thể uống Carbonésie để hút hết hơi thừa, Digestyl để giúp tăng cường sự tiêu hóa cùng Ku-Zyme hay Festal chứa đựng các phân hóa tố giúp cho các đồ ăn mau tiêu. Nên theo thực đơn chứa nhiều rau, ít mỡ. Đừng uống thuốc xổ thường xuyên rất có hại cho ruột.

HẠNH (Saigon)

Bà móm sanh cháu mà bị mất ngủ lâu và dữ dội như vậy kèm theo chứng nhức đầu như búa bỗ... Thường hợp này không thể coi thường được. Bà nên tới nhờ một Bác sĩ đo áp huyết, khám tổng quát (chụp hình phổi, tim thử máu, nước tiểu, phân v.v...) kỹ lưỡng và khám đặc biệt về não bộ (điện não ký, chụp hình sọ) may ra mới tìm được căn nguyên để điều trị. Tôi nghĩ rằng, thứ thuốc ngủ nào đó đơn phương sẽ không mang lại kết quả.

GIANG THI (Huế)

1— Dù là con gái Việt Nam thì cao 1m60 đâu có gì là quá đáng. Chiều cao đó là lý tưởng cho phụ nữ thời nay.

2— Hay nhợt ở hậu môn về chiều là hành động của các chú giun kim quái ác. Hãy uống Bryrel trong mười ngày liền xem sao. Nếu không kết quả, nhớ báo cho chủ biết.

3— Lông tay lông chân chỉ là sản phẩm của da của tất cả mọi người, chứ sao lại do di truyền được. Muốn làm rụng bớt các sợi lông dài cháu hãy mua Crème Dépitaloire bôi thử.

ĐỖ KIM (Đà Nẵng)

Cháu té cao động đầu xuống đất rất may không bị gãy xương sống cổ hay xương sọ vì nếu thế ngày hôm nay chắc cháu không được đọc những giòng chữ của cháu hỏi bệnh. Thông thường sau khi bị va chạm mạnh ở đầu người ta thường bị nhức đầu một thời gian khá dài. Chứng này không

phải bệnh đau màng óc cháu ạ. Chán thử dùng thuốc an thần Pertranquil, Passiflorine, thuốc trấn thống Dolviran, Pyréthane chắc sẽ bớt. Cháu chỉ cân nặng 33kg nên hay mỏi mệt, học bài lâu thuộc chẳng là điều lạ. Nên ăn nhiều thịt, cá, sữa. Uống thêm thuốc tăng cường trí nhớ Glutalam hay Cervotonic.

HUYỀN (Gia Định)

Tóc rụng từng mảng đê lại trên da đầu những sẹo tròn và nhẵn thín tiếng Pháp gọi là Pelade. Thường do giang mai di truyền, sâu răng... gây ra. Phải đi thử máu (B.W) ngay. Nên chích Sulfarsénol một thời gian. Săn sóc kỹ hoặc nhổ các răng sâu. Chích Histamine vào ngay chỗ tóc rụng. Nên chạy tia cực tím (Ultra — Violets).

a)— Sáng thoa khắp da đầu bằng dung dịch :

— Formol	0,05
— Sublimé	0,25
— Acide Acétique	0,50
— Teinture de Cantharides	1
— Teinture de Jaborandi	4
— Alcool à 20°	250

b)— Buổi tối thoa chỗ tóc rụng bằng dung dịch :

— Iode Métalloïdique	1
— Alcool à 60°	100

THU (Saigon)

Nếu mụn mọc ngay dưới chân một sợi lông mi thì gọi là mụn lẹo (Orgellet). Mụn này rất hay tái phát. Hãy rửa mắt bằng Eau Boriquée 10% hay Optroex. Bôi Oxyde Jaune lên mi mắt hay thuốc mỡ Auréomycine, Terramycin v.v...

Khi mụn chín y sĩ sẽ dùng mũi dao mổ rách khẽ đầu nhọt để nặn nhân ra mới mong hết hẳn.

NGUYỄN THÈ

tốc ký

1— Muốn học tốc ký, ở tỉnh phải làm thế nào?

2— Tu sĩ dòng tên. Vậy dòng tên là thế nào?

3— Dưới một bản văn, người ta để trước tên tác giả chữ THEO (như theo Trần Trọng Kim). Vậy THEO là gì? Xin phân biệt nó với phóng tác và phóng dịch.

DUƠNG HIỀN (Tam Kỳ)

1— Nếu ở tỉnh em không có những lớp dạy tốc ký, thì phải học theo lối hàm thụ. Thường các trường dạy kế toán, ngân hàng ở Saigon đều có dạy tốc ký. Có thể học tốc ký Việt, Pháp, Anh ngữ. Riêng về tốc ký Anh, hàng năm Hội Việt Mỹ đều có tổ chức các khóa học.

2— «Tu sĩ dòng tên» được dịch ra từ chữ «Jesuites» còn gọi là «Compagnie de Jésus» là một dòng đạo Thiên Chúa do Thánh Ignace de Loyola sáng lập năm 1534. Gọi là «dòng tên» vì lấy tên đức Chúa (Jésus) làm danh hiệu.

3— «Theo Trần Trọng Kim...» ghi dưới một bản văn của Trần Trọng Kim được trích dẫn, người viết sách ý muốn nói đó là ý kiến, quan điểm của cụ Trần Trọng Kim về một vấn đề nào đó. Anh thấy có gì đáng thắc mắc đâu. Mà nó cũng chẳng có liên hệ gì đến vấn đề phóng tác hay phóng dịch cả.

Trường hợp người ta muốn trích dẫn một đoạn văn nào của một tác giả ngoại quốc thì người ta phải dịch ra. Nhưng ở đây việc chính là trích dẫn một ý kiến để bênh vực hay để phá một lập luận nào đó chứ không phải vấn đề phóng dịch hay phóng tác (dĩ nhiên là phải dịch cho thoát ý).

văn khoa

1— Nếu theo Văn khoa sau này ra làm gì? Văn khoa tất cả có mấy ban? Muốn làm giáo sư Việt văn phải chọn ban nào?

2— Điều kiện xin vào học kỹ sư Phút Thơ.

3— Ngày 15-07-1956 (Bính Thân)

nhầm ngày mấy Âm lịch?

HƯƠNG (Tây Đô)

1—Thường học Văn Khoa xong thì đi dạy. Nhưng cũng có nhiều người đi làm ở nhiều ngành khác như làm Tham vụ Ngoại giao (phải thi tuyển), báo chí, Việt Tấn Xã, làm công chức Bộ Xã Hội (đặc biệt những người học ban Nhân Văn), Nha Địa Dư (ban Sứ Địa)v.v... Mới đây thấy có nhiều anh em Văn Khoa vào làm lớn ở Phủ Tổng Ủy Dân Vận.

Đại Học Văn Khoa gồm có những ban sau đây :

- Ban Việt Hán.
- Ban Anh Ngữ.
- Ban Pháp Ngữ.
- Ban Triết.
- Ban Nhân Văn.
- Ban Sứ Địa.

Muốn làm giáo sư Việt Văn thì học Ban Việt Hán.

2—Trung Tâm Kỹ Thuật Quốc Gia Phú Thọ hiện gồm nhiều Trường đào tạo kỹ sư Công Nghệ, kỹ sư Công Chánh, kỹ sư Địa Chánh, kỹ sư Điện... Muốn vào học phải qua một kỳ thi tuyển. Dĩ nhiên phải có Tú Tài II Toán hay Kỹ thuật mới có hy vọng trúng tuyển.

3—Ngày 15-7-1956 nhầm ngày mồng 8 tháng 6 năm Bình Thành.

thi tuyển vào đại học

1—Có phải kể từ niên khóa 1973—1974, muốn vào bất cứ phân khoa Đại Học nào cũng phải qua một kỳ thi tuyển?

2—Chương trình thi vào năm thứ I ở các phân khoa Luật, Văn Khoa và các năm Dự bị Y Khoa, Nha Khoa..

3—Bị hư một tai có thể theo học ngành Y Khoa được không?

L.M.T. MAI TRINH (Phan Rang)

1—Đầu niên khóa 1972—1973 đã có nhiều tin đồn về việc vào bất cứ phân khoa Đại Học nào cũng phải qua một kỳ thi tuyển. Nhưng cho tới ngày hôm nay, chưa có một sự qui định chính thức nào về vấn đề này cả. Thật ra, như anh đã có dịp trình bày ở một số trước, việc tổ chức thi tuyển vào Đại Học đặt ra nhiều vấn đề rất khó giải quyết. Do đó em cứ yên chí đi. Ngoại trừ muộn học một số Trưởng Cao Đẳng (Kỹ sư, QGHC, ĐHSP...) và một vài phân khoa (Y, Dược), việc ghi danh học các phân khoa khác chưa có gì thay đổi đâu.

2—Vì cho tới nay chưa có việc thi tuyển vào Luật và Văn Khoa nên chưa có vấn đề án định chương trình cho các kỳ thi đó.

Chương trình thi vào năm Dự Bị Y (A.P.M.) Nha không biết năm nay có thay đổi không (chưa có thông cáo vì cũng còn mấy tháng nữa mới tổ chức thi). Các năm trước thi gồm các bài thi về Vạn Vật, Lý Hóa và Sinh Ngữ. Trình độ Tú Tài II.

3—Điếc một tai vẫn học được Y Khoa như thường. Em cũng sẽ gặp trở ngại như học ở bất cứ Phân Khoa nào khác vì độ nghe bị giảm đi một nửa.

Tuy nhiên, nếu học Y Khoa thì em sẽ gặp trở ngại khi hành nghề. Công việc thường làm nhất của người y sĩ khi khám bệnh là nghe nhịp tim. Ngay cả những bác sĩ chuyên khoa (giải phẫu, nhãn khoa, tai mũi họng v.v...) việc nghe nhịp tim cũng rất cần thiết. Nhưng điếc một tai vẫn nghe được nhịp tim như thường, có điều phải có một sự cố gắng vì độ nghe đã bị giảm.

PHAN NGỮ THUYỀN

CƠN MƯA MUỘN MÀNG

Những ánh mắt cuối cùng của buổi chiều vừa tắt. Nhìn ra ngoài là một khoảng tối mờ mờ, mây đen giăng khắp nơi. Có lẽ trời sắp mưa. Cơn mưa muộn màng rơi vào mùa xuân ấm áp, làm thời tiết lạnh hơn một tí, cho gió bắc trở về thổi mạnh, cho em nghe lòng chơi vơi khi nhìn lá chao bay.

Mới bảy giờ mà trời như tối lầm. Em mong thời gian đi thật nhanh, để sau khi học bài, em được rảnh rỗi mà đọc lại thư Thuyền. Ban chiều, em đang ngồi vuốt ve chú mèo con, thì tiếng còi xe vang ngoài cổng, em ngạc nhiên ra, chao ơi, Thuyền, đúng thật là Thuyền rồi Em len lén mở cửa. Gớm, sau hôm nay cái cửa khua lớn thế này, lở mệ hỏi thì sao? Em runghê đi ấy, tiếng chân nghe không lớn bằng nhịp tim đập. Em hỏi khẽ Thuyền:

— Trời ơi, đi đâu vậy?

Thuyền cười dứt vào tay em cái thư rồi cho xe chạy mất, em ngạc nhiên trong một phút. Thế là em đã nhận thư Thuyền. Em bỏ chạy vào nhà, đóng cửa phòng lại, nghe tiếng tim mình đập còn lớn hơn tiếng xe Honda bê bô của Thuyền nữa. Lần đầu tiên đấy, dễ sợ thật. Nhìn phong thư em muộn xé ra đọc ngay, nhưng để một tí nữa đã, kéo đọc xong, em đau tim mất.

Chú mèo Milou dụi dụi đầu vào chân em, tự dung em thương Milou quá, có lẽ lúc này ai em cũng thương cả. Ấm Milou lên, em hôn nhẹ lên đầu nó. Đã có lần Thuyền gấp em làm thế. Thuyền hỏi:

— Chắc Thảo có ít đồ chơi lắm hả?

— Đâu có. Thảo nhiều lắm, anh Trung đi du học về cho Thảo đủ hết.

— Vậy sao Thuyền chỉ gấp Thảo nụng hoài chú mèo thôi. Thương lắm à?

— Thương.

— Thảo thương chú mèo với Thuyền, ai hơn ai?

— Bằng nhau.

Kỳ đó Thuyền giận em, không thèm đón mỗi chiều nữa. Bây giờ thi làm lành rồi, Thuyền bắt em phải thương Thuyền nhiều hơn Milou mới chịu, em gật đầu hứa. Thế là hết giận nhau.

Nhiều lúc Thuyền kỳ ghê, như hôm nay chẳng hạn, cứ làm em điếc cả hồn.

Vừa đọc thư Thuyền xong, vui ghê đi. Chợt nhớ Thuyền quá đỗi, chắc chắn giờ này đang nằm nghe nhạc rồi. Em biết khá nhiều thói quen của Thuyền. Còn đối lại, Thuyền chỉ biết em hay ăn quà vặt, chỉ bấy nhiêu. Có hôm đi học về, em vừa đi ăn kem Thuyền gấp. Lần sau Thuyền hỏi:

- Thích ăn hàng dọc đường lấm à ?
- Thích ghê đi, Thuyên thích không ?

Thuyên lắc đầu :

- Ai con trai lại thích ăn quà vặt bao giờ, Thuyên ghét lấm.
- Ghét ăn quà hay ghét người ăn.

Thuyên nheo mắt :

- Cả hai.

Em phung phu :

- Ủ ! Ghét luôn đi nhé, đừng làm hòa à.
- Thôi đi, Thảo hay giận ghê, khổ cho Thuyên.
- Ai làm gì mà khổ.

Thảo xem, chỉ có việc ăn hàng mà cũng làm Thảo giận Thuyên được thì tội cho Thuyên quá.

- Ai bảo ghét người ta.
- Thảo đâu phải là người ta, Thảo là người thân mà.
- Thân bao giờ ?
- Ai nhớ thì biết lấy.
- Thảo quên.
- Không thèm nhắc.

Thế là lại giận nhau. Cứ một tháng, thì giận nhau 3 tuần, còn lại rất nên thơ, vui vẻ :

- Thuyên này, tại sao con gái hay ghét con trai hút thuốc quá vậy nhỉ ?
- Thuyên nhìn em cười, dụi ngay điếu thuốc đang cháy dở :

- Hài lòng chưa, cô bé ?

Em gật đầu :

- Ngoan lắm, nhưng cả những lúc không có Thảo cũng vậy.
- Không được.
- Sao thế.
- Không có Thảo phải cho Thuyên ngoại lệ chứ, được không ?
- Dạ, nhưng ít thôi nha.
- Xin vâng lời.
- Thuyên xạo.
- Còn thua Thảo.
- Thảo xạo bao giờ.
- Hứa cho người ta cái thời khóa biểu rồi quên mất, hứa cuội à.
- Thảo sẽ đèn.
- Nhớ đấy.
- Nhớ.

Bây giờ thi Thuyên viết thư cho em rồi, không có gì hết, nhưng dẽ thương vô cùng. Có lẽ bắt đầu từ hôm nay, mỗi ngày Thuyên sẽ hút một điếu thuốc, và em sẽ thương Milou ít lại. Nhường bớt cho Thuyên đó, chẳng biết Milou có kiện không nhỉ ?

Bây bức thư vào gói, em nằm xuống, cố nhớ đến gương mặt dữ dằn của bà Kim và hình phạt dành cho học sinh không thuộc bài. Đó là cách duy nhất để đuổi Thuyên ra khỏi ý tưởng em. Thuyên ơi, đừng ghen với Milou nữa nhé, hãy ghen với bà Kim đi, Thuyên ạ.

PHAN NGŨ THUYỀN

truyện dài MUỐNG MÁN

Mai sau ? Cái mai sau ấy còn xa hay đã đuổi sát tới sau lưng rồi ? Trong đám bạn bè tôi, nhiều đứa đã « cõm măng » trước cho mình giấc mộng lớn mai sau. Tiêu Hạnh mơ học thành được sĩ, lấy ông chồng bác sĩ, tậu cái nhà hai tầng, tầng dưới mở tiệm thuốc tây, tầng trên mở phòng mạch. Nhuệ Giao có giọng hát khá, mơ được đám đông ngưỡng mộ nó như Thái Thanh, Khánh Ly... Ngọc Quý mơ làm cô giáo, tha hồ tặng hột vịt cho những đứa học trò không thuộc bài, để trả thù những hột vịt nó lãnh những hôm lơ đãng quên học bài hiện tại. Năm mươi ba tuổi, Cẩm Anh bị cắt ruột thừa, nó dọa sẽ gắng học thành bác sĩ giải phẫu để mở xe người khác cho sướng tay. Vân vân, vân vân. Nhiều nữa. Nhưng có lẽ tôi thấy mơ ước của Lan Khuê là dễ thương hơn cả, nó ước sẽ là một bà nội trợ giỏi. Còn tôi ? Mai sau tôi sẽ làm thống chế gì ? Tui nó hỏi, tôi chỉ cười cười, vì nghĩ nát óc không biết nên làm cái gì cho... kinh khủng. Và bây giờ, tôi nhủ thầm tôi : Hạt Tiêu, đừng nghĩ ngọt lung tung lang tang nữa. Có cần mai sau. Mai sau tôi biết liền. Tôi buột miệng :

— È, tại bây, đừng có mơ màng nghĩ chuyện mai sau nữa. Không lập hội lập hè, ái hữu, ái hơ chi hết. Chiều ni nghỉ học, đứa mô muốn về Cồn Hến ăn chè bắp có mặt tại nhà tau lúc bốn giờ.

Thu Vân đá lồng nheo :

— Chiều ni mì định lập hội ăn chè à ?

Tôi cười hoan hỉ :

— Ủ, lập hội ăn chè, chiều ni trước khi đi, mỗi hội viên nhớ khóc lóc om sòm, vòi mạ hai mươi lăm đồng mang theo, tau cóc có tiền bao.

Hồi kiêng báo hết giờ ra chơi vang trong những tiếng cười rộn rã. Đoàn nữ binh vút mất hết vẻ nữ binh, cô nào cũng vào chỗ ngồi với nét mặt hiền ngoan, ngày thơ đến dẽ ghét

Hai giờ cuối buổi học thường rất dẽ nản, nhất là phải húc đầu vào toán hoặc lý hóa, nhưng bữa nay, vừa qua con vui thả dù, lại sắp được gặp thầy Cát,

chưởng môn «phái» sứ địa, không khí có phần đỡ nặng. Món sứ địa rất dễ xui bọn trẻ nít buồn ngủ. Nhưng với thầy Cát, món ấy do thầy xào nấu khá ngon lành, nên chúng tôi thường vẫn tinh như sáo. Thầy trọng tuổi, vui tính, hiền từ, luôn luôn thầy dành 15 phút đầu giờ để nói về các chuyện khoa học lạ lùng, đã và đang xảy ra trên thế giới, chuyên được thầy ưa theo dõi, đề cập tới là các chương trình không gian của Hoa Kỳ. Bọn trẻ ranh chúng tôi bèn âu yếm tặng thầy biệt danh : Ông già Apollo.

Ông già Apollo vào lớp với đôi mục kính và chồng sách như thường lệ, khẽ đưa tay ra dấu cho chúng tôi ngồi xuống. Nhìn lướt qua mọi khuôn mặt, rồi mỉm cười :

Lan Khuê bẩm nhẹ tay tôi :

— È mi, phi thuyền sắp rời mặt đất !

Ngoài dự đoán của Lan Khuê, ông già Apollo đãng hắng :

— Hồi nấy các chị lớp này chơi trò ném dù trái sáng sang trường Quốc Học phải không ?

Chúng tôi thinh lặng nhìn nhau, bỗng nghe Việt Nữ ngồi cuối lớp lên tiếng :

— Thưa thầy đẹp không ạ !

Ông già Apollo vẫn giữ nét cười điềm đạm :

— Nhất quỷ nhì ma, thứ ba là các chị lớp này. Các chị gửi gì cho mấy cậu Quốc Học thế ?

Tiểu Hạnh liền thoảng :

— Dạ, sửa Guigoz và Sma để mấy chú bé Quốc Học uống cho mau lớn, thưa thầy.

Cả lớp cười ồ. Ông già Apollo lắc đầu :

— Học trò thời đại phi thuyền không gian có khác. Hồi xưa học trò hiền lâm cơ !

Vài ba đứa nhao nhao :

— Học trò hồi xưa răng thầy ?

— Hồi xưa răng, thầy kẽ cho tụi con nghe với.

— Hồi xưa tôi học Quốc Học, thấy học trò Đồng Khánh đứng tụm năm tụm ba ở chỗ nào là không lai vãng tới. Có mượn sách vở thi cũng đợi về nhà, không bao giờ nói chuyện tay đôi ngoài đường, chứ đừng nói chuyện chọc quê nhau như bây giờ.

Con ma tinh nghịch trong tôi thức dậy. Tôi anh dũng phia :

— Dạ thưa thầy. Con nghe nói hồi xưa học trò Đồng Khánh—Quốc Học tôi trường, ai cũng mang theo cau trầu trong cặp sách để ăn phải không ạ ?

Tiếng cười nỗi lên từng cụm, rồi tràn lan. Ông già Apollo nhướng mắt ngạc nhiên, đôi mục kính im sững lưng chứng sống mũi :

— Làm gì có ?

— Dạ, con nghe bà con nói rúa. Hồi xưa, ba con học Quốc Học, mạ con học Đồng Khánh. Một hôm trời mưa, hai người vào trú dưới gốc me. Ba thu hết can đảm, đánh bạo mời mạ con miếng cau trầu. Cau trầu duyên quá, mặn

mòn quá, mạ lỡ ăn rồi không quên ba được, về nhà bệnh lèn bệnh xuống đúng ba tháng mười ngày. Ba nghe tin mạ đau gan teo ruột héo, bèn chọn một ngày mưa đẹp, thu hết can đảm đến thăm. Ngoại con nghe chuyện trầu cau mời nhau hạnh ngộ nó, cảm động, cho hai người lấy nhau.

Trận cười vỡ lớp. Ông già Apollo cười muôn roi mục kinh xuống đất.

— Hạnh Tiên, chị phía chuyện giỏi lắm, chắc học bài cũng giỏi, mời lên bảng đọc bài đi.

Cả lớp về phe thầy, tía lia :

— È, Hạt Tiêu, lên thầy cho ăn hột vịt.

— Lên đọc bài đi, e lè chi nữa.

— Đọc bài thuộc, thầy cho lên phi thuyền thăm cung trăng...

Bài sử thế giới đèm qua tôi chỉ học lõm bõm, giờ lên đọc vấp váp, «quê» là cái chắc.

— Thầy cho con khất lại lần sau đi. Thật tình bùa ni con không thuộc, bởi hồi hôm ba con lại đem chuyện miếng cau trầu hạnh ngộ nó ra kể, con cảm động quá, quên cả học bài.

Ông già Apollo là người bao dung nhất thiên hạ. Ông khẽ gật đầu mỉm cười rồi nghiêm giọng :

— Nào, bắt đầu học bài mới. Hôm nay chúng ta tiếp tục tìm hiểu các chi tiết quan trọng trong thế giới đại chiến lần thứ hai.

Giọng ông già Apollo trầm đều vang trong hơi nắng phù trầm, từ ngoài tản mạn vào khắp phòng. Những cuốn vở mở rộng trên bàn, những cây bút hý hoای ghi chép.

Tiếng kiêng báo giờ ra chơi từ trường Quốc Học vọng sang, làm vài khuôn mặt đang nghe tiếng cười chăm chú, chợt ngẩng lên. Lát sau, tiếng khua náo, cười đùa từ dưới «đường biên giới» chấp chới bay lên.

Miếng giấy nháp chuyển từ Thu Vân (ngồi gần kề cửa sổ ngó xuống đường) qua Ngọc Quý, qua Lan Khuê rồi tới tay tôi. Tôi cúi mở miếng giấy kê lên đùi đọc :

Tin kinh khủng : Bọn Quốc Học đang diệu vỗ dương oai dưới đường, tay mỗi đứa cầm một thu Thiên linh chuỗi múa may quay cuồng, ngửa mặt cười hô hố, trông rất quái dị. Chuyển tay nhau đọc tin kinh khủng này, nghe !

Thu Vân quả là có đôi mắt thần, hắn chỉ cần liếc xéo xuống đường một cái đã nhận rõ tình hình «địch» dưới đó. Miếng giấy nháp mang tin kinh khủng bí mật luân lưu dưới gầm bàn, phút chốc được chuyển nhanh, nhanh hơn cả điện tín. Những cặp mắt hai mí, một mí, một mí ruồi của bọn nữ binh không hẹn hò cùng hướng về những ô cửa sổ, nín miếng cười thích thú. Lời giảng bài của ông già Apollo nghe loáng thoáng tựa heo may từ thiên cổ nào thổi về, mù mù, nhạt loãng.

Nhiều giọng ồ ề của đám học trò Quốc Học cười gió tung mây, bay lọt vào cửa :

— Nghe đây ! Nghe đây !

Chủ nhật, giờ ngọ, ngày rằm

QUỐC HỌC giận ĐỒNG KHÁNH

Thổi trầm trận gió cuồng

Nghìn trận mưa băng giá

Quét sạch mặt đất

Biển đau bụng quặn ruột

Dâng sóng thần cao 10 thước 7 tấc 9 phân 6 lỵ 5

Khủng khiếp gấp 1001 lần trận đại hồng thủy ghi trong thánh kinh

Sau thời sáng thế.

Phố xá

Nhà cửa

Núi rừng

Muôn loài

Đều chịu chung số phận bốc hơi thành mây bay đi hết

Ngoại trừ con trai và con gái

Tuổi từ một đến mươi bảy được hưởng hạnh phúc sống sót

Mặt đất sau giờ ngọ, ngày rằm

Sé sach boong

Mọi vết tích đều được mài nhẵn

Mặt trời biến thành ông già nhán từ

Khăn đóng

Râu dài

Áo gấm

Rất thướt tha

Chống gậy trúc qua khắp các miền lục địa

Ho một nghìn chín trăm bảy mươi ba tiếng...

Ông già Apollo ngạc nhiên ngơ ngác, thốt nhiên ông đưa hai tay lên trời, diệu dáng y hệt người vừa từ hành tinh nào khác rơi xuống :

— Không hiểu nỗi, không hiểu nỗi. Bọn nó la hét gì dưới đường vậy ?

Nhuệ Giao lâu táu :

— Bọn Quốc Học bị ma ám đó thầy !

Nhiều đứa được thề đùa dai :

— Thưa thầy, bọn Quốc Học ăn nhầm ngại độc, bùa mê.

— Thưa thầy, bọn Quốc Học đọc thần chú đó.

— Thưa thầy, bọn Quốc Học điên rồi, khùng rồi.

Cứ thế. Từ ve ve, xầm xì đến nói lớn. Ông già Apollo gõ thước kẽ lên bàn, yêu cầu vẫn hồi trật tự, vặn nhỏ « volume miệng » lại. Cảnh hào hứng dưới đường thu hút những cô ngồi gần cửa sổ. Các cô quên băng đeo mắt kiểm soát của thầy, nghiêng đầu dòm xuống, nhăn mặt, nheo mắt, thè lưỡi chế giễu đám đông bên dưới.

Có lẽ qua bao năm hành nghề gõ đầu trẻ, ông già Apollo đáng yêu và đáng kính, chưa bao giờ rơi vào trạng huống tương tự hiện tại. Mặt ông đỏ

đen rồi tái mét. Chiếc thước kẽ đập liên tiếp mấy cái trên mặt bàn lấm bụi phấn, làm nẩy lên vài âm thanh gày đét, khô khan, ông quát :

— Các chị muốn tiếp tục học hay xuống đường nhập bọn với lũ quỷ dưới ấy thì bảo ?

Im lặng tức khắc ngự trị cùng khắp. Những mái tóc xinh xắn nghiêng ngoài cửa sổ rút về vị trí ngay ngắn; những mắt nhìn thẳng băng hoặc cúi gầm xuống trang vở mở trước mặt, những bàn tay thu dưới gầm bàn khẽ tim nhau bấm véo như thầm bảo : Ông già Apollo nồi giận, ngó mặt ông dễ sợ chưa tè !

Bài học tiếp tục trong sự nhão mồi lười biếng. Tiếng ồn náo dưới đường theo hơi nóng xế trưa dùn cao, rồi mất hút lúc tiếng kieng báo hết giờ ra chơi từ lòng trường Quốc Học ngân xa, lặng lẽ.

Tan trường. Từng giòng nắng trôi theo từng vòng bánh xe đạp quay. Nắng trôi phấp phới những tà lụa trắng, nón nghiêng làm chêt đuối những bầy lá me vừa rời cành, chấp chới về theo những bước chân thả bộ dọc đường. Áo trắng ngược xuôi lưng giòng nắng chảy. Chim trên mái cây thi nhau hót. Lũ áo trắng đua nhau nói. Miệng vỡ thành hoa cười, câu chuyện kể kết thành chuỗi lời vui.

Xe đạp nối hàng hai, hàng ba. Chân bước dần hàng ngang hàng dọc. Công viên, giòng sông, gạch lát lề đường như cùng đập chung nhịp tim thơ trẻ. Những cái tên bỗng vụt rời từ môi nào đó gọi nhau. Lời đùa nghịch bỗng làm vài ba đôi mắt nhẹ nhàng háy ngút, trộn lẫn thành thứ âm thanh trong veo vọng suốt lòng trưa.

Trong màu nắng sáng ấy, có Quốc Học. Trong âm thanh riu rít ấy, có Đồng Khánh cùng đi, cùng về. Song song trên một đoạn đường, hoặc ngắn ngoi trước một ngã rẽ ngoặt. Mắt với tròng hút bóng bạn khuất sau một ngõ hoa, hay qua sông mải mê một dáng người, giữa chừng quay phắt lại, lúng túng nhận ra mình làm lường lạc lối.

Gặp nhau. Theo nhau. Lạc nhau. Những Đồng Khánh và những Quốc Học phả hơi thở minh bàng bạc trong hơi thở Huế thân yêu. Dù đứng chen giữa muôn ức học trò trường khác, những Quốc Học, những Đồng Khánh vẫn đặc dị qua dáng dấp, màu sắc riêng tùy, người ta không thể nhìn lầm đi được. Và, trưa nay, trên những quãng đường quen, xuôi ngược. Những Đồng Khánh và những Quốc Học vừa có một ngôn ngữ mới để trao nhau, dù chỉ là để ghẹo chọc, nhưng hình như cũng có sự đồng tình, hợp ý mờ hờ, làm cho mắt thêm sáng, nụ cười thêm vui. Đó là ngôn ngữ thốt từ Thiên linh chuỗi.

— È, ấy cho mình hỏi chút xíu, lớp mô bên Đồng Khánh chơi trò thả dù rứa ?

— Thiên linh chuỗi có thật không ?

— Răng ông già nhàn từ chỉ ho có một nghìn chín trăm bảy mươi ba tiếng, không ho tới hàng vạn hàng ức tiếng cho lủng phổi luôn ?

(còn nữa)

giới thiệu những cây bút

NGỌC MINH

T.N : Ngọc Minh có thể « tự họa chân dung » mình cho bạn ngọc xem với chặng ?

N.M : Nào có gì đâu. Xem những bài đã viết của em là thấy rõ. Trừ bài *Trái khô qua* mới đăng ở Văn là một nghịch ngợm trêu bạn bè, còn thi hầu như tất cả đều là bóng hắt của những hình ảnh chung quanh em. Và kỳ di, quái đản thay, người được vẽ lại rõ ràng chân xác nhất lại chính là mình. Nhất là những bài mà con nhỏ nhàn vật chính mang tên em, Minh Ngọc. Văn chối dày dặn và không nhận mỗi lần ai hỏi tôi : « Ngọc Minh hả ? » « Anh chàng » đó học lớp em. Nhại giọng em viết để quấy bà con đó mà ». Đang là công dân lớp 12 B3 của trường Phan Bội Châu, Phan Thiết. Tuổi Ngọc biết rồi mà, nhà em vẫn ở cuối một lối hẹp dày cát nên địa chỉ liên lạc phải nhờ nơi làm việc của ba : Ty Mục Súc Phan Thiết.

TN : Ngọc Minh viết văn từ hồi nào ? Bài văn được đăng báo đầu tiên năm nào, báo nào ? Có kỷ niệm nào đáng nhớ khi viết hay làm báo học trò cho bạn ngọc nghe với.

N.M : Cô giáo lớp nhất Quách thị Hồng Hà bắt viết nhật ký, làm bích báo trong những kỳ trại. Đệ thất với một nhóm bạn ngồi cong lưng viết tay từng tập báo khổ lớn chuyền nhau coi. (Ôi, cho đến năm đệ tam bạn bè vẫn còn tiếp tục mỗi đám mè rết tốn ca-lô-ri này, dù cạnh những tập viết tay vẫn có những tập quay ronéo hẳn hòi). Năm học đệ lục (1967), trang Tuổi Ngọc của Duyên Anh và Đinh Tiến Luyện có mở cuộc thi viết về quê hương chúng ta, bạn thân là Phương Mai xúi dại, nghe theo. Ông thợ xếp chữ có lẽ nghĩ trên thế gian này không có cái hoa quái quỷ gì là Sơn Cúc hết nên sửa Con Đường Sơn Cúc thành con đường Sơn Cước. (Có lẽ ông thợ này có bà con xa với một ông bạn già của em trong cái tình thích sửa sai. Đường Sơn Cúc ở tít Pieku cơ. Mà chắc bây giờ chẳng còn đâu. Ở Phan Thiết chỉ có một cây Sơn Cúc

Người cao, vóc dáng nhỏ. Lần gặp tôi mái tóc nàng cắt cao, kiểu « gạc-son ». Một dịp lên Saigon ghé tòa soạn tặng tôi tập thơ in theo lối ronéo. Nàng nói của mình. Song tôi không nhận ra một tác giả quen thuộc, lòng gửi bài đăng. Vì nàng có rất lắm tên. Còn tôi thì cũng không thường nhớ được người mà mình gặp một lần. Sau đó tôi trách nàng về chuyện ấy, ở mỗi bài văn nàng lại ký một tên khác. Càng về tên, tôi có nói chuyện với anh Hoàng, thư ký tòa soạn báo Văn, nơi mà nàng có gửi bài đăng. Chúng ta đồng ý « áp bìrc » cho nàng một cái tên. Là tên thật của nàng. Anh Hoàng còn ký hơn, ghi rõ Nguyễn Thị Ngọc Minh để cho... có « nữ tính ». Về sau nếu Ngọc Minh có là nhà văn nữ, chắc nàng cũ không nỡ... nỗi giận). Văn Ngọc Minh có chút gì bướng, chút gì kénh kiệu. Và thông minh. Nàng *đẹp hời* như một người con gái nói chuyện. Ngọc Minh là một cây bút mà Tuổi Ngọc nhìn thấy trước những bước thật cao, thật rộng, vài ba năm sau này. Nếu nàng còn thích đưa mãi với ngòi bút . (D.T.L)

độc nhất ở hậu liêu ngôi chùa Long Giáng trên đồi đá đỏ trông ra biển, bỏ hoang, mồ mả vây quanh ít người biết lại hơi mất an ninh. Báo hại có những người ở xa đến, bắt em dẫn đi coi mắt khu rừng Sơn Cúc. Em phải đau lòng mà nói : « Tin làm gi, những câu chuyện tưởng tượng đó ». Cảm tưởng hả ? Giận ông thợ sắp chữ toan thề sẽ không gửi bài cho báo nữa. Nếu không, có Phương Mai chắc chắn giờ này em chẳng ngồi đây trả lời Tuổi Ngọc. Ngó bộ sau này con bé ân hận vì đã xui em vướng nghiệp (cũng là vương lụy). Nói thiệt, lúc lần đầu tiên đọc những câu viết của mình xếp bằng chữ in em chẳng thấy sung sướng bằng lúc hoàn tất một tập báo viết tay, son phấn xong quẳng bút, đắm tên bạn bên cạnh một cái.

T.N : Ngọc Minh có ước mơ và dự tính gì cho tương lai ? Cuối năm nay thi đậu xong Ngọc Minh định học gì ? Có người nói Ngọc Minh viết khá vững và có hơi dài, có thể trở thành nhà văn nổi tiếng, Ngọc Minh nghĩ thế nào ?

N.M : Tuổi trẻ có những mơ ước ngông nghênh không tưởng cực kỳ dễ thương. Ai hỏi về tương lai, em thường cười và im lặng. F.Sagan chẳng nói : « Tương lai là gì hay không là gì cả », đó sao ? Năm cuối ở trung học là năm nghe thiên hạ dù dỗ nhiều nhất. Đến nỗi con bé tham lam và rong chơi như em cứ ao ước được bay vù vù hết ngành này sang ngành khác. Thích trau dồi những cái tam gọi là sở đoản của mình. Thích chui vào học những môn trái ngược hẳn với tâm hồn mình. Coi như một cách để quên cái « mình » dẽ ghét... Tuổi Ngọc cũng đã ngạc nhiên về việc hơn nửa năm nay em không gởi chi về tòa soạn. Tất cả những bài đãng gần đây ở Tuổi Ngọc cũng như ở Văn đều được viết và gởi ngay khi em thi xong Tú một. Bây giờ em vẫn còn tiếp tục viết, hoài hoài và mãi mãi, nhưng chắc sẽ chẳng gởi nữa đâu. Bởi vì em xấu hổ thật tình, khi bạn bè quanh em viết hay gấp mấy mà có bao giờ họ gởi đăng báo này nọ đâu. Chính những cây

bút, sáng trong cô đơn chung quanh đã khiến em muôn tan lẩn vào cái bóng tối hiu hiu của những bạn thăm lặng đó. Nói như thế có lẽ lẳng mạn và lý tưởng quá. Cũng vì thế mà tưởng như em khó thể tiến tới tình trạng coi viết lách như nghề chính...

T.N: Còn nhớ nguyên nhân nào xui khiến Ngọc Minh viết không? Ngọc Minh thấy viết có dễ dàng?

N.M: Em có một người má kề chuyện rất tuyệt, một người ba rất khôi hài, và một đám anh em bạn bè dễ thương. Em «bị» một số người thương và «được» rất đông người ghét. Đó là những điều kiện dễ xui em cầm viết. Dù rằng tất cả những người này, chẳng ai tán đồng cái chuyện viết lách của em cả. Một ông bạn già của em đã nói: «với một chút mơ mộng và dại dột, người ta có thể trở nên một nhà văn.» Riêng em thì phải thêm: «cộng một chút nghịch ngợm và buồn bã mỗi khi bóng chết chὸn chὸn». Ba không cho học nhiều, bức bối vì mình đã phách tấu, bướng bỉnh mà lại có trái tim bình hoan ngang đầu cứng cỏi hơn, giận quá mà viết cho qua những giờ trống.

T.N: Ngọc Minh nghĩ thế nào về Tuổi Ngọc? Có dễ nghĩ gì chẳng?

N.M: Em mê Tuổi Ngọc nhất là những hình vẽ. Sống lâu, những sự lập lại dễ nhảm chán. Những số đầu bao giờ cũng dễ thương. Thỉnh thoảng, Tuổi Ngọc hẫy giả vờ «chết» đi (tí tí thôi; một, hai tuần) rồi... phục sinh với những áo mới lạ lùng hơn để bạn ngọc « yêu lại người yêu », trở lại cái thuở ban đầu không dứt được. Thủ tướng tượng nỗi hân hoan của người sống khi ngỡ đã mất hẳn nhau, ngỡ ra đi đó bần bật vĩnh quyết, thì bỗng, «người chết trở về». Hình như người ta chỉ thương nhau khi sắp hay đã mất nhau. Nhân vật Y trong «Rồi bỗng dung, đá khóc...» chỉ là một cái trong muôn ngàn phiến hồn đẹp dễ của bạn bè em, có thể Y cũng là Phan Thiết, cái thành phố « đi để mà nhớ chớ không phải ở để mà thương » mà em sắp rời, cũng rất có thể Y là Phan Bội Châu yêu dấu, với những giáo sư mà em luôn kính mến, đã bạc đãi, hất hủi 12B3 của em và họp Hội Đồng Kỷ Luật đuổi em ra khỏi trường vĩnh viễn rồi sau đó vận động cho em vào học lại. Có gì mà Tuổi Ngọc phải ngại. Đó là chuyện có lợi cho trường lắn cho em. Một giáo sư nói đùa: «xem như một « tai nạn nghề nghiệp » của em.» Em đã học được rất nhiều sau cái «shock» có vị ngọt đắng của khổ qua đó.

T.N: Khi nhìn lại những bài viết cũ của mình Ngọc Minh thấy nào. Và cả với những cây bút Tuổi Ngọc khác?

Tuổi Ngọc có nhiều bạn ngọc thật dễ thương (dù em chưa quen nhưng qua những bài đã viết, thấy như rất gần, như thơ Nguyễn Trãi «cũng như tâm ấy, há thiên lý nào»). Tật xấu của em là viết thậm tha thát thượt và trích thơ nhạc lung tung. Bạn bè bảo em viết du côn quá thê. Bạn ở xa thì hỏi: «Có thật như rứa... rứa không?», để hỏi về những điều em đã viết. Ở xa thì không biết, em là con nhỏ hay đùa, nhưng thiếu gì trò đùa ta chơi bằng cả óc tim não huyết, thiếu gì trò đùa ám ảnh ta ân hận một đời. Với em, hơn nữa năm nay, chuyện viết lách xem như đã là dĩ vãng. Đôi lúc, đọc lại từ đầu, tưởng như vừa qua một cơn mộng nhỏ. Có lẽ rồi em cũng nên bắt chước tên bạn kỲ khôi của mình, làm thơ rồi xếp thành thuyền thả trên hồ nhỏ hay xếp hỏa tiễn phóng bồng ra khơi.

RỒI
BỖNG DUNG,
ĐÁ
KHÓC
NGỌC MINH

Phót một mẫu tím thạch, phót một mẫu túy ngà, những mảng mây cơ hồ chưa muôn thức cũng như tôi bao giờ cũng tiếc rẻ khi phải bỏ biển lên bờ vừa khi mặt trời lên, kéo người người tuôn xuống, biển sẽ không còn là của riêng ta. Thân thẳng, tay áp giữa ngực và bụng, sóng vỗ đập vào tai và hai bên sườn nghe óc a óc ách. Hôm bắt gặp tôi nằm trên mặt nước trong tư thế này, Y đứng trong bờ hé vọng ra: «È! bộ bồ muôn biểu diễn nguyên lý Archimède hả?» Tưởng tượng hắn như con chồn giả vờ khen con quạ hát hay để ngoạm lấy miếng bánh rót. Vì nếu ngu ngốc há miệng ra đối đáp với hắn thì có lẽ rồi tôi cũng bị mất thăng bằng vì tức cười. Bên le lưỡi trêu cho hắn tức rồi xếp mắt.

Lúc mới tập cho tôi, anh Diên đã căn dặn: «Nằm trên biển rộng, mặt đối với trời bao la, cũng phải trải rộng óc não, đừng để vướng víu một chút gì, người phải nhẹ tênh không lo nghĩ, và nhất là tâm phải tịnh, xao động một tí là chết chìm chẳng ai thương ra cứu đâu nghe. Rồi anh Diên đẩy tôi ra như đẩy một khúc chuối, bè tre, như một thanh củi rieu. Hồi nhỏ anh tập xe đạp cho, đi được một tí là khoái chí cười đê bị té hoài. Bây giờ seò không để lén chán mà là những ngụm nước biển chui vào. Cái bọn nước biển trong xanh ngọt mát thế mà ném vỏ mặn lè đắng chát.

Hốt nhiên, tôi lo lắng nhận ra mình trôi đã khá xa bờ biển vắng. Mặt trời không nương tay chiếu lên thi thể tôi những tia cực kỳ gay gắt. Nước mắt không chịu úa vì tôi đã gan lỳ dỗ dành: «Coi kia, một mình, đó không phải là lối nhỏ mà mình muốn lách qua hay sao?»

Tưởng ông ta sẽ bức bối dọc nạt nộ: «Biết mi lớn lối như thế này ta sẽ bỏ mi ngoài khơi cho mi chết luôô» Khi vào đến bờ tôi còn phải nhăn nhó: «Cháu có nhờ bác lôi cháu vào đâu. Cháu dư sức bơi vào mà. Đâu có gì là xà». Nhưng ông ta chỉ vỗ đầu tôi: «Một là muốn tự tử, hai là em mơ màng quá đỗi. Xếp em vô hạng thứ hai chắc đúng hơn. Tôi biết! Vì con trai tôi là bạn của em.» Rồi ông ta bỏ đi.

Những bài toán sau đó càng khiến tôi cau có thêm từ nỗi bức bối dọc trên bờ. Một cái gì đó không rõ làm óc hơi rỗi, không bình tĩnh như mọi sáng. Bàn sau, Bạch Huy đá giày tôi bốc bốc: «Con khỉ! lúc lắc đầu hoài, nhều nước tung tung trên vở tao». Nhìn sang phía con trai, cổ tim ra nét tương đồng giữa ông già khi sáng và một ông tướng nào đó. Có lẽ ông ta gạt chơi.

Vì lớp đâu có nhiều, 27 tên (thập tử nữ anh hào và thập tam thái bảo, tại nô
vẫn tự hào xung như vậy) thân thiết và rành rẽ lý lịch nhau thuộc đến cả
tên ba má lận kia.

Những tiếng chuông cắt ngang giờ toán thường thì nghe dê ghét nhưng
hôm nay rất mực dễ thương. Cái phòng cửa 12B3 như là rung rinh cái cửa
sổ vì 27 cái miệng cùng hét lên lúc vị giám thị Hồng Cao Đoàn (tự 63,6) cho
biết nghỉ hai giờ giữa. Cả bọn kéo rốc đi, huyên náo những dãy hành lang qua.

Rồi phòng trống kín, tay chắp dưới ót, nhìn những ô xanh bè nhòa nhập
trên trần, ngoài ô cửa xanh lá, những chùm công vàng thông đầu vào, bầu
trời thì lơ lơ, quanh ta là những khoảng xanh ngọt mắt. Nhưng hình như đã
nhạt mờ rồi, chút xanh trong lòng ta hồn nhiên một thuở. Cái gọi là kỷ niệm,
nhắc, không bao giờ hết, nhớ, chẳng khi nào đủ, và thường, ôi tim nào chừa
cho vừa. Từ cái thuở Thất, Lục jupe trắng, má thắt cho một con bính cho
thật dài, tha hồ chơi dành cột, đập banh, tượng đồng biết đi ở khoảng sân
gần giếng trúc. Thầy Phạm Thiên Sinh vẫn thường gọi cung cái lớp Lục Tư
minh là « Bọn Búp Bê của tôi ». Mr. Sher « bụng tốt » thì hay đùa với cái
tiếng Việt lơ lớ của ông « Tôi thích dạy các cô con gái nhỏ chủ tôi không
thích dạy những con heo nhỏ ». Bẩm nhau cười, cả lớp chui xuống nhật
những bao me, đậu phộng da cá lồn nhồn đầy lớp. Hôm sau thầy thường mỗi
đứa một cái bánh ngọt. Đệ Tứ, Đệ Tam, vẫn chưa được coi là lớn. Những
chiều mưa đồ đồ àm i, cô Quán cho bọn nhà lá tản cư lên những bàn đầu
tránh cho nước dột để nghe cô kể chuyện kinh dị của E. A. Poe. Nhớ cô Thoa
và những chữ Hán lăng quăng với cái lối đọc rất Tàu của cô. Hè bắt đầu
chọn ban và xa cô, hai ba lớp kéo đến ngồi đầy khoảng sân rộng hát ca đến
khuya lơ lăt, trắng lên lạnh ướt.

Và bây giờ, sấp chính thức rời trường, tôi có thể nói (mà không còn
ngại sẽ bị ngộ nhận là nguy biện để bào chữa) rằng trước khi biến cố đó
xảy ra, chỉ có trong tôi một lòng rất thành, cũng như một tình rất chân.
Biến cố đó như bàn tay khổng lồ ấn chiếc cổ nhỏ của tôi để mắt không còn
mơ mà phải trùng trùng ráo hoảnh đổi diện với một sự thật táo bạo. Dạo
đó, một mình thu thần xòe mười ngón gầy chống đỡ những cọng gai xương
rồng như nhồi kéo theo những cơn kịch ngắt, tôi thảm thia hơn bao giờ
hết lời dặn dò của anh Diên: « Tâm hồn người không như tâm hồn minh.
Nên chân thành thường đồng nghĩa với ngu ngốc, rồi sẽ thấy rõ rằng,
không ai thương ta bằng ta. Mọi người tim đến nhau chỉ vì họ tự thương họ
mà thôi ». Bove chẳng nói rằng « Mỗi tình đầu và cuối của chúng ta là yêu
mình » đó sao. Anh Tịnh thi nhận xét khác: « Cái vê tách bạch, phách tấu
một mình của mi chỉ là cái vỏ tội nghiệp. Chẳng qua mi tra lầy đó thôi. Mỗi
lần gặp bạn bè, mi cười nói huyên như con nhỏ chưa từng biết thế nào là
khóc. Tôi chi sống đời riêng. Con người đâu phải lúc nào cũng tạo nên
địa ngục cho nhau. »

Này những tên ngộ nghĩnh dễ thương của ta. Lê Nga trẻ thơ ngô ngáo.
Trần Được mắt xanh núng nính má phi. Thanh Bình gầy như liêu, cái dáng
thơ thật thơ mà tâm hồn cứng cỏi. Phương Mai mảnh như bạc, một thời
nuôi dưỡng hồn ta. Mỹ Lê, tên bạn có tính khí ngang tàng rất con trai như

cái dáng lầm liệt của hắn nhưng tình rất chân . . . Và Nhân, Tài, Triều,
Tam, Anh, Sáng, Giang, Minh . . . Điều bi thảm nhất, chắc không phải là
những tiếng khóc, tràng cười chúng ta gây cho nhau, mà có phải là mầm
hội bạc quên lãng phôi pha ấp sẵn trong lòng mỗi người tuổi trẻ.

Tuổi trẻ có những lúc nhẫn tâm một cách ngày thơ vô tội không trách
được. (Nhẫn tâm chờ không bao giờ là ác tâm của tuổi già mưu tính). Chỉ
cần vài bảy tỏ cảm thông của vị giáo sư triết liệu dâng như bố cũng đủ cho
tôi vui và gắng quên mọi cố chấp để tiếp tục đến trường trong những tháng
còn lại. Như thế, có phải tôi đã mang nghĩa nặng với một số giáo sư tận
tinh giúp đỡ và bình vực cùng toàn thể bạn bè bên mười hai. Và có phải,
tôi cũng phải cảm tạ luôn những vị giáo sư tận tình trừng trị đồng thời
gắn cho tôi trạng tôi cái tên thật hay ho « đã chủ trương một lờ báo có
tính cách vi phạm đạo đức học đường ».

Trong khoảng thời gian lêu bêu thần trí, long dong tâm não đó, tôi vẫn
nhắc giá như còn Y hắn mọi sự sẽ dễ thở hơn nhờ những câu tiểu lâm cũng
như tiếng hát luôn nằm trên cửa miệng của hắn. Hình ảnh tuyệt đẹp cuối
cùng mà tôi còn giữ về Y là một buổi trưa nắng lửa. Từ trường ra xe long
dong về ngang cầu Nai có ai gọi tên. Nhìn quanh quất không ai, ngang lên
mặt trời chói mắt, ngang xuống lại chói mắt vì hai đóm mặt trời đèn trong
mắt Y. Tôi hé lèn: « Trời ơi làm sao chui xuống cầu tắm được hay quá vậy
ta ». Hắn huýt sáo một đoạn Hạ trắng, ơi một lần nữa (ơi, lần cuối mà không
hay) tên tôi rồi lặn hút xuống sâu.

Mộ Y có mọc một thứ cỏ tim than, la hơi thon khúc giữa như hình quạt
ba tiêu, bên nhám bên trơn, có thể áp bên nhám dính chặt lấy áo vải. Cô
bé O. nói thế nào em cũng kiếm hoa hồng trồng lên mộ anh Y. Tôi hứa với
O. thi xong sẽ ra Mũi Né kiếm cho được Huyết Kim Hải cho Y. Bao giờ cả
bọn kéo rốc lên đồi cũng nghe hắn nghêu ngao.

« Anh sẽ lên trên ngọn Ngọc Linh
Hải cho em một cánh hoa rừng
Thầm khắc tên em vào phiến đá rêu xanh
Và vây quanh bằng trái tim anh... »

« Ngọc Linh của Y ở đâu? Xa, xa lắm, Y đang trên đường đi tới.
Đến đỉnh Y sẽ làm gì? Tụt xuống dốc bên kia và vòng qua bên này, leo lại l
Dễ dàng như chơi cầu tuột rứa thi có chí thú vị mô nà? Dự định thôi,
chứ Y lười linsk lắm. Sẽ cắm trại khá lâu ở lưng chừng sườn. Bộ Y sợ thất
vọng như anh chàng viết lá chúc thư trên ngọn đỉnh trời của Mai Thảo hả?
Y đâu có thèm sống và suy nghĩ như những nhân vật giả tạo của tiểu thuyết.
Y là Y, rất Y. Câu hỏi chót nghe, tại sao lại là Ngọc Linh, sao không đến
Tà Dôn, Tà Cú cho gần? Sao không lên Tần Linh cho oai, tôi nhớ rồi, Ngọc
Linh ngọn núi ở giữa rặng Trường Sơn gần Lào Hẹ đó mà, đến làm chi nơi
đèo heo hút gió? Hỏi ngu chưa? Đó là điều Ngọc không cần Y trả lời».

Thật ra tôi không quen thân Y lắm. Hắn quen đầu đó với một trong
những người bạn của tôi. Những lượt cắm trại xa, picnic gần thường nghe
bạn bè kháo nhau, đề gọi Y theo hắn hát cho nghe. Điều tôi ngạc nhiên và
tức cười nhất là Y tỏ ra rành rọt về tôi một cách... không đúng chút nào hết.

Tôi cười ngất : « Tôi quá ông ơi ! Toàn là huyền thoại với huyền thoại không hè ». Dần dà rồi Y cũng hiểu ra tôi, một con nhỏ vụng về nhất thế giới, suốt đời cứ loay hoay với những phiền lụy tự mình chuốc vào. Ngó bộ tôi và Y hợp nhau trong những trò nghịch ngợm trẻ con. Bờ bè lạ có những tảng đá ốm như cột dựng. Hai đứa nấp hai bên. Một hai ba, tôi ló đầu bên phải, hắn ló đầu bên trái. Thỉnh thoảng lửa nhau để tình cờ gặp, hai đứa phá lên cười như nắc nẻ. Những người bạn đang sủa soạn thức ăn trên đồi héo xuống : « Hay không ? Lên phụ một tay một chân mà ăn kéo bọn tao dọn hết. Đùa như con nít chưa. Già rồi mà không hay sao ? »

Buổi xế ở đồi Keo Mùa Đông, Y hì hục đào được một cái hổ dài. Cặm đòn dưới chân, chui vào nằm lấy nhạc che kín người rồi gọi bạn bè đến khỏe và tiễn đứa tao xem, chúng mày, để coi chết vui thú như thế nào. Cả bọn như bắt được trò chơi mới, hăng hái diễn tả như thật. Đến khi tôi phát giác chè đã phát mùi thơm, tụi nó mới tuôn đi lấy ca muỗng soong che phân phát gần xong, vẫn chưa thấy Y ngóc dậy, tôi nhảy lon ton tới hỏi : Bộ định ăn vạ năm đó hoài sao ông bạn. »

Nét mặt Y lúc đó khiến tôi ngạc nhiên bối rối. Hắn không thèm nhìn ai, nhìn thẳng lấy trót, mắt long lanh nước ngắn, khuôn mặt sáng rõ như tẩm dưới một nguồn ánh sáng hạnh phúc lạ lùng nào. Hắn vẫn không thèm nhìn tôi, không thèm động đây : « Các bạn khi nãy làm tôi xúc động quá. Bỗng lâng mạn nghĩ rằng chết được ngay lúc đó thật là tuyệt ».

Rồi hắn ngồi phắt dậy, trở lại cái giọng điệu tinh nghịch như bao giờ : « Làm ơn mức cho miếng chè đi. Xem như cháu lú đê ta đầu thai kiếp khác ». Lúc hắn nói nhỏ : « nghĩ mà tội, nghĩ mà thương Minh Ngọc sống chết chẳng biết lúc nào » Tôi giận ra mặt : « Tôi cay đắng ghét những ai thương hại tôi nhất là những ai đê cập đến chuyện bệnh hoạn đó. » Hắn tính bơ gõ muỗng vào ca sắt lầm nhảm :

Nàng nằm đau, tháng năm dài buồn thu
Nàng cầu cứu tôi, giữa con bệnh đầy vời
Nghĩ đến mắt kia lúc lìa trần
Vỡ nát trái tim muôn phần
Giờ còn có nhau, giúp nhau cho thật nhiều
Ngày nào mất nhau, sót chia chẳng được đâu

Thường thi mọi trò chơi tôi đều lấn lướt dành phần thắng và hình như hắn cũng rất khéo léo giả vờ thua. Giành nhau từng chút đến chuyện chéi cũng giành. Như thế, xem như trò chơi cuối cùng này Y đã thắng tôi. Ai mà ngờ được, Y lại là người đi trước.

Hôm đưa Y đến khung huyệt thất, tôi không đủ can đảm đi. Nhất là sau khi nói chuyện với chị A. nghe kể Y chết mà mắt không thèm nhắm, mở trừng trừng, trông đứng như nhìn về đâu, một cõi xa xăm. Bình thường mắt hắn đã to, hiền. Trừ lúc giận ai thì mắt trợn lên, trông dữ khiếp. Chẳng thế mà hắn có biệt danh Petit Soleil vì đôi mắt đó. Tụi bạn còn nhát, thấy Y thường trợn mắt với M. Ngọc nhiều nhất. Quả thế, nhưng hình như có lúc giận thật, có lúc hắn giận giả vờ. Cũng như những lượt trêu phá Y của tôi cũng có lúc đùa, lúc thật.

Hơn nữa năm nay, sau cái chết lật lùng của Y, tinh thần tôi bỗng xuống thấp và đậm ra sợ hãi mọi sự. Những đêm khuya khoắt. Cửa khắn. Nhạc không chồ thoát nên vương vất tản mạn vướng tường, tôi vẫn giật minh đánh thót khi nghe tiếng gọi thống thiết « ALINE ! ». Tiếng ai ngõ như tiếng bạn cũ, Y giải thích : « Cái tên đó có vẻ liêng lắc và buồn bã, thi chảng phải là M. Ngọc bất chợt buồn vui đó sao. Cũng đôi khi Y phải thêm vào hai chữ St ở đầu tên những lúc bồ hóa sắc thép như cái ông già Staline râu cong đó. »

Rồi thế đó, tôi bỗng thường tách xa đám đông vì cái mặc cảm kỳ quái rằng thân thiết với ai rồi cũng đưa đến phiền lụy cho người đó. Một con chim én thì không làm lên nỗi mùa xuân nhưng chỉ cần một chim ưt cũng đủ tạo nên mùa đông. Con chim ưt tai trong đó có phải là tôi, mang bất hạnh đến cho mọi người liên hệ dù không muốn, vì đó đã như một định mệnh phải mang... Giờ Đạo Đức học, Ami đã hỏi thầy Tùng về những trường hợp mà kẻ gây đau đớn cho người khác vẫn hồn nhiên, ngày thơ sống với một lương tâm trong lành và không hề hay biết hành động lời nói mình đã như những phiến nhọn cưa nhau người khác. Có nên nghi ngờ rằng họ không có cái gọi là ý thức đạo đức hay không ? Tôi đã đứng lên, giọng run, bênh vực và xin một chút khoan hồng cho họ, nhưng có phải, cũng là ta tự giảm tội ta...

Tháng này năm ngoái, sao mà nhàn hạ ghê, cái thời gian dài ngoằng để chuẩn bị thi Tú một, cả lớp, thày lẩn trót, đạp xe hàng hàng cây số, tựa một đàn chim thiên di, kiểm những mạn sông mát, những vòm keo rợp bóng, góc chờ quê không người... Năm nay thi trổ tay không kịp. Có ngày phải học ở trường chín giờ, nghỉ lễ cũng phải ôm cặp đi, trông như học trò đi cấm túc. Thế mới kịp chương trình. Những giờ Triết học bù, ba lớp dồn cả ở phòng, đôi mắt cứ thả trên những ngọn cau chùa Yan Thiện nhìn từ cửa lớp. Căn bệnh thường trổ vào mùa hạ, trên nỗi lo lắng thi cử, thế có ác không, trái tim kỳ khôi ? Nên trưa thường ở lại trường, một mình, nhai bánh mì mà lo khi sáng và nhấm sách tím của Vĩnh Đề, vì nếu về nhà, mét ngất là chẳng ai cho lên trường học tiếp buổi chiều. Ba la hoài, nghỉ quách đi con gái, rót cũng chẳng sao, sức khỏe là trọng. Con gái ở nhà cũng thở ra thở vào, cũng đi ra đi vô, lại còn mắt đỏ, mũi đỏ : « Chẳng lẽ cuộc đời học sinh trung học con lại chấm dứt một cách tức tưởi « ai oán, não nùng » như ri ». Ba nghe rên không thấu, ừ thoi mi đi đâu thi đi, ăn chi mà bướng, nhất định « tử thủ » với lớp học bạn bè đến phút cuối mới thôi.

Và những buổi trưa một mình thế này, nghe bọn Bee Gees trong Lonely days, nhớ ghê gớm bọn amie, amies của ta. Phù vân quá những lượt lăng khóa phi lý nhiệt nồng mà dễ thương của tuổi trẻ, những buổi nhạc thính phòng chiêng trống rập rền ta tách đám đông thơ lèn dây lầu xây dang dở súng ướt bởi trăng lạnh, người bạn nào trong vũng tối đã yêu Liquer ? (hay Ly Cơ : quả tim bệnh hoạn nứt nẻ phàn ly thành những vụn vỡ, nhiều như những người bạn ngộ nghĩnh thương yêu). Có phải là lầm cầm không khi ta giữ cần thận những gì nhận được từ bạn hữu, những con ốc vỏ sò, chùm trạng nguyên, những mảnh giấy lâm ca lâm cầm chọc nhau chuyền đi trong giờ học, cả những mảnh giấy Ami bỏ vào hồi nào, ta không hay, chẳng hạn : « Bạn đừng mang giấy đó nữa, trông chói quá ». Có phải

là trẻ con không khi ta vội dấu giày mới, không dám mang dép khi giận lẫy Ami, lại lôi ra, đi lại đi qua, trêu tức. Mà ôi trời, một tháng 30 ngày, ta «xục xịch» với bạn ta có đến 29 ngày ruồi... Có phải người ta chỉ biết thương yêu khi sắp hay đã mất nhau. Thi có phải : « Chia lia là phương cách tốt nhất để ướp mãi trong ta những tình cảm tuyệt vời chưa và không không thể bày tỏ cho nhau nghe những giờ còn đùa nghịch, lẫy hờn rã rồi trẻ thơ. »

Bất đờ tôi run lẩy bẩy khi tìm ra nguyên ủy nỗi bức dọc của tôi khi sáng. Bắt đầu là người đàn ông lạ lùng mà bây giờ tôi mới nhớ ra có cái cảm ương ngạnh của Y. Tại sao không có thể nhớ ra, giữa chúng ta còn có một người đã chết. Điều kinh hoàng hơn nữa, đối với riêng tôi, là hiện tại, tôi không tài nào phác họa ra một Y trong trí nhớ.

«Cuộc đời, niềm bi ân tan khốc ấy là gì ? Người ta gấp nhau để biệt ly như những chiếc lá mà gió cuốn bay; cặp mắt cổ ghi giữ uồng công hình ảnh của khuôn mặt, thân thể hay cử chỉ của người yêu dấu, trong một vài năm nữa, ta không còn nhớ được đôi mắt chàng xanh hay đen. Nó phải được làm bằng đồng, nó phải được làm bằng thép, cái tâm hồn con người ! Nó không được làm bằng hư không...» Ôi, Zorba của Nikos mà Y rất mến chuộng.

Nếu Y biết hơn nữa năm nay tôi đã không viết thêm cho bắt cứ ai những câu thơ kỳ khôi mà Y thường phồ nhạc cũng như những bài văn mà Y nhǎn nhó bắt bình khi thấy đàng tǎi. Nếu Y biết trong cái thời gian khá dài đó (so với tuổi trẻ của tôi) tôi đã cố gắng sống vô tri như đá, thi chắc Y sẽ không còn giận dữ và buồn bã nhìn tôi cũng như không còn hắt tung tiếng hát trầm khàn quái đản của Y để ngày ngày sóng gió vọng gào lặp lại «J'avais dessiné, Sur le sable, son doux visage. . . J'ai crié. . . crié. . . Aline J'ai pleuré, pleuré. . . Oh ! J'avais trop de peins . . . »

Bỗng dung nghe lạnh lẽo khi âm. Hình như những bức tường thở nhẹ. Hình như nước lăn đàu đó trên má tôi. Y ? tôi đã quên nét mặt của Y thật rồi. Cũng như như mọi vật ở Phan, mọi người biết rồi cũng sẽ đầy bóng nhạt của tôi vào một hố mờ của quá khứ. Những ngày cuối của niên cuối lun dần, lun dần. Sao tôi sợ quá, khi quanh tôi là một bầu không khí có gượng mà vui, trông mới tội tình làm sao. Thông lệ ngày Liên Nhật đâu như là mai mối, chẳng biết tôi còn đủ can đảm tham dự không !

Cuốn sách xinh dịu dàng của Hồ Văn Hòa mở ra những hình biến đổi. Phép nghịch đảo biến đường thẳng thành vòng tròn, biến vòng tròn thành đường thẳng. Nước vẫn lăn mải miết trên đá lạnh. Đã có những phép lạ biến đổi đá sỏi mềm như si sáp. Còn phép biến đổi đảo này không, hóa si sáp trở lại đá khô. Lối đi một chiều bắt buộc. Trường học trò tiểu học nở thành nhộng học sinh trung học rồi khoác lên người những chiếc cánh dù màu đe thành bướm sinh viên. (Hay cánh rụng, tản漫 về những phuong không tài nào định nổi. Thà yên nghỉ sớm như Y mà hạnh phúc ! Trong lai sẽ mở rã với những khoảng trời vội vội, hay đưa về những ghènh đá dựng cheo leo ?) Ngày dầm úa. Người trôi dạt, lia nhau. Cho đến khi tôi chợt nhận ra có một nỗi gì đó trong mình mãnh liệt như Cái Chết thi, đồng thời tôi phải đối diện với một sự thực lạnh ngắt cay nghiệt như Năm Mô.

NGỌC MINH

TRUYỀN DÀI

MƯA NGUYỆT CẦM TỬ KẾ TƯỜNG

- Ủ, dù sao con đường vẫn vui hơn khi ngôi nhà đó có người ở.
- Cậu đi tắm cho mát. Tôi có pha một tách cà phê.
- Có cà phê nữa à. Tuyệt.
- Đó là thói quen của cậu trước khi chiều tối. Tôi nhớ chứ làm sao quên được.
- Cám ơn bà nhé. Tôi xuống ngay.

Bà Cảnh đi rồi, Nghiệp đi vòng qua bao lớn đứng tì tay vào lan can nhìn xuống con đường. Nắng đậu từng khoảng lớn trên các đỉnh cây xanh thả bóng xuống mặt đường, và con đường vắng ngắt. Thỉnh thoảng mới có một chiếc taxi đưa người về, hay một chiếc xích lô đạp rẽ rẽ chạy ngang qua hướng về phía bệnh viện. Con đường buổi chiều. Tiếng chim vọng trên cây và những chùm hoa như vừa mới nở trong nắng. Những chùm hoa đỏ đó báo tin mùa hạ tới, bằng những ngày vàng của học trò. Bằng những ngày đầm đìa mưa của thành phố.

Ngôi nhà bên kia đường đã mở cửa. Bóng người loáng thoáng dưới vuông sân. Dàn hoa giấy đã được tẩy lại từ bao giờ, gọn gàng trên cánh cổng sắt. Bên đó người ta đang dọn dẹp, bụi tung mù mịt theo những nhát chổi, và lá được gom thành đống đốt lên giữa buổi chiều. Tự nhiên rồi con đường có vẻ vui tươi khi ngôi nhà có người ở. Mỗi ngày Nghiệp không đứng ở đây nhìn thấy một ngôi nhà cửa đóng im im. Mỗi buổi chiều tối, nắng tắt hết chỉ còn thấy một không khí xám, âm u buồn bã bao vây căn nhà. Bầy dơi tìm muỗi bay chὸn vὸn như một nơi hoang phế. Cây phượng ở phía sau ngôi nhà đó đang có những chùm hoa đỏ đura cao lên khỏi mái ngói. Họ tới đây đúng lúc mùa hạ cũng vừa tới. Tiếng chim làm xôn xao con đường, nắng vàng trải thảm trên cây lá.

Nghịệp xuống nhà, vào phòng tắm. Những lon nước mát tưới lên ad thịt xua đuổi cơn buồn ngủ còn ngày ngát trong trại ốc. Cái nắng oi ả cũng chấm dứt, hình như chấm dứt từ hôm nay, trong buổi chiều này Nghịệp nhìn qua khoảng trống trên đầu nơi bức tường ngang, bầu trời dịu nắng, cảm giác như rất dễ dàng có một cơn mưa trong chiều nay. Nghịệp đứng lặng và lắng nghe thấy tiếng chim hót vọng qua mấy bức tường. Bộ quần áo còn thơm mùi băng phiến và mùi nắng. Nghịệp loay hoay nhớ tới cái hẹn trong buổi chiều này, một bữa tiệc, một đám đông. Làm Nghịệp e ngại chồn người.

Bà Cảnh đã để sẵn ly cà phê trên bàn. Nghịệp hài lòng khi thấy những cành hoa mới được thay trong lọ cắm. Những đóa hoa cuc tím nổi bật, xinh xắn, những chiếc lá dễ thương như mỉm cười với Nghịệp. Chàng ngồi xuống chiếc ghế rộng, cuộn xuống gầm bàn giấy lấy một tờ báo cũ, Nghịệp đọc lại đoạn truyện của chàng một cách hờ hững.

Bà Cảnh nhắc chàng :

— Cậu uống cà phê.

Nghịệp gật đầu. Hỏi bà :

— Sáng nay có ai tới kiểm tôi không ?

— Không có ai hết cậu. À quên, có một bức thư do ông phát thư mang tới trong buổi sáng. Tôi lấy cho cậu.

Bà Cảnh lấy bức thư tới đưa chàng. Nhìn nét chữ lạ Nghịệp không thể đoán được người gửi thư cho chàng là ai. Nghịệp bóc bức thư. Tờ giấy mỏng với nét chữ nhẹ nhàng của con gái.

« Chú Nghịệp,

Mẹ cháu bảo cháu biên thư thăm chú.

Mùa hè này nếu chú rảnh ra ngoài này chơi. Lúc nào mẹ cháu cũng mong Mẹ cháu nói về chú nhiều lắm. Cháu chỉ nghe thôi chứ có biết mặt chú lần nào đâu. Nhiều lắm là đọc những gì chú viết. Cuối cùng mong gặp cháu và biết mặt cháu. Cháu có rất nhiều bạn. Tại nó cũng đang đọc truyện chú đấy. Có một người chú viết văn, hách ra gì mà không biết mặt quả là quê.

Chú chịu khó biên thư cho mẹ cháu nghe. Hay là biên thư cho cháu. Trời oi, nói thế chứ biết không khi nào rồi. Cháu nghỉ học ở nhà buồn quá đi biển tối ngày đèn thui như cây cột nhà. Mẹ cháu trách chú dữ dội lắm và không kèm viết thư cho chú đấy.

Thôi cháu ngừng. Chú biết cháu là ai không ? Trời oi, lại quê nứa rồi. Dì nhiên cháu phải biết cháu là con bà Trâm chứ.

Chào chú nha,
BÍCH NI. »

Bức thư làm Nghịệp ngạc nhiên. Chàng không ngờ chị Trâm lại có con gái lớn. Từ bao lâu nay chưa bao giờ Nghịệp nghe chị nói tới một đứa con nào tên « Bích Ni » cả. Nghịệp đọc lại bức thư, mỉm cười với những lời nói vui thân mật vui hồn nhiên của Bích Ni. Cô bé đã làm Nghịệp nhớ tới mẹ cô, nhớ từ bao lâu nay chàng lười lỉnh không có một cái thư nào gửi cho bà. Người đàn bà đó, với thành phố biển, mang ý nghĩa của những tiếng sóng

buồn suối quanh năm vỗ vào bờ đá. Người đàn bà không có liên hệ quyền thuộc gì với Nghịệp nhưng tự nhiên, tình cờ quen biết nhau, đối xử với nhau như hai chị em.

Nghịệp quay cà phê, uống một ngụm. Chàng hình dung ra ngôi nhà của chị Trâm, ngôi nhà chàng chưa đặt chân tới bao giờ nhưng nghe nói thì rất nhiều. Chị Trâm vẫn nhắc Nghịệp một dịp nào đó ghé chơi, ở lại ít lâu. Ngôi nhà đó chỉ có hai mẹ con, nằm cuối con đường dẫn ra biển. Nhà rộng, có vườn cây xung quanh. Chị Trâm làm cho một ngàn hàng lớn ngoài đó. Lẽ ra chị Trâm phải cho Nghịệp biết về Bích Ni, nhưng hình như chị Trâm không để ý việc này. Ngôi nhà ở một thành phố miền biển. Mùa hè chắc là nhiều tiếng sóng và gió lồng thổi. Nghịệp nghĩ một phần nào đó, chị Trâm cũng giống chàng. Cũng ở trong một ngôi nhà vắng lặng, thui thủi, cô đơn với chung quanh. Nhưng Nghịệp là đàn ông. Sống một mình không có gì đáng nói. Chị Trâm là đàn bà, sống một mình, cái u buồn tạo thành không khí quanh ngày tháng. Người đàn bà sống một mình phải khác người đàn ông. Chị Trâm. Nghịệp không thể nhớ rõ nguyên do nào khiến hai người gặp nhau. Chỉ biết người đàn bà đó là một liên lạc mật thiết với chàng, trong khoảng thời gian gần đây. Nhưng Nghịệp ít khi rảnh để biên thư, không có thì giờ để nhớ tới. Tình cờ nhận được thư Bích Ni, hình dung ra ngôi nhà miền biển, tự nhiên Nghịệp muốn có một chuyến đi vào mùa hè này. Những cơn mưa mùa hè ở miền biển chắc đẹp hơn những cơn mưa ở thành phố của chàng.

Nghịệp vui vẻ nói với bà Cảnh :

— Chắc có lẽ tôi sắp đi xa một ít lâu.

Bà Cảnh đang dùng cây chổi lông quét bụi trên bàn ghế, quay lại hỏi :

— Có phải vì bức thư vừa gửi ?

— Gần như vậy. Bà còn nhớ chị Trâm không ?

— Bà Trâm. À, làm sao quên được. Bà ta vui vẻ quá. Đạo trước có lưu lại đây ít ngày. Bà ấy vừa biên thư cho cậu phải không ?

— Không. Con gái bà.

— Bà cũng có con gái lớn nữa à ?

— Tôi có biết đâu. Hôm nay nhận được thư mới biết.

— Thế bao giờ cậu đi ?

— Chưa biết. Chỉ mới định thôi. Nhưng cũng không xa đâu. Trong mùa hè này.

— Mùa hè người ta thường đi tắm biển. Cậu cũng nên đi.

Nghịệp uống hết cà phê trong ly. Buổi chiều nhạt nắng dần. Có tiếng chim sẻ kêu vang trong khoảng sân nhà Nghịệp. Chàng ném trả tờ báo lại chỗ cũ, đứng lên với bức thư của Bích Ni định về phòng, nhưng bất ngờ có tiếng chuông reo ngoài cổng. Bà Cảnh ngừng công việc chạy vội ra. Sau đó bà đi vào với một người con gái lạ mặt. Cô gái đứng lại ngoài cửa, khẽ cúi đầu chào Nghịệp, chàng đáp lại.

Bà Cảnh nói :

— Cô này muộn mượn minh cái bàn ủi. Nhà cô mới dọn tới, sơ ý đánh rơi cái bàn ủi trên đường.

Cô gái thoáng đỏ mặt vội cúi xuống, và nói gì lí nhí với bà Cảnh, Nghiệp không nghe rõ.

— Cô ở nhà bên kia đường.

— Nhà đối diện với mình?

— Dạ ngôi nhà bỏ trống không người ở bao lâu nay.

Bà Cảnh giải thích một cách dài dòng xong, cười với chàng. Nghiệp nói:

— Bà lấy cho cô ấy mượn, mời cô vào nhà chơi.

Nhưng cô gái từ chối, đứng bên ngoài chờ. Bà Cảnh đi lấy bàn ủi mang ra trao cho cô gái. Cầm bàn ủi xong, cô gái lúng túng nói :

— Làm phiền ông quá, nhưng vì lạ nên không biết mượn ai. Thấy nhà bên này mở cửa nên qua hỏi đại ...

Nghiệp cười :

— Không có gì.

— Cám ơn ông trước. Chiều tôi sẽ mang trả lại.

— Cô cứ giữ lấy, khi nào xong trả cũng được. Nhà gần mà, lo gì. Tôi cũng không cần ngay đâu.

Cô gái cúi đầu chào chàng. Bà Cảnh đưa cô gái ra cửa. Nghiệp chỉ còn nhìn thoáng được màu áo của cô gái in trong khoảng sân. Bà Cảnh trở vào nói với Nghiệp :

— Con gái lớn của ông bà ấy đó.

Nghiệp ậm ừ về phòng. Chàng sửa soạn để ra phố. Nghiệp không để ý lắm tới cô gái, chỉ thoáng nhớ là đôi mắt nàng thật đẹp, và buồn quá. Hai bàn tay trắng xanh lúng túng đan vào nhau, bé những ngón không có tiếng kêu và gương mặt hơi cúi xuống, mái tóc dài óng ả với màu áo nền hoa xanh nhạt.

Nghiệp xuống nhà dặn bà Cảnh :

— Tối nay tôi về muộn bà cứ ăn cơm trước và đừng để phần cho tôi.

Bà Cảnh cười :

— Lần nào cậu cũng dặn như vậy, nhưng nửa đêm lại đi tìm cơm. Tối nhất là cứ để dành cho cậu.

Nghiệp cũng cười :

— Mấy lần đó tôi say. Hôm nay thì nhất định ăn chứ không say.

— Thôi, để dành thức ăn cho cậu vẫn chắc ăn hơn.

— Tôi có thể dùng thức ăn nguội trong tủ lạnh được mà.

Chàng không cãi với bà Cảnh nữa. Tuy không có tình cảm nào để giải thích nhưng chàng biết bà Cảnh thương chàng như con bà. Nghiệp cũng kính trọng và xem bà như một người thân.

Nghiệp dặn thêm bà Cảnh :

— Có ai tới hỏi tôi bà bảo tôi đi vắng.

— Ba giờ cậu về?

— Không rõ.

Tuy nói thế Nghiệp dư biết Bà Cảnh sẽ giải quyết một cách ổn thỏa mọi việc trong khi chàng vắng nhà. Những người bạn của Nghiệp cũng quá quen biết với giờ giấc của chàng. Họ tới không gặp, để lại những mảnh giấy, rồi thôi. Những lần khác nhau sẽ trách móc sau. Từ khoảng thời gian gần đây Nghiệp bù đầu vào công việc. Một số bạn bè thưa dần và hình như chỉ còn gặp nhau trong những dịp tình cờ nơi các quán nước, ở các tòa soạn.

Nghiệp ra xe. Bà Cảnh đi mở rộng cánh cổng. Lúc xe Nghiệp lùi ngang cánh cổng Bà Cảnh hỏi chàng :

— Cậu có để ý cô gái lúc nãy ?

Nghiệp cười, lắc đầu. Bà Cảnh nói :

— Hình như là ở cao nguyên. Nắng Saigon làm cho hai má cô đỏ ửng, ngó nghè.

Nghiệp cười lớn, chàng không hiểu tại sao Bà Cảnh lại nói với chàng chuyện đó. Quay đầu xe lại. Nghiệp cho phông thẳng ra đầu ngã ba. Lúc chạy ngang qua ngôi nhà đối diện Nghiệp thoáng nhìn vào thấy người đàn ông đang xén cỏ trong sân. Mùi cỏ đậm thơm ngai ngái thoảng ra tới đường. Những chùm hoa phía trước mặt đỗ ổi, treo lơ lửng trên cành, diêm lẩm lẩm trong một bầu trời ngả bóng xuống, xao xác lá cây và gió trên mặt đường.

Nơi Nghiệp tới là một câu lạc bộ của Hải Quân. Người bạn mượn nơi này để tổ chức một tiệc trà thân mật nhân ngày thành hôn của anh. Câu lạc bộ ở trên một chiếc tàu lớn, phế thải, trang trí như một nhà hàng rộng lớn. Chiều tối, sông nước đầy. Nghiệp đứng ngoài lan can nhìn ra mặt nước bát ngát. Phía bên kia bờ là một thành phố khác, bắt đầu bằng hàng cây xanh đen bên bờ sông, những cơn sóng gợn với gió ào ào thổi những lá cờ trên boong một chiếc tàu chiến đậu giữa sông bay phất phới. Nghiệp gặp lại hầu hết bạn bè ở đây. Những người bạn từ ngày thơ ấu. Tất cả đều tới sớm hơn những người khách, đứng nói chuyện phào với nhau từng đám năm ba người. Nghiệp trao món quà cho người bạn rồi ra lan can đứng một mình. Gió thổi mái tóc Nghiệp tung lèn, đồng thời tiếng sóng nhẹ nhàng vỗ buồn bã phía dưới chân. Một lúc Nhân ra nói :

— Cậu ngạc nhiên chưa ?

Nghiệp không hiểu, ngoé Nhân bằng đôi mắt ngạc nhiên :

— Có người xưa của cậu bên trong.

— Ai ?

— Trời đất. Bộ nhiều người xưa lầm sao mà không nhớ ra nàng.

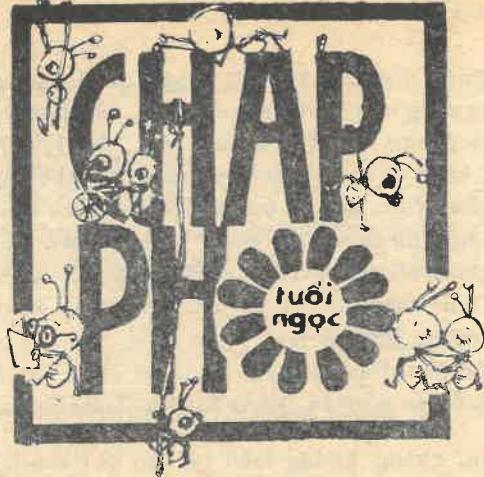
— Tôi chưa gặp, không nhớ ra ai cả.

Nhân nhẹo mắt :

— Nguyệt chứ ai nữa. Chút tôi sắp cho hai người ngồi cùng bàn với nhau nghe.

Nghiệp bàng hoàng khi nghe Nhân nói có Nguyệt trong bữa tiệc. Chàng không ngờ gặp lại Nguyệt ở đây. Ngày xưa, một thời hai người yêu nhau tất cả bạn bè đều biết. Nguyệt là bạn của Quỳnh, bây giờ Nhân và Quỳnh lấy nhau.

(còn nữa)

CHỦ TIỆM : KIẾN VÀNG QUẢN LÝ : KIẾN CAO CĂNG

quá lầm

CẢNH BINH : Dạ thưa ông cò, ông nầy móc bóp của bà nầy.

NGƯỜI MÓC BÓP : Dạ thưa, tôi móc bóp của vợ tôi mà.

ÔNG CÒ : (Nói với Cảnh Bình) Người ta móc bóp của vợ người ta mà bắt nỗi gi.

CẢNH BINH : Dạ thưa ông cò, bóp của vợ ông mà ông còn móc, thì ông đâu có từ bóp của ai.

khỏe hơn lực sĩ

Một lực sĩ đầy đủ sức mạnh cũng chỉ có thể chạy được 35 cây số giờ, vậy mà con mèo rừng chạy 1 giờ được 135 cây số, đó là trên mặt đất, còn ở dưới nước thì có con cá bay một giờ bơi được 65 cây số.

sống lâu

Theo sử sách thì ông BÀNH TỒ sống 700 năm, ông MATHUSALEM sống được 969 năm.

thói quen

Ngày 10-10-1925 anh Hélias Blankforty cưới vợ lần thứ năm. Tất cả năm cô vợ của anh đều mang một tên : Mary Grant.

Và anh Hélias cắt nghĩa thế này: «Tôi không thích thay đổi các thói quen của tôi ».

lý do ly dị

Bà Emilia Seynel, 37 tuổi đệ đơn xin ly dị chồng. Lý do : Chồng bà ông Patrick, thầu khoán, bỗng trở nên giàu có ! Và tiền bạc đã làm ông cau có khó chịu.

Bà ta tuyên bố : « Nếu anh ta không sat nghiệp thì không ai có thể chịu nổi anh ta được vài giây. »

UYÊN UƠNG (PT)

tuổi của quả đất

Bác sĩ Revelle, trưởng phái đoàn Hải học Pháp, sau khi đi thăm hiểm

các bờ miền Nam về, tuyên bố rằng bờ dày của lớp bùn cặn dưới đáy bờ là 180 thước.

Theo sự tính toán thì thời gian để tạo ra được lớp bùn cặn kia phải là một trăm triệu năm lịch sử địa chất, tức là từ ngày quả đất thành hình đến nay phải là 2 tỷ năm.

chiếm kỷ lục mau

Tèo làm việc cũng chậm chạp, một hôm ở bãi tập thể thao, đến lúc chạy đua, bạn bè Tèo đã tới đích, chỉ còn một mình Tèo là mới chạy nửa quãng đường.

Thầy giáo thấy thế, bèn gắt :

— Tèo, mày làm việc gì cũng chậm như rùa, không được việc gì mau cả.

— Con có một sự mau hơn tất cả.

— Việc gì ? Nói thầy nghe.

— Thưa thầy, con mau mệt !!!

HUỲNH LỆ THỦY

toán học là gì

Tất cả các ngành kiến thức và khoa học hiện nay đều dùng đến toán học, kể cả khoa học, xã hội học.. Các nhà khoa học cũng đều đồng ý sự tiến bộ của toán học trong 100 năm vừa qua cũng lớn lao bằng tất cả công trình toán học của các thế kỷ trước. Nhưng thế nào là toán học ?

Một toán học gia, ông P.R. Halmos đã đưa ra câu trả lời bằng một thí dụ như sau :

Thí dụ có 1025 cầu thủ quần vợt tranh lấy một chức vô địch. Vậy ta phải tổ chức bao nhiêu trận đấu ?

Một học sinh tiểu học cũng có thể trả lời :

Số 1025 lẻ, vậy ta bỏ bớt một cầu thủ, còn 1024. Cứ hai người đấu một

104

KỶ NIỆM ĐỆ NHỊ CHU NIÊN

trận thì ta sẽ phải chia 1024 cho hai. tức là tổ chức 512 trận đấu vòng loại. Có 512 người thắng, ta lại chia cho 2 có 256 trận đấu vòng nhì. Cứ tiếp tục chia 2 như vậy ta có lần lượt các số : 512, 256, 128, 64, 32, 16, 8, 4, 2, 1, ngoài ra ta phải cho đấu thủ lẻ được miễn vòng loại đấu một trận với người thắng nữa. Tổng số các trận trận đấu sẽ là 1024 trận.

Làm toán chia và toán cộng như vậy, kết quả đúng lắm rồi. Nhưng theo ông Halmos vậy chưa phải là toán học, vì chưa có tính chất đơn giản và phong nhã.

Làm bài giải như sau mới thật là toán học :

Muốn có một người vô địch trong số 1025 đấu thủ thì tất cả 1024 người khác phải thua. Vậy mà mỗi trận đấu chỉ có một người thua, đồng thời mỗi người chỉ cần thua một trận cũng đủ thua luôn rồi. Vậy cần phải có 1024 trận đấu để loại người thua.

chuyện tôm cách Lan

Một ông nọ trông thấy bạn mình gốc Tô Cách Lan đang tập đọc thư chữ nổi dành cho người mù :

— Anh làm sao thế, bộ anh bị bệnh mắt hay sao?

— Đâu có, tôi tập để đọc sách ban đêm mà không tốn điện.

KIẾN CẬN

chơi lăng

Một sinh viên vào nhà buôn thú vật nỗi tiếng. Anh ta hỏi mua một con két thật thông minh. Nó phải nói được tiếng Anh và Pháp để giúp anh ta học sinh ngữ.

— Làm sao để nó nói?

— Dễ lắm, kéo chân phải nó nói tiếng Pháp, kéo chân trái nó nói tiếng Anh, dễ ợt mà.

— Nhưng nếu tôi kéo cả hai chân?

Con két bỗng kèn lên:

— Ây, ây, đừng chơi lăng chử. Tôi té làm sao?

KHÁNH SƠN CA (cóp)

bài toán hạnh phúc

Một thiếu phụ Pháp hay ghen, một hôm gặp nhà bác học Einstein trong một buổi tiệc, phàn nàn với ông về việc chồng của bà nhiều nhân tình. Bà nói lè nhè mãi về dàn ông không trung thành với vợ rồi hỏi:

— Thưa ông, ông là nhà đại bác học lừng danh thế giới ông có thể cho tôi một công thức về hạnh phúc gia đình không?

Einstein liền lấy bút biền ngay trên tấm thực đơn:

A = X - Y - Z

Thiếu phụ yêu cầu giảng nghĩa. Nhà bác học giảng A là hạnh phúc, X làm việc, Y là tình yêu.

— Còn Z là gì?

— Z là im lặng.

NÒ PHÈ DUNG NGÃ (cóp)

VĂN : Kiến Vàng ơi, các ông nhà văn có mắng trái tim vây Kiến Vàng? Sao Khanh thấy nghi ngờ sự chung tình của các ông ấy quá hả.

NGUYỄN KHANH (TV)

ĐÁP : Các ông nhà văn chắc là có một trái tim to hơn trái tim người thường, chứ làm gì có những mắng trái tim lận. Trái tim to để... yêu cả nhân loại ý mà. Bộ Khanh đang... yêu văn chương chữ nghĩa lắm hở? Khỏi một đời đó Khanh ơi!

VĂN : Kiến Vàng ơi, tại sao trong nước mắt lại có muối hở?

CHUYÊN CHUYÊN (Vũng Tàu)

ĐÁP : Ông trời có tính kỹ rồi, đẻ khi ngồi trong tối nhớ mình có khóc thì nước mắt rơi xuống miệng, thấy mặn mình biết là mình đang khóc. Bởi ít ai khóc ban ngày, trừ các diễn viên sân khấu và tài xế xi nê ma thôi.

VĂN : Kiến Vàng ơi, ăn hết cây cà rem rồi, còn lại cây que thì dùng để làm gì cho hợp lý?

RĂNG SÚN (Cần Giờ)

ĐÁP : Để xỉa răng. Nhà làm kem cũng có tính toán rồi. Bởi kẽ có hàm răng tốt như bạn chắc cây que kem sẽ vừa kẽ răng của bạn.

vỏ quít dày móng tay nhọn

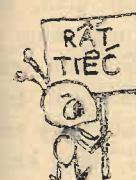
Rodolphe đệ tứ, vua Áo quốc ngày xưa hay diễu một vị đại thần cựu sứ thần và bảo vị này trông giống cái chai ống bụng.

Vị quan bèn trả đũa lại :

— Thần không biết thần giống cái gì nhưng thần có vinh dự được đại diện cho bệ hạ nhiều lần ở ngoại quốc rồi.

nha xổ số lô vốn

Tại Copenhagen (Đan Mạch) hàng năm người ta mở một cuộc xổ số độc đáo là một chuyến du lịch sang thăm Ba Lê cho toàn thể gia đình người trúng số. Năm 1972 nha xổ số này lường như bị lỗ vốn, vì gia đình người trúng số đồng tới một con số số đáng sợ : 97 người. Ông cụ trúng số có 11 người con trai, những người này đều có vợ con đẻ huề cả. Thành ra, nha xổ số Đan Mạch phải thuê riêng một chiếc xe hỏa chở toàn gia đình người trúng số, thuê hẳn một khách sạn để phục vụ, rồi thuê cả chục chiếc xe hơi thử luýt để chở gia đình này đi thăm phong cảnh Ba Lê.

Ở TN số trước Chủ tiệm tôi có dọa cho ôn ào một phóng sự với một cái tạ rất dòn nhưng cuối cùng thư ký tòa soạn gọi đi.

KV hắn ta bèn ăn hận mà chấp thuận thay đổi. Đó cũng là điều rất tiếc. Vậy quý vị hãy tìm đọc phóng sự truyện : NGƯỜI CON GÁI MẮT NAI dặng nơi trang 13.

tuổi ngọc

104

ĐẶC BIỆT 100 TRANG MỘT SỐ BÁO LẠ LÙNG NHẤT TRONG NĂM

Tin ngoài hành lang cho biết có lê nha xổ số sẽ... giải nghệ.

UYÊN UƠNG (KT)

câu đối

Một tờ báo nọ có ra một câu đố đối như sau :

«Thầy giáo thảo già, vút đầy vẩy đất»

Chỉ vài hôm sau, số thư do độc giả khắp nơi gửi về để đổi lại câu trên rất nhiều như:

«Bà Trình, bình trà cát đỏ có đất»

«Lái ghe le gái bỏ đến bến đò» v.v...

Mong các bạn sẽ có những câu đố đáo hơn nhiều...

PHI DŨNG (P.C.T.)

đức hạnh

Sự sạch sẽ về thể chất cũng giống như sự đoan trang về phẩm hạnh.

— Đức hạnh không có chi khác hơn là một vẻ đẹp nội tâm.

BACON

— Đức hạnh rút tia vinh quang trong những ngược đãi đã chịu đựng cũng như lá chiến kỳ rút tia huy hoàng trong những mảnh rách tả tơi.

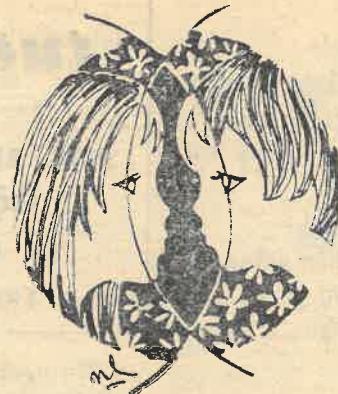
RIVAROC

— Dòng giống không có giá trị gì nếu không có đức hạnh.

MOLIÈRE

— Sự tinh vi tể nhị là bông huệ thơm của đức hạnh.

LÉVIS

Gọi tên một loài cây của biển. Phi Lao của em, bây giờ thì em đang đi trong gió lạnh của biển khơi, gió vu vơ bên chân đồi bờ biển để nỗi nhớ không nguôi hãy còn non mượt yêu thương. Phi Lao thương mến ơi, bỗng nhiên em lại về miền xa lạ xa lùng như ri phải không Phi Lao? Ơi, tha hồ cho Đông Mai ngắm biển sao ngàn nha Đông Mai; chả phải một lần trong nước mắt chảy dài Phi Lao đã nói mí em câu nói đó sao. Xót xa ngàn nỗi... Chứ phải không Phi Lao của em, em đã ngắm biển đêm — Biển đêm êm đềm chỉ là sóng vỗ buồn buồn cho em phát khóc Phi Lao à. Rồi biển đó và buồn phiền cũng cất cánh bay mènh mang trong em nhỏ nhói từ chốn xa vè... Ủ, đừng vì bỗng em hiu quạnh đường dài giữa thành phố lạnh lùng ni nhé bạn yêu quý của em. Có phải đâu em hết thương Phi Lao để theo me về bên ngàn cánh gió biển thu buồn nì cơ Phi Lao, đấy là ý của me em, ý của me như con bão tố biến đổi cuộc sống bất ngờ của em để một đời em phản vân khuất ngõ với muôn ngàn đau khổ.

Phi Lao nghe em nha, cho em làm dấu chim thăm hỏi khung vườn lá cây xưa ngất ngày thân yêu của bọn mình rong ruổi nha Phi Lao. Khuôn vườn học trò vui buồn những ngày còn có em bên Phi Lao, Thu Nhuần, bèn Ngọc Nguyễn ngút xưa đó, thế mà em đâu thấy phai tàn cùng thời gian, em nhớ ghê nơi mỗi câu chuyện vụn nhặt qua mấy lần tiếng chim tung tăng, ý nghĩ chưa mỏi, huy hoàng biết chừng hở Phi Lao? mấy buồn chiểu xưa trao tay nhau những cánh thư gấp làm nhiều trang ngờ ngần để tim gần gửi bao tâm hồn nhỏ. Phi Lao của em ơi có thấy bạn bè cũ vẫn tiếp chuỗi ngày xưa thân ái không Phi Lao? «thiên đường» tiếng cười vui khóc mắt, tiếng khóc để nước mắt ngắn dài hụt hắng khiến em xa xăm nhớ đầy vời.

Ơi hỡi Phi Lao dấu yêu, con đường thơ mộng, màu lá vàng trên hàng cây cao chót vót trong áng mây rũ xanh ngồi lá rơi như mùa thu buồn trước gió nhẹ đưa con đường đẹp nhất phố Lê của bọn học trò chúng mình, hò công viên màu nước xanh lè loi cho em và Phi Lao ngồi viễn mơ càng làm cho lòng em thêm chørn nở quay về dù biết đâu bước chân em không dấu

nỗi ngại ngùng tìm chút kỷ niệm ngày đông đầy tình bạn với Phi Lao, Thu Nhuần, Ngọc Nguyễn, hồn em đã vàng trước tuổi yêu thương Phi Lao nhỉ.

Gió ngàn xuồng thêm thật buồn bơ vơ Phi Lao ơi, em cô đơn bé bỏng quá giữa chốn biển mù khơi đêm ni, bao lần cũng giống bao đêm em đưa chân rong không hướng định cuối cùng vẫn đến bên biển đêm xuống lạnh để thấy đường như mộng tuổi vỡ bờ theo cơn sóng biển gầy héo hắt sầu. Mông mènh của bến lá cho em lảng lảng nhớ mong cuộc đời buồn nhớ thành phố năm nào dễ thương của em để chờ em quay trở lại phố mưa bay chiều đó chỉ có một Phi Lao, Thu Nhuần.. em đã chờ đợi thương yêu.

Phi Lao ơi hãy theo em đi, em đang dừng chân bên ghềnh đá chơi với ni. Từ ngày theo me về bên ni em đã hàn hoan nhận ghềnh đá ni làm người bạn tri giao của em. Tựa «hòn» em đã ngút mắt biển xa mù, ánh hải đăng sáng ngồi nèo nào đó như tìm lại cho em bóng cũ — cho em dan những ngón tay gầy gò, trên tóc rối chút buồn đồ xuống. Em chớp mắt tim những hàng cây Phi Lao làm em nhớ Phi Lao bắt chết được... nhớ đuôi con mèo sủng buồn cho em vẫy tay chào giã biệt Phi Lao, ơi ca dao nào thương hoài của chúng ta hở Phi Lao, cho ngọn gió bay bao chiều đêm cho em giàn trải sầu nguôi về bên cổ xú xa nguồn Phi Lao thân dấu.

Này Phi Lao của em ơi, có một hôm em và Đông Hạ tình cờ gặp Quỳnh Chi nơi dấu biển ni. Em đã ôm Quỳnh Chi không ngăn nước mắt reo vui trong tâm tư em nghe nhỏ líu lo bảo Phi Lao nhớ Đông Mai lắm ư... tóc Phi Lao dài sợi hoài như tình thân của nhau, một nhỏ Nhuần nhắc nhớ em, một Ngọc Nguyễn không còn tiếng đứa vui...

Phi Lao biết cho em — Em muốn hé lèn vở vòi vui sướng, biển trước em đẹp làm sao, em muốn chạy lại kề lề ngay cho ghềnh đá tri giao nghe trong nhạt nhòa trời thơ, «hòn» vẫn an ủi em — cô bé ơi, cô bé ơi, đừng buồn chí... Phi Lao vẫn thương cô bé đấy! Phi Lao ơi hỡi, Phi Lao có giữ con tàu của em không? nha Phi Lao phải mang con tàu nơi nào Phi Lao nhìn nhiều nhất hình ảnh mà Đông Mai chất đầy mặt ngọc thản yêu của nơi sóng lợt em thả mắt về một chuyến phố xưa của em của bạn bè yên ấm, để rồi em và Đông Hạ vẫn ra biển trong vỗ vọng, tìm lại dấu chân rơi rớt bỏ ngõ làm chặt tim lòng chua đóng ngắt.

Gọi Phi Lao của em nghìn xa, tuổi nhỏ đã khuất trong sa mù phải Phi Lao à. Em sắp một lần lưu luyến vẫy chào biển đêm tối ni, hứa hẹn mi «người bạn tri giao» của em, mỉm cười buồn bã đêm mai, đêm mai kẽ cho «hòn» nghe nỗi niềm.. — em về bên mái nhà nhỏ bé có me có lũ em dù tình thương tràn đầy nhưng em bơ vơ ngày vắng bạn.

Nhé biển đêm, hãy nhịp nhàng sóng vỗ cho em về nhá, sương muối làm mặn đầu môi em rồi đây — em về sống trong cơn mê bến cuối xa lặng lẽ như người say sóng ngã. Phi Lao hỡi cho em nhắc nhớ tên một loài cây vùng biển thật thương yêu như những ngày bình yên của phố mưa dài trên mây hàng cây nghiêng ngã. Cho em ru tình về chốn phố xưa bằng nỗi bàng hoàng rộn rã.

NGUYỄN THỊ TƯỞNG PHỐ

SƠI KHÓI ĐẦU MÙA TRÊN SÔNG NGÂN

THẠCH LƯU HIỀN

Buổi chiều người thanh niên đã thuê được cái phòng, sau những ngày tìm kiếm khó khăn ở thành phố xa lạ này. Căn phòng ở vùng ngoại ô, ở đây tương đối yên tĩnh, cách biệt hẳn với cái không khí xô bồ, hỗn độn của khu phố bên kia. Ở đây, vào buổi chiều có thể đem ghế mây ra khu vườn nhìn khói chiều lèn bên kia sông, ngắm những thuyền con nháp nhô theo những đợt sóng lăn tăn, nếu thích có thể thuê ghe qua Ngọc Lãng coi làm vườn. Ở đây là thiên đường cho những thằng chán phiêu bạc trôi về, căn phòng nhỏ vừa đủ để một cái giường, một bàn viết, tuy thế nhưng không đến nỗi chật chội lắm. Bàn viết kê sát cửa sổ, những cành bông giấy đầu mùa đỗ ối một góc vườn, bên kia giòng sông là bến đò Ngọc Lãng. Chàng nghe lòng mình một chút xao động, bâng khuâng, cái xao động mơ hồ nuối tiếc những ngày tháng thanh xuân, đơn chiếc bị lãng quên ở một góc trời nào đó, bây giờ niu kéo cũng vô ích. Chàng với tay đẩy cánh cửa sổ, gió từ bên kia sông thổi qua mặt rụi, hương cỏ đồng quê cho chàng những cảm giác dễ chịu. Chàng chợt nhớ quê nhà, ở đó có những người thân cõi cút sống những ngày tháng nghèo nàn, cam phận.

Buổi tối ở đây thật yên tĩnh, bên kia giòng sông xóm làng trầm mặc, những ngọn nến điện từ cầu Đà Rằng hắt xuống sông thành những vệt sáng ngoằn ngoèo. Buổi tối yên tĩnh, muôn đời vẫn đẹp và cho ta những mơ mộng tuyệt vời. Chàng thanh niên đốt điếu thuốc, thọc tay vào túi quần bước ra vườn tìm chiếc ghế mây chàng đem ra ban chiều. Một chốc, có tiếng những viên đá cuội kêu lạo xạo sau lưng rồi có tiếng hỏi.

- Ông chiếm chỗ của tôi rồi.
- Cô bé cũng định ra đây à?
- Dạ, buổi tối tôi thường ra đây lắm. Sao ông thức khuya vậy?
- Tôi thường như vậy. Tôi thích có một chút bóng tối.

- Cô bé cũng thức khuya nhỉ.
- Tôi có lý do để thức, tôi thức để học bài, còn ông?
- Tôi thức để nhặt những mảnh sao rơi.
- Ông nói khó hiểu quá.
- Khi lớn lên cô bé sẽ hiểu, và sẽ hiểu nhiều hơn những điều tôi nói.
- Ông cho phép tôi ngồi chơi với nhé.
- Cô bé cứ tự nhiên.

Cô bé khép nép ngồi xuống cái băng nhỏ bên cạnh, ánh sáng lờ mờ của những ngọn điện trong nhà hắt ra tạo cho cô bé những đường nét thật linh động, liêu trai. Đường ngôi rõ lệch làm cho khuôn mặt thật dễ thương, cái dễ thương của những giọt sương đậu trên cánh hoa buổi sáng có mây hồng, nắng ấm. Chàng thanh niên lại đốt một điếu thuốc.

- Chắc ông mới về, ban chiều tôi thấy ông thơ thẩn ngoài vườn.
- Tôi thích đi dạo trong vườn buổi chiều, và lại tôi không có bạn bè ở đây.

Cả hai người cùng yên lặng, hai cặp mắt cùng ngó mông ra mặt sông, cái yên lặng để chuẩn bị cho một câu nói khác. Đêm đã khuya, khuya mơ màng, khuya chưa ngủ, khuya đang thức, thức để nghe cơn gió nồm thổi qua, mùa hè quanh hiu, ủ ẻ hơi nóng. Thức để nhìn những sơ khói đầu mùa bay muộn màng trên mặt sông Ngân, đàn chim én sao chả về để mùa xuân le loi giữa những rong rêu kiêu bạc. Khuya trầm lặng, khuya dễ thương quá, mơ hồ nghe cả hơi thở của cô bé. Chàng thanh niên thấy cô bé đẹp như một thiên thần, một thiên thần có đầy đủ quyền phép ám ảnh cả đời chàng. Hình như cô bé nhìn thấy vẻ si mê trong ánh mắt của người lạ, cô bé lung túng đưa tay lấy những sợi tóc ngậm hờ lên môi.

- Cô bé làm gì trong những giờ nghỉ.
- Ở nhà.
- Không thích đi chơi sao.
- Thích nhưng không có chỗ nào để chơi hết.
- Buổi sáng mấy giờ cô bé đi học ?
- Khoảng tám giờ.
- Cho tôi theo với nhé.
- Tôi đi học mà, ông theo chi.
- Theo cho quen đường.
- Thời không được đâu, tại nó đồn rùm lên kỳ lắm.
- Tôi có biện pháp khác.
- Biện pháp gì ?
- Vườn nhà cô bé có hoa giấy không ?
- Có, mà ông hỏi chi ?
- Mỗi sáng cô bé nhớ hái thật nhiều hoa giấy nhé.
- Để cắm vào bàn viết ông hả ?

— Không, để giúp đỡ một người sợ lạc đường.

— Ai ?

— Tôi.

— Bằng cách nào ?

— Dọc đường cô bé thả những cánh hoa, tôi theo những vết hoa ấy mà tới trường.

— Ngộ nhỉ.

— Ủ, ngộ lắm.

— Cô bé thích như vậy không ?

— Tạm gọi là thích đi.

— Tôi chúa ghét những người nói hàng hai. Bây giờ tôi hỏi lại, thích không ?

— Hơi hơi thích thôi.

— Tôi thù cách nói như vậy.

— Thôi thích, chịu chua.

— Vậy mai bắt đầu nhé.

— Rất đồng ý.

— Bây giờ ông cho phép tôi vô nhà nhé, ông cũng đi ngủ chứ khuya rồi. Cô bé đứng dậy vỗ nhà, tiếng những viên sỏi lạo xao dưới chân, âm thanh mơ hồ như tiếng của một loài chim uyên hót giữa mùa thu úa vàng tuổi nhớ, loài chim chỉ biết hót vào mùa thu, vì chỉ có mùa thu mới có những sợi khói đầu mùa dạt dào tình cảm.

— Chú Hiên nè.

— Gì thế ?

— Liên hỏi chú cái này nhé.

— Ủ, nhưng đừng khó quá nghe.

— Bảo đảm mà, không khó lắm đâu.

— Vậy Liên bắt đầu, chỉ giả tǐ thôi nhé, nếu sau này hết đi chú Hiên thích làm cái gì ?

— Chú hả.

— Dạ.

— Chú sẽ thích hóa kiếp làm quyền vở.

— Thích gì kỳ cục vậy.

— Ủ, kỳ lắm nhưng rất là lợi.

— Lợi gì ?

— Được nằm trong cặp các cô, tha hồ cho các cô nянg nιu chiều chuộng.

— Chú khôn thấy mồ.

— Bây giờ chú hỏi lại Liên nhé.

— Dạ, nhưng mà dễ dẽ vậy.

— Cũng chỉ giả tǐ thôi, sau này chết đi cô bé thích hóa kiếp thành cái gì ?

— Cháu có ý thích tương tự như một nhà văn tiền chiến, cháu thích làm cái va ly, để suốt đời được phiêu bạt.

— Cô bé có những ý tưởng ngược đời, ý thích đó để dành cho lũ con trai như chú chẳng hạn, cô bé dành mất cái ao ước của chú rồi.

— Con trai mới có quyền thích như vậy hả chú.

— Ủ, nhường cho chú đi nhé.

— Dạ, nhưng mà...

— Không nhưng gì hết, con gái phải hiền và ngoan mới khỏi ế chồng. Cô bé đỏ mặt :

— Chú Hiên dạo này ăn nói bậy bạ quá, không thèm chơi với chú nữa đâu.

Những tia nắng chiều muộn màng còn sót lại, hờ hững đậu trên những tán cây điệp già trước cửa quán. Tiếng chuông giáo đường buỗi chiều nhẹ ấm u, lạc lõng đồ dài phía bên kia con đường N.H. Buổi chiều, sắp chấm dứt một ngày với những tà áo trắng e ấp trên đường về. Hiên kêu tính tiền rồi dắt cô bé bước ra đường, hai người đi dọc theo con đường dẫn về phía biển, gió biển thổi về nghe mát lạnh. Hiên đưa cô bé về nhà, rồi lang thang cho hết buổi tối. Thành phố đã lên đèn.

«Ngày . . . tháng . . . năm . . .

Bé Liên yêu dấu,

Khi bé về thì chú Hiên của bé đã đi khỏi thành phố này rồi. Những sợi khói đầu mùa sẽ làm cay mắt bé, nhưng rồi cũng sẽ bay đi cho bé khỏi muộn màng đơn chiếc. Ngoan nhé bé. Bây giờ chú thích làm cái va ly hơn là làm con chim chích-chòe trong chiếc lồng cây chật hẹp. Chim không chê gạo quê, nước cháu, nhưng khung trời xanh thẳm kia đã mời mọc, kêu gọi bước chân chim, dù cho đường tim có bặt ngàn năm tháng.

Liên yêu dấu, rán học hành cho ngoan nghe bé. Khi nào con chim chích-chòe về đậu lại cành đa xưa, chú sẽ có thật nhiều quà để tặng cho bé. Chúc bé an lành.

Chú Hiên của bé »

Cô bé đọc xong bức thư, thầm thia với nỗi buồn đầu đời. Con chim lạ đã về đây ngứa cổ hót chơi, để lại cho bé giọt sương mai ơ thờ, lạc lõng trong những ngày tháng hè. Mây của trời rồi gió sẽ mang đi, nhưng bé sẽ chờ cơn gió thổi những đám mây thổi phiêu bạt về đây, cho tháng bảy mưa, cho giòng sông Ngân mưa thuận gió hòa.

THẠCH LƯU HIỀN

VŨ HOÀNG

HỒN ANH TRẢI NẮNG
MƯỜI BA

Và chiều nay bỗng dung buồn quá
đôi
Mây lồng trời theo gió núi bay đi
Nhớ tiếng cười nắng vỡ của họa mi
Nhớ ánh mắt lưu ly ngày tháng đó
Em vẫn thế, muôn đời con chim nhỏ
Anh hoài hoài là một gã tình si
Gió chiều nay hiu hắt đuổi mây đi
Con chim nhỏ vẫn cuối trời, hờ hững
Con chim nhỏ trên nhánh đời, chập
chững
Nhìn lá, hoa, nắng sớm : một màu
xanh
Có bao giờ em hiểu được tình anh
Để mãi mãi nhánh sầu anh chín
trái

Em vẫn thế, thuở nào, Nhỏ-thắt
bím
Mắt da trời mềm mỉm nứa tay che
Môi rất hồng như cánh phượng
tháng hè
Anh ngây ngất làm sao em biết được
Buổi tan trường em hững hờ cất
bước
Anh ngậm ngùi xếp cất nỗi sầu riêng
Nắng mười ba, nắng chưa biết tru
phiền
Anh khờ khạo trải tim mình phơi
nắng
Em vẫn thế, nắng vàng hong tóc vẫn
Môi trưa về ngồi chẻ tóc bên gương
Nắng cuối hiên hèn hẹn hôn má
hường
Anh tức lắm, phải chi mình là nắng !

Rồi chiều nay qua đìòng xưa quanh
vắng
Chân ngập ngừng lòng bỗng thấy
xôn xao
Trên lối này dấu chân em ngày nào
Đã hoang phế (hay chính lòng anh
hoang phế)

Anh trở về khi dấu ngày đã xé
Nắng mười ba, còn nứa, đã ngày
xưa ?
Mây của chiều buồn bã ngậm hơi
mưa
Hồn anh cũng mưa trùng cây kỵ
niệm

Mình đã lỡ thương rồi Nhỏ-Thắt
Bím
Cây tröm năm sầu úa lá trên cành
Em cứ nhớ tình anh trong cặp sách
Và hững hờ hong tóc nắng mười
ba

VŨ HOÀNG

anh chỉ yêu dấu

truyện dài ĐINH TIẾN LUYỆN

— Tôi mượn một cái đì bày giờ được không ?

— Được chứ, nhưng xe đạp mi-ni thấp xún hè, anh Huy thử xem.

Tôi theo Chúc xuống nhà để xe và thử đạp một vòng sân. Chiếc xe đạp bánh nhỏ, ghi-đông cao có hơi mất thăng bằng lúc đầu nhưng sau một vòng thi tôi thấy có thể quen được.

— Tôi mượn đạp xuống phố tối mang trả nha.

— Anh Huy xuống phố hả, cho Chúc theo với.

Chúc đã dắt chiếc xe của nàng ra nhưng tôi nói để bữa khác, tôi chỉ đi có công việc rồi về ngay nên nàng đạp theo tôi đến công rồi dặn nhớ mua cái gì ăn được nha anh Huy.

Tôi đạp xe tối phố thì mệt phờ người. Ngừng xe lại đã nghe như có mồ hôi lấm tấm sau lưng áo. Tôi phải đứng nghỉ một lúc lâu mới nghĩ tới chuyện đi tìm tiệm sách quen mà một lần tôi và Chi đã vào. Hạc Trắng đóng cửa. Tôi dắt xe một quãng xa mới tìm được một cửa tiệm khác. Hỏi mua hộp màu và chọn mấy cây cọ vẽ, cô bé bán hàng bày ra đủ mọi món mà tôi mò tă rồi lầm lết nhìn tôi. Con bé chừng mươi lăm mươi sáu, cắt tóc kiểu gạc-son, ý chừng mới tập đứng bán hàng. Đến khi tôi hỏi mua giấy cuộn canson thì cô ta nói, để cháu hỏi má cháu đã. Khi má nàng trở lại, tôi nhận ra người đàn bà đã đi cùng chuyến máy bay với tôi dạo nào. Bà đã lanh giüm tôi chiếc va li và hẹn tôi ghé qua cửa hàng bà mà bà không nhớ. Chính tôi cũng không để ý đến điều đó, cho đến khi gặp bà. Bà nói, trông cậu quen quen. Tôi cười cười, cảm ơn bà, giá hôm đó không nhớ bà lanh giüm chiếc va li ở trạm đến hàng không thì có lẽ tôi đã phải vất vả lắm. Người đàn bà reo « a » lên một tiếng nhọn hoắt và rồi rít hỏi thăm tôi mọi chuyện. Trong khi bà tìm thứ giấy mà tôi hỏi thì tôi đi quanh quanh các quầy hàng nhìn ngắm vài thứ bày trong tủ kính. Ở đây tôi chú ý đến một cái khay nhỏ, trên mặt in hình hai bông hồng đỏ và những chiếc lá có đọng vài giọt sương long

lanh. Lối in thật tinh vi, chợt nhìn ta có thể tưởng lầm là một bông hồng tươi đặt trên đó, cả những giọt nước. Chỉ có hương thơm. Trên cái khay ấy, thật kỳ lạ, tôi đã liên tưởng nhanh đến ly sữa nóng và bờ môi hồng của Chi ngâm trên vành thủy tinh.

Người đàn bà, sau khi đã tới lui tìm kiếm, đến bên tôi phân bua, trước tôi chỉ bán đồ mỹ thuật cho du khách thôi, mới đây bà chị họ tôi phải đưa chồng về Saigon chữa bệnh nên nhờ tôi chăm nom giùm cửa hàng này của bà. Cửa hàng cả trăm thứ, tôi chưa làm sao quen ngay được. Chắc cái thứ giấy mà cậu hỏi ở đây không có. Tôi đã kiểm cùng hết. Cuối cùng tôi đành phải mua vài tờ giấy croquis thay thế.

Tôi hỏi bà về cái khay hoa hồng dễ thương bày bán đằng kia và sau đó tôi nảy ra ý kiến tìm một chiếc ly thật đẹp và một cái muỗng cũng thật đẹp. Tôi đếm hết tiền trong túi để vừa vặn trả những thứ ấy. Đứa con gái cắt tóc cao ngó tôi tủm tỉm cười khi tôi xách nặng một tay bước ra. Lòng tôi bỗng nôn nao một nỗi vui khó tả. Đó là món quà lầm cảm nhất, dễ thương nhất thế giới mà một người con trai sẽ tặng cho một người con gái. Tôi buộc cuộn giấy dọc theo ghi đồng xe. Cái túi có chiếc ly, cái khay và cái muỗng dài tôi đã nhờ cô gái bán hàng bọc gói cẩn thận để xách đằng trước. Những thứ khác, tất cả cột lại một gói nhỏ chở phía đằng sau. Chiếc xe đạp cồng kềnh những thứ mà bỗng nhẹ tênh như có thể bay bồng được. Tôi thả xe xuống dốc, nghe tiếng bánh xe đỗ một thứ âm thanh reo vui. Thứ âm thanh đã biến thành những nốt nhạc tung lên tung xuống trong trái tim, vang vang trong đầu. Tôi biết từ nay tôi có em. Tôi biết mãi mãi tôi còn em. Và năm tháng ngày giờ của tôi có ý nghĩa. Như trái tim là sự sống có thực, đang nhảy múa, đang đập rực, đang muốn ứ tràn, nứt vỡ các đường mạch trong cơ thể tôi trong lúc này.

Tôi lững thững đạp xe, nhàn nhã như một người đi bộ. Gió thổi hắt tung mái tóc, gió luồn đầy vào lưng áo và gió như muôn nâng tôi lên khỏi mặt đất. Qua con dốc xuống cầu tôi quyết định sẽ phải leo ngược lên phía nhà thờ Chính Tòa thay vì về nhà ngay lúc này. Buổi chiều đẹp quá, tôi nghĩ tới một vòng ngang qua nội trú trường Chi. Giờ này nơi cửa sổ nhìn xuống con đường đất hẹp ở phía sau nội trú, có thể nào Chi đang ngồi ở đó đợi tôi. Ý nghĩ này đã nhắc tôi nhớ tới những chiều chủ nhật ở thành phố thơ ấu ngày nào. Tôi sang với Chi, vô tư như cỏ như lá, chưa kịp gọi cồng thi cồng đã mở. Tôi hỏi em, Chi đang làm gì vậy. Chi dựa lưng vào cánh cồng đã khép sau lưng: Chi đang đọc báo và chờ anh.

Nhin những vuông cửa sổ, buổi chiều tắt cả các phòng đều mở tung các cánh. Tôi thấy những đứa con gái nhỏ, cõi bằng Chi hay lớn hơn đứng chơi hay ngồi chuyện trò ở đó. Chúng dễ thương như những con chim bồ câu thò đầu ra ở các ô cửa chuồng để hong nắng sớm. Nhưng không thấy con chim bồ câu Anh Chi của tôi. Ở một khung cửa khép kín, tôi đoán chắc đó phải là khung cửa phòng Chi. Em đang làm gì Chi nhỉ. Tôi ước thấy em hiện ra như thiên thần ở cánh cửa vừa tung ra, đúng lúc tôi mong đợi. Em cười thật tươi khi thấy tôi và vẫy tay tôi rồi rit.

Tôi héo vọng lên:

— Chi đang làm gì đó?

Chi chụm hai bàn tay ở cửa miệng, đáp lại:

— Chi đang đọc báo và chờ anh. Còn anh đi đâu vậy?

— Lang thang. Buồn quá, đắng miệng quá.

— Ai bão ham hút thuốc nhiều vào.

— Đầu có, tại tự nhiên vậy.

Chi nhoài người khỏi khung cửa:

— Xèo cả hai tay ra đi anh.

— Cho anh cái gì thế?

— Thị cứ xoè hai tay ra đi đã.

— Sẵn sàng rồi đây, nhưng coi chừng té đấy.

— Em té cũng đâu sao, anh quên là em có cánh mà.

— Ủ nhỉ, con chim chích chờ nhỉ.

Đang nhoài người ở một thế sấp soạn ném «cái gì đó» cho tôi bắt lấy, nghe tôi nói Chi tụt người xuống!

— Anh nói con chim gì vậy?

Tôi cười, trêu em:

— Chim chích chờ nó kêu chich chờ.

Chi héo lên giận dỗi:

— Không.

Tôi vờ hỏi lại:

— Không gì có?

— Người ta không thèm là chim chích chờ.

— Chứ thích làm chim gì bây giờ?

— Không biết.

— Anh cũng không biết luôn.

Chi héo to hơn, rất «dữ»:

— Anh Huy phải biết.

Tôi phải vội chiều em ngay:

— Ủ, anh biết rồi.

Tôi biết mình phải gọi em ra sao rồi. Đã lâu lắm, khi tất cả đã được lắp vội bởi một lớp lá mục, đó là kỷ niệm. Thời gian không là một tầng màu tươi mới để nuôi hoài trí nhớ. Tầng màu đã chết, đã co lại thành một màu xám tro. Thơ ấu đã qua. Đã lâu lắm, trong khu vườn huyền thoại ngày nào của chúng tôi.

Trong đôi tay này tôi đã xéo ra để nắm gọn lấy tay em, và nói với em rằng, em là con chim Anh Chi dễ thương nhất đời của tôi. Đời tôi là một khoảng trời, tâm hồn là màu xanh và em là con chim cánh trắng tung mình trong khoảng trời xanh thăm thẳm đó. Như thế, tôi đã ôm trọn lấy em và cuộc đời em.

Chi vừa bới đám lá khô, nhặt lại cho tôi một mảnh trí nhớ. Tôi nói lớn để có vượt một cơn gió đang thổi tới:

— Anh héo thật nha.

— Đừng, anh. Nói thật nhỏ thôi.

— Nhưng ở cao thế em làm sao nghe được.

— Anh quên là anh chỉ nghĩ thôi mà em cũng biết được cơ mà.

— Trời ơi, tôi kêu lên, thế thi làm sao anh có thể đổi em được điều
gi. Anh có bao giờ đổi em không Chi nhỉ.

Chi chu cái mỏ vĩnh :

— Anh phải trả lời em.

Tôi dại quá, tự dung lại phải tự nhận lấy phần kiềm thảo minh rồi «xưng
tội» với Chi. Tôi chạy chửa :

— Chỉ bảo không cần nói Chi cũng biết mà.

— Nhưng Chi muốn anh nói cơ.

Tôi vo tròn miệng để nói một tiếng «không». Chi không nghe được
nhưng nhìn là biết. Và cũng lối «nói chuyện thầm cho người ở xa nghe được»
ấy, tôi nắn miệng để nói ba tiếng «chim Anh Chi». Không bao giờ anh đổi em,
chim Anh Chi à. Ở xa nhưng tôi cũng nhìn rõ được đôi mắt sao của Chi long
lanh. Chi đứng hẳn mình lên khỏi khung cửa sổ, nghiêng đầu cười với tôi.

— Bộ ở đó có cái ghế sao ?

— Không, nãy giờ Chi quỳ trên đầu giường, bây giờ Chi đứng.

Tôi xoè hai bàn tay, giục Chi:

— Ném cái gì xuống cho anh đi chứ.

Tôi biết Chi sẽ ném cái gì cho tôi rồi. Cái gì đó không hơn một cái kẹo
ngọt. Nhưng thay vì Chi ném trúng hai bàn tay xòe ra đợi thì Chi ném nó
trúng ngực tôi. Chiếc kẹo rót đâu mất.

— Bắt được không anh ?

— Không, trúng người anh vắng đâu mất rồi.

— Anh tim xem, chắc ở dưới bãi cỏ chứ gì.

Tôi tìm khắp bãi cỏ dưới chân tôi.

— Hay ở trong đám hoa quỳ kia.

Tôi bới nát đám quỳ vàng. Thất vọng, tôi đứng nhìn lên :

— Mất rồi.

Nhưng khi đứng chống tay hơi ưỡn người về phía trước nhìn lên thì
tôi cảm thấy có vật gì cõm cõm ở ngực áo. Tôi reo to lên và đưa tay tóm
lấy cục kẹo ở trong túi áo lôi ra, đưa ngang mặt :

— Hắn đây rồi.

— Thấy đâu vậy ?

— Trong túi áo anh. Chi ném rớt vào túi anh mà anh không biết. Người
ngon nên kẹo của người cũng ngoan. Đáng lẽ anh phải há săn miệng để Chi
tung vào.

Tôi gỡ lớp giấy bóng, gỡ lớp giấy bạc và bỏ viên kẹo vào miệng ngâm.
Viên kẹo vỡ ra một giọt mật ong ngọt lịm người. Tôi muốn được say và vật
ngã ra dưới chân tường nơi em ở, ngủ trên đám cỏ sương suốt đêm nay. Đề
sáng mai mở bừng mắt ra đã thấy em. Đề đời có những lúc thật sự thèm
chết đến ngọt ngào môi miệng như lúc này.

Tôi dung chiếc xe đạp sát bờ tường của nội trú, dưới chân cửa sổ
phòng Chi. Rồi đứng trên yên xoè rộng bàn tay, hỏi vọng lên :

— Còn gì cho anh nữa không ?

Chi tủm tỉm cười :

— Còn sách vở và những bài học.

— Ném xuống cho anh.

— Còn giờ kinh tối và quỷ cầu nguyện ở đầu giường.

— Ném cả xuống cho anh.

— Còn những giọt nước mắt và nỗi nhớ mẹ.

— Ném xuống cho anh luôn.

Chi đứng ngắn người :

— Còn em ?

Tôi chồm lên :

— Em ném em xuống luôn.

Cái đầu Chi ngó sâu xuống, hai bàn tay vịn ở bờ cửa sổ :

— Nhưng làm sao được.

— Thế còn đôi cánh trắng của em đâu ?

— Sơ Giám Thị dấu mắt ở trong tủ, khóa kỹ rồi.

Chúng tôi ngạc nhiên nnau, buồn rười rượi. Hai bàn tay Chi bảy
giờ đỡ lấy cằm, ngó xuống :

— Nếu như em xuống được thì anh có gì cho em nào ?

— Anh sẽ mời em ngồi sau xe anh, anh chở em đi một vòng phố.

— Rồi sao nữa ?

— Anh sẽ đếm hết tiền trong túi, mở hết những tiền còn gấp quên
trong các cuốn sách, luôn tiền để dành trong heo đất, mua cho em tất cả
những thứ gì mà em thích.

— Rồi sao nữa ?

Tôi cười :

— Rồi anh sẽ pha cho em một ly sữa thật đầy.

Chi咪 môi :

— Chà, thèm quá.

Tôi thò tay vào trong ngực áo :

— Bây giờ thì anh có cái này cho em.

Hai bàn tay Chi thò xuống.

— Chi vậy anh ?

— Không ném lên được.

— Nếu vậy em biết rồi, một chùm hoa phải không ?

Một chùm hoa mà tôi ngắt vội được ở một bờ rào bên đường đi. Chùm
hoa trắng. Chắc hẳn là nó phải có một cái tên, nhưng tôi đã không biết cũng
như chẳng bao giờ tìm biết tên của những loài hoa ở khắp nơi. Duy có một
diễn tôi nhận ra được là hương thơm của nó. Loài hoa màu trắng bao giờ
cũng có hương thơm đậm hơn mọi loài hoa khác. Thứ đến là các loài hoa
màu hồng. Còn các loài hoa màu vàng, màu tím... thì rất ít tỏa hương. Đời
sống, thở trong mộng tưởng có thể được nhận ra là nhu thế.

Tôi hỏi Chi :

— Em có một cuộn chỉ không ?

— Đợi em một chút.

(còn nữa)

TÒA SOẠN

● BÙI ĐỨC LONG (Saigon) : Dĩ nhiên nếu bài được chọn sẽ đăng và đăng như lời của bạn yêu cầu.

● BÙI HỮU MIỀN (Đà-Lạt) : Số bài của bạn gửi về địa chỉ 321 Nguyễn Bỉnh Khiêm vẫn không thất lạc. Từ bây giờ xin bạn gửi thẳng về hộp thư của tòa soạn.

● TRẦN THỊ LAN EM (Kon Tum) : Viết một bức thư dài màu xanh của cây lá như thế cháu là con gái dứt duỗi rồi. Và cái tên nữa, không là con gái sao được. Hỏi dù tòa soạn hay sao đây? Cám ơn những lời chúc đẹp trong thư của cháu.

● AN (Saigon) : Viết mục gì cũng được. Em đừng ngại. Miễn có một bức thư cho tòa soạn đọc là vui vẻ rồi. Em đừng dọa khóc, Tòa soạn toàn là những trái tim bỗng đà. Bài của em đang đọc.

● NGÔ MỘNG QUYỀN (Huế) : Em đoán đúng lắm. Vẫn còn trẻ (nhưng không trẻ lắm đâu). Thường thì « thời gian... chờ đợi » khoảng từ một tới hai tháng. Thư viết rất dễ thương, đừng ngại gì cả. Những bài trước còn

đọc. Cứ gửi tiếp những gì viết được.

● NGUYỄN HỒNG HẠ : Hân hạnh bắt tay người bạn mới. Đó chẳng là điều thích thú sao?

● NĂNG HẠ LÊ TRƯỜNG DU : Đã thắc nhiều cái lạ rồi đó. Nhờ gửi bài thẳng về tòa soạn cho tiện. Cứ viết và gửi tiếp.

● NGỌC LAN (Mỹ Tho) : Chú đọc được thư cháu trễ quá. Lý do ngoài ý muốn mong cháu đừng trách. À, truyện đó có một tí sự thật thôi cháu thương tượng ghê quá. Chú vẫn thường về dưới dò lăm nhưng không biết nhà cháu ở đâu cả.

● NHUỆ PHẬT (Huế) : Tuổi Ngọc vẫn sống nhờ Huế. Biết chữ. Nhưng dân phải thành phố nào cũng như Huế dân nên TN vẫn é dài dài. Cháu cứ viết bài cho TN. Chả việc gì phải lo sợ người bạn ngọc ạ.

● THANH GIANG (Huế) : Đọc TN lần rồi mới viết thư. Bức thư lại ngắn ngủn. Được rồi, em cứ viết bài cho TN và tòa soạn cảm ơn lời chúc của em.

● THU HÀ (Tuy Hòa) : Đang sửa soạn bài cho số mùa hạ. Có gì gửi về đi. Đã làm xong bốn phần học trò chưa?

● NGÔ CĂNG (KBC 4465) : Không hiểu bức thư bạn nói gì. Có thể nói rõ hơn trong một bức thư khác? Tuổi Ngọc lúc nào cũng muốn sự hợp tác đồng đảo của thân hữu nhưng viết bài cho Tuổi Ngọc phải viết hợp với phạm vi của tờ báo. Nếu bạn đã hiểu như vậy thì không có gì phải buồn.

● HOÀNG PHI (Mỹ Tho) : Viết bài cho Tuổi Ngọc xin viết trên một mặt giấy. Viết hợp với phạm vi của tờ báo. Một tờ tuần báo dành cho tuổi yêu thương. Bài độc giả không có nhuận bút, trừ khi nào có ghi « nhuận bút » mà bài ấy được chọn đăng. Riêng thơ không có nhuận bút. Bài của em viết 2 mặt giấy rồi đó. Như vậy là... bất hợp lệ. Về mấy câu hỏi sau, em biên thư khác gửi cho người phụ trách mục « Biết 1 biết 10 ». Nhé.

● NGUYỄN TRẦN CÚC NHÀN (Tam Kỳ) : TN vẫn còn cầm cự một thời gian nữa. Cháu đừng lo. Dĩ nhiên khi không còn cầm cự nữa mới tính tới chuyện đổi thành bán nguyệt san.

● PHI MAN (Quảng Ngãi) : Sẽ có những tác giả em yêu cầu viết cho TN (số 104) trả đi. Truyện dài « Thư tình trên cát » đã phát hành rồi đó. Em cứ ra các nhà sách hỏi thăm. Hôm nay chắc đã ra túi Quảng Ngãi rồi.

● PHAN THỦY TRÚC (Đà Nẵng) : Cháu cứ viết về quê hương cháu đi. Mường Mán di linh, đóng ở Huế cháu ạ.

● NGUYỄN THÁI HUY (Cần Thơ) : Sao lại cười cháu nhỉ. Bài thơ đang đọc. Câu chúc ý nghĩa lắm đấy. Tòa soạn gửi lời cảm ơn cháu.

● HỒ THAN THỎ (Gia Định) : Chán công đâu mà đi tìm mấy cái địa chỉ trong truyện của các nhà văn. Toàn địa chỉ... tưởng tượng không à. Chú sờ xem lại bài cháu.

● NGHÈ TIỀU VÂN (?) : Muốn ghé thăm Tòa soạn thì ghé buổi sáng; Thường buổi sáng có đủ mặt anh em trong Tòa soạn.

● NGUYỄN HOÀI (Bản Mê Thuột) : Nếu thư từ bài vở bạn gửi đúng hộp thư của Tòa soạn thì không bao giờ thất lạc. Về những bài vở trước không hiểu bạn gửi về địa chỉ nào?

● VŨ SƠN TÙNG (Saigon) : Số Hà Nội đã qua rồi cháu gửi bài về làm gì. Cháu hãy gửi bài về cho những số khác đi. Số mùa hạ sắp tới đây chẳng hạn.

● H.T PHƯỢNG KHÁNH (Quang Trung) : À anh Nguyễn Ngữ của em đã về Huế rồi nhé. Đoán ra ngay chứ sao không. Bài em đang đọc.

● PHAN THỊ MAI ANH (Đà Nẵng) : Đó là lý do ngoài ý muốn của Tòa soạn. Bây giờ cháu chỉ gửi thẳng về một địa chỉ duy nhất đó là hộp thư của Tòa soạn bài em được bảo đảm là không thất lạc.

● TRẦN THỊ THU OANH (Saigon) : Chú bạn lầm không thể trả lời thư riêng. Cháu ở gần Tòa soạn thì cứ ghé lại chơi để biết mặt hết từng người trong Tòa soạn chứ hơi sức nào mà tưởng tượng. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của cháu.

● NGUYỄN NGŨ (?) : Sao hôm đó hẹn trả lại rồi không thấy? Mường Mán viết thư vở nói mong ghê lắm. Và có cái nhắn tin này: Đi mô mà nỏ chè vè, Hay là ai bỏ bùa mè cho rồi? Mong lăm (M.M)

BÀI NHẬN ĐƯỢC

từ bạn ngọc

VĂN

Thanh Hương, Đan Thư, Phạm Thương Nghi, Nguyễn Tế Khuyên, Băng Châu Sơn Thảo, Lê Văn Nguyên, Phượng Trang, Thùy Anh, Huy Liên, Trần Thụy Phù Du, Phạm Duy Dy, Đoàn Thành Hoa, Nguyễn Hoàng Tịnh, Trần Thụy Thảo, Nguyễn Thị Liên, Th. Du, Trang Tưởng Nam, Cao Nguyên Linh, Đông TV, Đông Nghĩ, Đạm Thường, Trí Huệ, Ý Nhi, Nguyễn Bảo Khanh, Tịnh Tâm, Mỹ Trang, Ngô Nguyên Dũng, Cúc Châu, Ng. Ph. Anh, Lê Thị Miên An, Anh Nhur, Lê Thơ, Nguyễn Lê Yên, Dạ Quê, Lê Thị Phiêu Du, Đào Nguyên Phương, Đông T.V., Tống Ngọc, Hạ Đoan. Nguyễn Bảo Khanh, Vũ Thu Huyền, Nguyễn Nguyên Thượng, Tiền Hải, Đông T. V., Nguyễn Hoài, Em Mờ Tè, Trần Thị Dễ Thương.

THƠ

Lê Thị Chiêu Hoàng, Hồng Yến, Nguyễn Suối Tiên, Trọng Sơn, Nguyễn Yên Nam, Lê Thụy Vi, Từ Vũ Thục Quyên, Anh Việt Thi, Mắt Nâu, Lưu Ly, Biên Trấn, Mộng Du, Phan Tất Loan, Tịnh Tâm, Từ Ly, Kh., Phan Nhựt Chiêu, Tăng Thị Ngọc H., Thảo PL, Hoa Tân Linh. Song Hát, Tha Phượng Thảo, Lê Tâm Hoa, Nguyễn Thiên Thu, Hoàng Nhũ Mi, Vương Mộng Linh, Thùy Dương Thảo, Lang Kha, Đinh Quang Hạ Vũ, Từ Công Lộc, Nghiêm Nhiên, Nghê Tiểu Vân, Nguyễn Lưu Linh, Đinh Võ Danh, Phạm Nguyễn Trần Huỳnh, Nguyễn Thu Ngân, Lê Văn Nguyên, Kỳ Điện Nam, Mục Tử Ca, Băng Châu Sơn Thảo, Nguyễn Thị Hồng Trang, Nguyễn Phúc Lan, Đinh Hà Nam, Khương An, Dạ Quê, Lữ Tình Tang. Hoàng Lê, Đỗ Ngàn Lê, Hạ Đoan, Trần Mặc Thy Linh, Phạm Văn Tuấn, Trương Ngọc Lâm, Hoài Loan, Trần Miên Thạch, Tịnh Tâm, Thanh Nhàn, Vũ Lê Ái, Tiền Hải, Nguyễn Ngọc Hoành, Nguyễn Thiên Thu, Lê Tâm Hoa.

TUỔI HỒNG ● PHẠM DUY

(tiếp theo bìa 1)

LỜI 3

Mây xanh mây xanh chiều nay đi vắng
Nhưng em chắp cánh em lượn ngoài
đồng

Mây xanh mây xanh nhiều khi mây
đứng

Nhưng em phơi phới bay vào trời
quang

Không vun mây đen và không giông tố
Em như cơn bão trên ngọn rừng già

Không nghe chim bay và không nghe
gió

Nhưng em vi vu em bay mệt mù...

Tuổi hồng bay (ý oi)! Tuổi hồng bay
(ý oi)

LỜI 4

Không ai ca vang ngoài kia trên phố
Không ai ca hát nơi này phòng nhà

Nhưng trong tim em nhíp vui lia lịa
Trong tai em réo muôn ngàn lời ca

Chưa ai cho em một câu ân ái

Chưa ai đưa lối hoa mộng đường dài
Em chưa nghe thiên tình ca êm ái

Nhưng em đã bước chân vào huyền thoại
Tuổi hồng oi (ý oi)! Tuổi hồng oi
(ý oi)

● HƯƠNG TUY HÒA (Qui Nhơn) :
Cảm động lắm chữ sao không, khi biết
được như vậy. Vàng, Saigon nắng
« kinh khủng ». Đã nhận được cái mây
lạnh tưởnng tượng mà cháu gửi tặng tòa
soạn.

● TRẦN TRUNG THANH (KBC 4721) :
Cám ơn những cảm tình bạn dành cho.
Điều quan trọng của tuổi trẻ là thiện
chí và lòng ham mê kia mà. Tuy nhiên
cố gắng vẫn là điều đáng qui, phải
không?

● TRẦM PHY (Ninh Hòa) : Không
dám nghĩ là cháu nịnh đâu, đừng lo.
Báo lén cơn sốt nên anh em Tòa soạn
cũng sốt lây. Chú gửi lời thăm bạn cháu
Vương Trần Ngâm.

● LÂM THỊ MỸ HẠNH (Vĩnh Long) :
4 số báo cháu hồi là Xuân Hồng, (87-88-
89) và số Tân Niên (90). Tòa soạn đâu
có gửi báo cũ lại, cháu thông cảm nhé.

● TÔN NỮ THANH THỦ Y (Saigon) :
Lần này thì chắc chắn là không bị lạc.
Hy vọng sẽ không còn tình trạng ấy
nữa, để có « chuẩn tú hai » đỡ than mệt.

● LÊ MIÊN TƯỜNG (Blao) : Rất vui
khi biết anh đã có chỗ dạy. Anh hiểu
cho, tôi ở đây quá bận nên sợ không
chiều ý anh được về việc gửi báo. Anh
gửi cho cái truyện khác, được không?
Như đã nói với anh hôm trước đó mà.

● NGUYỄN QUANG NGỌC (Gia Định) :
Đã nhận không ai gửi hoài « cái tuổi
mới lớn » của mình được, chỉ có tám
hòn thôi. Như em đã đi lính mà vẫn
còn tám hòn... Tuổi Ngọc vậy. Lúc
nào cũng mong đăng bài của em. Tuy
nhiên phải đợi Tòa soạn đọc đã nhé.

● NGUYỄN VĂN ĐỨC (Phan Thiết) :
Sao nghĩ rằng Tòa soạn sẽ cười cháu
khi cháu gửi bài về nhỉ. Như thế là

nghĩ . . . vơ vẩn. Hiểu chưa. Bài cháu
đang đọc đấy. Hy vọng sẽ chọn đăng.

● THỤC THỤC (Nhà Trang) : Bài của
bạn tòa soạn đang đọc. Dù nhiên nếu
được sẽ đăng ngay.

● PHÙ CHÍ HOÀNG (Đà Lạt) : Đã
nhận được tập nhạc cháu tặng. Nếu
được sẽ giới thiệu cho cháu một bài
trong số Mùa Hạ sắp tới.

● TRẦN THỊ VIÊN THỦY (Long K.) :
Nếu thư cháu đề đúng địa chỉ của Tòa
soạn thì không đòi nào thư cháu đi
lạc. ười Ngọc là của bạn ngọc, cháu
viết bài tự nhiên chứ ngại ngùng gì.
Tòa soạn cảm ơn lời chúc lành của
cháu.

● KIM HOÀNG (Cần Thơ) : Hoàng
Ngọc Tuấn đi xa nên thư cháu không
thể chuyen tới được. Giữa Tòa soạn
và HNT rất vui vẻ, không có gì khiêm
cháu phải e dè. Cám ơn lời chúc lành
của cháu.

● ĐINH VÔ DANH (?) : Thủ tục lãnh
thư bảo đảm rất phiền phức. Nhukt là
Tuổi Ngọc phải nhờ hộp thư ở nhà
Bưu Điện. Cứ gửi bình thường thư
cũng tới mà.

● NGUYỄN THỊ TIỀU MY (Ninh Hòa) :
Đọc thư cháu đoán cháu nghịch như
chàng kiếm sĩ Bọ Ngựa. Nhưng không
sao. Tuổi Ngọc là Tuổi . . . Nghịch mà.
Nó chưa nghỉ dài hạn đâu, đang là
chức ăn mừng sinh nhật 2 tuổi ghe
gớm lắm chí bộ.

● NGUYỄN VĂN ANH (Huế) : Bút
hiệu của bạn trùng với một thân hồn
của Tòa soạn. Đề nghị bạn đổi một bút
hiệu khác. Về bài vở bạn cứ gửi tiếp
cho Tuổi Ngọc. Và xin đừng ngại
chỉ cả.

Sữa MONT BLANC

tươi trắng

CORNELL
UNIVERSITY
AUG 31 1973
LIBRARY

MONT BLANC

của xứ non cao
đối dào sinh tố cần thiết cho
trẻ con và người có tuổi.

